

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro základní vzdělávání

Základní škola a Mateřská škola, Otnice, okres Vyškov

Obsah

Identifikační údaje	6
Charakteristika školy	8
Velikost a úplnost školy.....	8
Vybavení školy.....	9
Charakteristika pedagogického sboru	9
Dlouhodobé projekty, spolupráce s jinými subjekty	10
Spolupráce s mateřskou školou.....	11
Spolupráce s rodiči	11
Poskytování poradenských služeb ve škole	11
Kariérové poradenství	12
Prevence sociálně patologických jevů	12
Psychologická péče	13
Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.....	13
Speciálně pedagogická péče	13
Žáci se specifickými vývojovými poruchami učení	13
Žáci s poruchami chování	14
Žáci se sociálním znevýhodněním	14
Žáci mimořádně nadaní	14
Školní družina	15
Zájmové kroužky	15
Charakteristika školního vzdělávacího programu	16
Pojetí školního vzdělávacího programu.....	16
Hlavní a dílčí cíle školního vzdělávacího programu.....	16
Výchovné a vzdělávací strategie.....	18

Strategie naplňování klíčových kompetencí.....	19
Řízení a organizace výuky	20
Učební plán – tabulka.....	22
Učební osnovy	26
Jazyk a jazyková komunikace	
Český jazyk a literatura	27
Anglický jazyk	56
Německý jazyk	70
Matematika a její aplikace	
Matematika	76
Informační a komunikační technologie	
Informatika	98
Člověk a jeho svět	
Prvouka	108
Přírodověda	115
Vlastivěda	121
Člověk a společnost	
Dějepis	126
Výchova k občanství a ke zdraví	139
Člověk a příroda	
Fyzika	151
Chemie	159
Přírodopis	165
Zeměpis	175

Umění a kultura	
Hudební výchova	185
Výtvarná výchova	197
Člověk a zdraví	
Tělesná výchova	216
Člověk a svět práce	
Pracovní a praktické činnosti	232
Povinně volitelné předměty	
Sportovní hry	247
Společenskovědní seminář	247
Aplikace komunikačních technologií	247
Technické činnosti	248
Cvičení z českého jazyka	248
Konverzace v anglickém jazyce	248
Domácnost	249
Přírodovědný seminář	249
Ročníkové a celoškolní projekty	250
Projekt „ Moje maminka “.....	250
Projekt „ Těšíme se na vánoce “.....	250
Projekt „ Svátky jara “.....	251
Projekt „ Pohybem ke zdraví “.....	251
Projekt „ Naše obec “.....	252
Projekt „ Kouření a já “.....	252
Projekt „ Školní zpravodaj “.....	254
Projekt „ Den evropských jazyků “.....	254
Projekt „ Zdravá výživa “.....	255
Zařazená průřezová témata	256
Osobnostní a sociální výchova.....	257

Výchova demokratického občana.....	259
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.....	259
Multikulturní výchova.....	260
Environmentální výchova.....	260
Mediální výchova.....	261
Hodnocení žáků	262
Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	263
Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování.....	263
Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků	264
Stupně hodnocení chování a prospěchu při použití klasifikace	264
Klasifikace prospěchu	267
Zásady pro používání slovního hodnocení	273
Způsob získávání podkladů pro hodnocení	275
Komisionální a opravné zkoušky	276
Způsob hodnocení žáků se specifickými vzdělávacími potřebami	277
Mapování a realizace ŠVP	279

Identifikační údaje

Oficiální název ŠVP: **Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
„Škola pro všechny“**

Adresa školy : Základní škola a Mateřská škola, Otnice,
okres Vyškov
Školní 352
683 54 Otnice

IČO : 46 27 08 68
IZO : 102 807 426
REDIZO : 600 125 866

www: www.zs.otnice.indos.cz
e-mail : zs.otnice@bm.gin.cz
telefon a fax: 544 240 078

Ředitel/ka školy : Mgr. Hana Krautová,
od 1. 10. 2009 Mgr. Hynek Zavřel

Zástupce ředitele a koordinátor ŠVP: Mgr. Hynek Zavřel,
od 1. 10. 2009 Mgr. Iva Benušová (zást.řed.)

Platnost dokumentu : od 1. 9. 2009

ŠVP byl schválen Školskou radou dne 23. 3. 2009

Zřizovatel školy : Obec OTNICE
Adresa : Obecní úřad Otnice
Dědina 479
683 54 Otnice
IČO : 00 29 22 06
telefon a fax : 544 240 035
www: www.politavi.cz/otnice

Starosta obce: Pavel Prokop
e-mail: starosta@otnice.cz
telefon : 544 240 018

Členové Školské rady :

jmenování zřizovatelem Mgr. Jan Novák, Pavel Mezuláník

volení rodiči Martina Špunarová, Jana Pavlovcová

volení učiteli Mgr. Hana Veselá, Mgr. Lenka Vojáčková

.....
Mgr. Hana Krautová, od 1.10.2009 Mgr. Hynek Zavřel
ředitel/ka školy

razítko školy

Charakteristika školy

Velikost a úplnost školy

Základní škola Otnice je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Na 1. stupni ZŠ bývá v každém ročníku jedna třída, na 2. stupni většinou dvě paralelní třídy. Od 1. ročníku školu navštěvují žáci z Otnic a dojíždějící ze sousední obce Lovčičky. Navýšení počtu žáků od 5. třídy je dáno nově příchozími žáky z okolních obcí Bošovice a Milešovice. Kapacita školy je 600 žáků. Součástí školy je i školní družina s kapacitou 25

žáků, která uskutečňuje zájmové vzdělávání pro žáky 1. stupně. Pokud je poptávka po školní družině vyšší než je kapacita, upřednostňujeme žáky v nižších ročnících.

Vybrané ukazatele

Školní rok	Počet tříd	Počet žáků	Počet ped. prac.	Školní rok	Počet tříd	Počet žáků	Počet pedagog. prac.
2006/07	13	263	19	2010/11	11	231	17
2007/08	13	257	19	2011/12	11	232	17
2008/09	12	245	17	2012/13	11	256	16
2009/10	10	234	17				

Základní škola se nachází ve dvoupodlažní rozlehlé budově, která má velmi zajímavý půdorys. Uprostřed je velký sál, který je hojně využíván pro různé kulturní programy či pěvecká vystoupení našich žáků. Budova školy má výhodnou polohu vzhledem ke své centrální poloze přibližně uprostřed obce. Je to klidová oblast obklopena plochou zeleně a novým moderním sportovním areálem. Tuto centrální polohu školy oceňují hlavně žáci okolních obcí, kteří hojně využívají integrovaný dopravní systém Jihomoravského kraje s výbornou dopravní dostupností. Jedná se o školu s velmi bohatou historií. V nedávné době si celá obec připomněla 50. výročí založení školy, na které navazovala prezentace prací žáků a bohatý kulturní program.

Vybavení školy

Škola využívá pro svoji činnost budovu školy s 20 učebnami, velkým sálem a současně i přilehlý sportovní areál. Z 20 učeben je řada specializovaných, které ztraktivňují výuku. Jedná se o dvě jazykové učebny, kde jedna se využívá pro anglický a druhá pro německý jazyk a dvě učebny pro výpočetní techniku s trvalým připojením na internet a moderním dataprojektorem. Žáci ji mají možnost využívat učebny informatiky jak před vyučováním, tak i v odpoledních hodinách. Vzhledem k narůstající potřebě počítačové gramotnosti žáků i učitelů bylo rozhodnuto o dokončení výše zmíněné druhé učebny informatiky s novým počítačovým vybavením. Jejím cílem je širší využití PC i v jiných předmětech než

informatika, při projektovém vyučování a dalších aktivitách žáků či učitelů. Naši žáci také pravidelně využívají učebnu přírodopisu s interaktivní tabulí, novou učebnu fyziky a chemie, cvičnou kuchyni, učebnu hudební výchovy a praktického vyučování. Dále má škola k dispozici tělocvičnu a nový víceúčelový sportovní areál v těsné blízkosti školy. Jedná se o tři hřiště s umělým povrchem na míčové sporty a nové fotbalové hřiště s umělým travnatým povrchem na kopanou a hlavní atletické disciplíny. Z výše uvedeného přehledu vyplývá, že škola je po materiální stránce slušně vybavena pomůckami, audiovizuální technikou, výpočetní technikou a možnostmi pro sport.

Velké možnosti nabízí rozsáhlý sál školy situovaný do její centrální části, kde se uskutečňují desítky kulturních i sportovních vystoupení místních žáků v průběhu školního roku. Mohu zde v krátkosti připomenout vystoupení školního sboru, který se vždy pečlivě připravuje na různá pěvecká vystoupení v průběhu celého školního roku, vystoupení dramatického kroužku či sportovní soutěž ve skoku do výšky „Velikonoční laťka“. Na školních webových stránkách jsou rodiče informováni právě o těchto akcích pořádaných školou, či některými místními organizacemi, převážně tedy kulturního, dramatického či sportovního zaměření. Tyto aktivity dokumentují ochotu učitelů i žáků pracovat nad rámec svých povinností a děti se tak podílí na kulturním životě místní obce.

Na škole je zajištěna výborná úroveň stravování, k čemuž přispěla i nedávno dokončená modernizace školní kuchyně s kapacitou 270 strážníků. Pitný režim je pro žáky zajištěn v dostatečné míře po celý den během přestávek, žáci mají k dispozici nápojový a potravinový automat, na základě jejich zájmu mohou odebírat i dotované školní mléko.

Charakteristika pedagogického sboru

Škola má k dispozici stabilizovaný, zkušený a kvalifikovaný pedagogický sbor, který má 18 až 20 členů. Naším cílem je co největší odbornost pedagogických pracovníků. Kvalifikovanost se pohybuje v současné době mezi 70 a 75 %. Pedagogičtí pracovníci pracují s nasazením nejen při vyučování, ale i při vedení různých zájmových útvarů. Projevují velkou ochotu se dále vzdělávat a aplikovat nové poznatky a zkušenosti do výuky. Tyto dlouhodobé dobré výsledky práce pedagogického sboru se odrážejí jak v úspěšnosti našich žáků v přijímacím řízení na střední školy, tak ve velmi dobrých výsledcích v různých sportovních či kulturních soutěžích a olympiádách. To dokazují i výborné výsledky našich žáků realizované společnostmi „Scio“ a „Cermat“. (viz oblast autoevaluace školy)

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s jinými subjekty

Základní škola Otnice má dlouholetou tradici – její historie sahá do padesátých let minulého století. Zaměřujeme se na tělesný rozvoj žáků (zvýšený počet vyučovacích hodin tělesné výchovy a sportovních her) a získání praktického všeobecného přehledu pro co nejširší okruh žáků.

Kromě tělesné zdatnosti žáků se naše škole zaměřuje také na následující oblasti:

- spolupráce se zřizovatelem – účast a vystoupení na kulturních a společenských akcích v obci
- spolupráce s mateřskou školou, která je společným subjektem základní školy pod názvem Základní škola a Mateřská škola Otnice
- různorodá nabídka vyučovacích metod a postupů – činnostní učení, kooperativní vyučování, projektové vyučování
- nabídka volitelných předmětů se sportovním zaměřením
- široké spektrum zájmových kroužků (kulturních i sportovních)
- fungující výchovné poradenství – spolupráce s PPP ve Vyškově nejen při řešení výchovných a vzdělávacích problémů, ale také při výběru povolání, spolupráce s úřadem práce ve Vyškově
- kvalitní příprava žáků k dalšímu profesnímu uplatnění (zavedení předmětu „volba povolání“ pro žáky 8. a 9. ročníků zaměřený na sebepoznání žáka a možnosti uplatnění na středních školách)
- besedy s odborníky v oblasti prevence sociálně patologických jevů
- veřejná vystoupení žáků pro různé organizace a obecní úřady (vánoční vystoupení na nám. Svobody v Brně či v Lovčičkách)
- výchova dětí ke vztahu k životnímu prostředí – sběr druhotných surovin (papír)
- spolupráce s redakcí časopisu „Otnický zpravodaj“
- integrace dětí s vývojovými poruchami učení do výuky, nabídka dyslektického kroužku
- pořádání exkurzí a výletů, včetně zahraničních
- návštěvy divadelních a filmových představení, muzeí, knihoven
- sportovní vyžití žáků – lyžařský kurz, štafety Emila Zátopka, sportovní dny a sportovní olympiáda žáků
- spolupráce se Sokolem Otnice při pořádání sportovních soutěží
- mezinárodní spolupráce s jinými subjekty není

Spolupráce s mateřskou školou

Spojení obou subjektů, základní a mateřské školy, přineslo mnoho pozitivních prvků, které bych chtěl nyní připomenout. Děti z mateřské školy pořádají dohromady s žáky základní školy divadelní představení v naší základní škole či v obci Lovčičky, případně se jich účastní jako hosté. Společně navštěvují kurzy plavání, divadelní představení v brněnských divadlech i vánoční vystoupení ve škole na sále či na Náměstí Svobody

v Brně. Všechny tyto prvky směřují k odbourávání bariér mezi mateřskou a základní školou a děti si tak na práci v základní škole rychleji zvyknou, protože prostředí už znají. K tomu přispívají i paní učitelky v mateřské škole, které procvičují mnoho cviků potřebných pro snadnější přechod do první třídy. V edukativních skupinkách zaměřených na rozvoj grafomotoriky, slovní zásoby, rozklad a tvoření slov učí děti tvořit celé souvislé věty, hrají pamětní hry, poznávají barvy, roční období, přírodu kolem nás a mnoho jiných zajímavých věcí.

Spolupráce s rodiči

a) Informovanost rodičů o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků

Rodiče jsou o průběhu vzdělávání informováni na třídních schůzkách, případně na individuálních konzultacích jednotlivých vyučujících. Mají možnost se prostřednictvím internetu seznamovat s životem školy a jejich akcemi. Dobrá komunikace s rodiči je pro školu nezbytná a k ní dopomáhá i spolupráce se školskou radou.

b) Školská rada

Zájmem školy je i další podnětná spolupráce se stávající radou školy. Jsou v ní zastoupeni zástupci obecního zastupitelstva, pedagogičtí pracovníci i rodiče. Tito zástupci svými aktivitami dopomáhají k řešení důležitých otázek týkajících se školy.

Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce spolu s metodikem prevence, vedení školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

Zaměření poradenských služeb:

- poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání, včetně učebních postupů či školní neúspěšnosti
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků
- kariérové poradenství prostřednictvím předmětu volba povolání a výchovného poradce
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi

Výchovný poradce realizuje konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků a rodičů.

Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření sebezpoznání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenským zařízením ve Vyškově či v Brně je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství a trhu práce.

Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky – otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, také dobrá komunikace s rodiči. Prevence probíhá i v rámci jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat. Na třídnických hodinách se učitelé zaměřují na aktivity vedoucí ke zlepšení komunikace, zlepšení vztahů žák – žák, žák – učitel, také na sebehodnocení žáků a řešení krizových situací.

Metodik prevence či výchovný poradce mají možnost kontaktovat v případě potřeby pedagogicko-psychologickou poradnu či podobné zařízení. Škola sleduje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovného poradce. Snažíme se je podchycovat hned v počátcích a řešení provádět co nejcitlivěji. V případě potřeby metodik prevence svolává setkání s rodiči, konzultuje daný problém s žáky a nabízí podporu či poradenství. Využíváme programy nabízené příslušnými institucemi zabývajícími se touto problematikou.

Mimoškolní akce, školní výlety, či sportovní soutěže využíváme ke zlepšování vztahů mezi dětmi.

Psychologická péče

Na třídního učitele a výchovného poradce školy se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Také lze využít schránku důvěry v případě strachu žáka. Výchovný poradce školy pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje komunikaci s rodiči, učiteli a žáky. Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, ve vztahu k učiteli, či k druhým lidem.

Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je dle svých možností otevřená žákům speciálně nadaných, se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním i sociálním znevýhodněním. Na základě individuálních potřeb jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Žáci se zdravotním postižením jsou integrováni v rámci běžných tříd, čímž nedochází k jejich vytržení z kolektivu a posiluje to jejich vlastní píli.

Speciálně pedagogická péče

Speciálně pedagogickou péči zajišťuje výchovný poradce ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky. Zprostředkovává další odbornou péči a diagnostiku ve spolupráci s poradenským pracovištěm ve Vyškově. Speciálně pedagogická práce, individuální či skupinová, probíhá zpravidla mimo vyučovací hodinu. Rozsah péče vychází dle individuální potřeby žáka. Speciální pedagog podporuje rozvoj žáka, poskytuje poradenství rodičům a metodickou podporu učitelům.

Poradenské pracoviště spolu pravidelně konzultuje vše potřebné a spolupracuje na prevenci i řešení případů s vedením školy, třídními učiteli i dalšími pedagogy, s rodiči a odbornými institucemi.

Žáci se specifickými vývojovými poruchami učení

- při zápisu do školy se snažíme podchytit případy školní nezralosti a ve spolupráci s PPP nasměrovat tyto děti do péče speciálních pedagogů, logopeda, apod.
- příznaky vývojových poruch se snažíme podchytit hned na počátku 1. třídy
- se souhlasem rodičů posíláme děti, u kterých se projeví příznaky vývojových poruch, na vyšetření do PPP
- vyučující pak postupují podle doporučení PPP, využívají vhodné metody výuky i zjišťování vědomostí žáků podle platné právní normy
- pokud je žák doporučen k integraci, na žádost rodičů vypracujeme „Individuální vzdělávací plán“, podle něhož vyučujeme, s žákem pracujeme více individuálně
- hodnocení žáka přihlíží k charakteru zjištěné vývojové poruchy
- přešetření žáka po dohodě s poradnou a rodiči doporučujeme při přechodu na II.stupeň ZŠ a případně v 8. – 9. roč. pro potřeby volby SŠ
- na I. stupni nabízíme žákům „Dyslektický kroužek“ zaměřený na individuální integraci žáků

Žáci s poruchami chování

- za takové žáky považujeme žáky, u nichž se opakuje disociální, agresivní a vzdorovitě chování, kteří porušují normy a očekávání přiměřená věku dítěte, bývají nepřizpůsobiví, impulsivní, snadno unavitelní

- pomáháme s nábívkou sociálních dovedností
- vedeme dítě klidně a důsledně, zavádíme řád, stanovíme přesná pravidla chování a způsob komunikace ve škole i mimo výuku
- vedeme k samostatné a zodpovědné práci a ke spolupráci
- spolupracujeme s rodinou i odbornými institucemi, např. PPP, SPC

Žáci se sociálním znevýhodněním

- žákům, kteří pocházejí z prostředí sociálně, kulturně a jazykově odlišného, věnujeme velkou pozornost při osvojení českého jazyka, seznámení s českým prostředím a tradicemi
- dle potřeby využijeme spolupráce s psychologem, speciálním pedagogem a vypracujeme pro tyto žáky „Individuální vzdělávací plán“
- usilujeme o spolupráci s rodinou
- vytváříme ve třídě a škole příznivé společenské klima, stanovíme pravidla komunikace, vedeme k toleranci

Žáci mimořádně nadaní

- identifikaci a následnou péči o mimořádně nadané žáky uskutečňujeme ve spolupráci s PPP
- na žádost rodičů a doporučení PPP vypracováváme těmto dětem „Individuální vzdělávací plán“, kde se blíže popisuje doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- žákům v naučných předmětech zadáváme náročnější samostatné úkoly, umožňujeme jim individuální práci s naučnou literaturou, podporujeme rozvoj úrovně dovedností
- žáci s hudebním nadáním doprovázejí v hodině na hudební nástroj, předzpívávají, zapojují se do vystoupení na veřejnosti
- žáci výtvarně nadaní pracují na náročnějších technikách, je jim umožněno výrazněji se podílet na výzdobě třídy a školy, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách
- pohybově nadaní žáci jsou nominováni do soutěží, reprezentují školu, jsou podporováni v rozvíjení těchto aktivit, kde se nejvíce projevuje jejich talent a zájem, od 7. ročníku mohou navštěvovat povinně-volitelný předmět sportovní hry
- žáci s nadáním technického charakteru jsou pověřováni vedením skupiny, kompletováním společné práce, pomáháme jim při výběru vhodných zájmových aktivit
- nadané žáky zapojujeme do školních i mimoškolních soutěží
- v případě doporučení PPP můžeme umožnit i přeřazení žáka do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky

Školní družina

Činnost školní družiny, jako prvku zájmového vzdělávání, je propojena s prací žáků při vyučování. Některé z očekávaných výstupů rozšiřuje školní družina ve svém vlastním plánu. Paní vychovatelka je tedy seznámena s cílem školního vzdělávacího programu a aktivně se zapojila do příprav a úprav tohoto programu.

Zájmové útvary

Škola nabízí jako volnočasovou doplňkovou činnost pro žáky, jde o zájmové útvary se zaměřením: sportovním, výtvarným, hudebním, praktickým. Kroužky jsou realizovány pravidelně v celoročním, případně pololetním cyklu a jsou obměňovány na základě personálních možností školy a zájmu žáků. V školním roce se pravidelně nabízejí tyto zájmové útvary:

- a) se sportovním zaměřením: odbíjená (pro st. žáky), volejbal (pro ml. žáky), florbal, sportovní hry pro I. stupeň, gymnastika
- b) s výtvarným zaměřením: výtvarný kroužek, keramika
- c) s hudebním zaměřením: pěvecký kroužek pro ml. žáky, pěvecký kroužek pro st. žáky, hra na flétnu
- d) s praktickým zaměřením: zdravotnický kroužek, vaření

Charakteristika školního vzdělávacího programu

Pojetí školního vzdělávacího programu

Základní vzdělávání musí být skutečně užitečnou službou a má odrážet skutečné individuální potřeby a očekávání doby. Toho nelze dosáhnout, aniž by se změnilo tradiční chápání funkce školy. Posláním školy již nebude v žádném případě pouhé zprostředkování sumy vědomostí a zkoušení žáků z faktografických přehledů.

V novém pojetí se škola stane místem, které bude žáky motivovat k učení i v další době. Encyklopedické vědomosti budou nahrazeny kompetencemi a to převážně k učení, ke schopnostem řešit problémy či k sociálním dovednostem. Charakter práce by měl vzbuzovat u žáků větší pocit jistoty, většího prožívání situací, získání zdravého sebevědomí, rozvíjet kritické myšlení a vlastní sebehodnocení. Tím by měl být odstraněn i pocit křivdy, který vede spíše k demotivaci.

Tento nový záměr školního vzdělávacího programu vychází z přesvědčení, že kvalita vzdělávání nemůže být primárně posuzována podle tradičně chápaných vzdělávacích výsledků. Tyto výsledky bývají považovány za faktografické znalosti zjišťované testováním. Ve skutečnosti se bude klást důraz na míru naplnění očekávaných výstupů a v neposlední řadě na míru pokroku u každého žáka.

Jedním z primárních cílů je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami bude dostávat kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče a zároveň, kde se budou cítit bezpečně a spokojeně. K tomu by měly přispívat v rámci procesu vzdělávání kompetence k učení, objevování, myšlení a uvažování, komunikační, kooperativní, pracovní či adaptační. Tyto klíčové kompetence jsou podrobně rozpracovány v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů či bloků.

Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program „Základní škola Otnice“ vychází z nové koncepce vzdělávání. Vychází ze změny, která nastala po roce 1989 a i školství na ni musí reagovat. Hlavní důraz ve své práci klade škola na komunikaci, kooperaci a práci s informacemi. Smyslem je tedy schopnost domluvit se ve dvou cizích jazycích, dokázat spolupracovat na určitém problému a také umět informace vyhledávat a zpracovávat.

Tyto cíle jsme shrnuli do několika základních bodů :

Motivace pro celoživotní učení.

Tyto body podporují děti k učení se:

- vybírat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení

- vyhledávat a třídit informace a následně je efektivně využívat v procesu učení i v praktickém životě
- využívat komunikační prostředky a informační technologie

Podpora tvořivého myšlení, logického uvažování a schopnosti řešit problémy.

Tyto body podporují děti k učení se :

- samostatně pozorovat a experimentovat, výsledky umět porovnávat a vyvodit z nich závěry pro využití v budoucnosti
- vytvořit činnostní školu, kdy učivo bude nástrojem pro dosažení požadované úrovně vzdělávání
- uvádět znalosti do souvislostí na základě mezipředmětových vztahů a tím si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- volit vhodné způsoby řešení problémů, sledovat vlastní pokrok a umět si stát za svým výsledkem

Vést k účinné a otevřené komunikaci.

Tyto body podporují děti k učení se:

- formulovat a vyjadřovat myšlenky či závěry výstižně a v logickém sledu a to v písemném i ústním projevu
- naslouchat druhým a pochopit je
- obhájit svůj názor vhodnou argumentací

Rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých.

Tyto body podporují děti k učení se:

- spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu
- podílet se na vytváření pravidel v týmu a utvářet v týmu dobrou atmosféru
- přispívat k diskusi, umět obhájit svůj názor
- respektovat názory druhých

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.

Tyto body podporují děti k učení se:

- mít sebevědomé vystupování, ale současně schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení
- řešit problematiku životní situace, jimiž se společnost řídí, znát svá práva i povinnosti
- schopnost dobře hodnotit výsledky činnosti vlastní i jiných

Rozvíjet u žáků vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.

Tyto body podporují děti k učení se:

- schopnosti ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

- vcítit se do situací druhých a respektovat jejich přesvědčení či názory

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně odpovědný.

Tyto body podporují děti k učení se:

- schopnosti ochrany zdraví svého i druhých
- používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení, rozhodovat se zodpovědně a s ohledem na své zdraví a zdraví jiných
- dle svých možností poskytnout účinnou a kvalitní pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kultuře a duchovním hodnotám.

Tyto body podporují děti k učení se:

- vnímat kulturní i historické dědictví
- být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám vlastní kultury i druhých

Pomáhat žákům poznávat vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Tyto body podporují děti k učení se:

- využívat dosažené znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- rozvíjet své podnikatelské myšlení, chápat podstatu, cíl a rizika podnikání

Výchovné a vzdělávací strategie

Tyto strategie jednoznačně naznačují směřování k naplňování klíčových kompetencí žáků. Učitel je nenápadným režisérem při kooperativní práci a zároveň dovedným organizátorem s dobrou schopností vidět dopředu či plánovat. Je to člověk, odborník a manager zároveň.

K rozvíjení klíčových kompetencí uplatňuje škola tyto společné postupy:

Využívání různých zdrojů informací.

kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní:

- učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými, atp.)
- žáci mají k dispozici školní knihovnu a mohou využívat školní počítače s připojením na internet i mimo výuku

Využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků (skupinová práce, dialog, projekty, integrace výukových oblastí, aj. moderní pedagogické trendy)
kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské a pracovní:

- škola organizuje tematicky zaměřené projekty a exkurze, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi

Spolupráce s rodiči a dalšími institucemi (školská rada, obec, pedagogicko-psychologická poradna, atd.).

kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské a pracovní:

- žáci se účastní veřejných odborných i kulturních akcí, na kterých vystupují se svými příspěvky

Proměna klimatu školy (tvůrčí komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem, školní parlament).

kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní:

- žáci vnímají učitele jako partnera či společníka v komunikaci, který je jim nápomocen v práci
- žáci si zvykají na týmovou práci a přijímají jakékoli role v týmu
- žáci přijmou odlišné kulturní hodnoty jiných etnik
- žáci se učí prosadit účelné změny ve škole i mimo ní, vidět klady a zápory ve škole i ve společnosti

Strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí. Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků je možno izolovaně popsat následujícím způsobem.

Kompetence k řešení problémů rozvíjíme zejména učením v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data jednotlivých oborů, ale u dětí vytváříme ucelený obraz světa. Žákům jsou předkládány takové úkoly jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti resp. vzdělávacích oblastí a tudíž i více přístupů k řešení. Tyto kompetence rozvíjíme také využíváním co největšího množství zdrojů informací (prací s knihou, internetem, praktickými pokusy, vlastním výzkumem žáků).

Kompetence k učení rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáků.

Kompetence komunikativní rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků při vyučování, při skupinové výuce, při zpracování školních projektů z nejrůznějších oblastí a jejich výstupů.

Kompetence sociální a personální budujeme formami sociálního učení. Snažíme se děti zapojit do organizace činnosti školy (práce v třídním kolektivu, atp.).

V rámci skupinového vyučování žáci přejímají různé role.

Kompetence občanské rozvíjíme hlavně učením sociálním, metodami sebepoznávání a seznamováním žáků s jejich právy, odpovědností a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice.

Kompetence pracovní u žáků rozvíjíme formou projektové činnosti, skupinové a individuální práce. Důležitou cestou k uvědomění si důležitosti znalosti pracovních postupů a dovednosti používat pracovní nástroje v nejširším smyslu je hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí.

Řízení a organizace výuky

Ročníkové řízení a plánování

V organizaci vyučování je za základní jednotku považován ročník. Vzdělávací témata jsou plánována vždy pro celý ročník, kvůli přehlednosti školního vzdělávacího programu jsou navíc členěna na jednotlivá čtvrtletí. Žáci jsou členěny do tříd, kde právě třída je chápána jako intimní a bezpečné prostředí pro žáky, a to v míře, jakou podle věku potřebují.

Řízení a koordinace práce učitelů

Učitelé plánují vyučovací proces společně a koordinují výuku jednotlivých vzdělávacích oblastí tak, aby tvořila smysluplný celek. K tomu slouží i mezioborové vztahy, které jsou uvedeny ve vlastních učebních osnovách vedle očekávaných výstupů, učiva a průřezových témat. Učitelé společně připravují celoroční plán výuky, který je konkretizován do kratších časových úseků. Připravují či realizují ročníkové projekty.

Týmová setkání učitelů probíhají formou pracovních porad na počátku školního roku a také několikrát v průběhu školního roku.

V řízení pedagogického procesu významnou roli zaujímá koordinátor školy, který je do své funkce jmenován ředitelkou školy. Jeho úkolem je koordinovat organizaci vzdělávání v daném ročníku, pomáhat a případně kontrolovat práci ostatních vyučujících v ročníku. V tomto smyslu tvoří širší tým vedení školy.

Řízení a koordinace práce žáků

V rámci každého učiva musejí být do aktivit žáků zařazeny takové činnosti, které vedou i k rozvíjení klíčových kompetencí žáků přiměřeně jejich věku. V úvodu tematických částí vždy probíhá motivace žáků k činnosti, ujasnění zásad práce i s důrazem na bezpečnost žáků, stanovení pracovních postupů, výběr témat a možných souvislostí a v neposlední řadě stanovení forem výstupů. Závěrem proběhne seznámení s výstupy, závěry a celkové zhodnocení daných činností se zařazením prvků sebehodnocení.

Do výuky je častěji zařazována práce dětí ve skupinách, protože právě při této práci nejlépe naplňujeme klíčové kompetence jednotlivých oblastí či předmětů. Spolupráce, učení se jeden od druhého, zvyšuje efektivitu vzdělávání.

Učební plán - tabulka časové dotace k jednotlivým vyučovacím oblastem (předmětům), platná od 2007/2008

Vzdělávací oblasti	Předmět	Ročníky										min. čas. dotace RVP 2.st.	
		1.	2.	3.	4.	5.	min. čas. dotace RVP 1.st.	6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8+2	8+2	7+2	6+1	6	35	4	4	4	3+1	15	
	Anglický jazyk			3	3+1	3+1	9	3	3	3	3	12	
	Německý jazyk								0+2	0+2	0+2		
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4	20	4	4	4	3+1	15	
Informační a komunikační technologie	Informatika					1	1	1+1	0+1	0+1	0+1	1	
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3			12						
	Přírodověda				1	1+1							
	Vlastivěda				2	1+1							
Člověk a společnost	Dějepis							2	2	1	1+1	11	
	Výchova k občanství a ke zdraví							2	2	2	1		
Člověk a příroda	Fyzika							1+1	1+1	2	2	21	
	Chemie									1+1	2		
	Přírodopis							2	2	1	1+1		
	Zeměpis							2	2	1+1	1+1		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	1	1	1	1	10	
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		2	1	2	1		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	2+1	2	2	2	10	
	1)												
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5						
	Praktické činnosti 2)							1	1	1	0+1	3	
Povinně volitelné předměty	Sportovní hry, Konverzace v AJ, Technické činnosti, Aplikace komunikačních technologií, Společenskovědní seminář, Cvičení z Čj. atd.								0+1	0+1	0+1		
Celková závazná dotace		21	22	25	25	25	118	30	30	31	31	122	

z toho disponibilní časová dotace		2	3	3	3	3	14	3	5	6	10	24

1) Výchova k občanství a ke zdraví je integrovaný předmět z původních předmětů Občanská výchova (časová dotace 4 hodiny) a Výchova ke zdraví (časová dotace 2 hodiny). Některá témata z předmětu Výchova ke zdraví jsou realizována v rámci teorie předmětu Tělesná výchova. Výchova ke zdraví na I. stupni je zařazena do vzdělávací oblasti „Člověk a jeho svět“

2) Vzdělávací oblast Svět práce zahrnuje předměty: Technické činnosti v 6. ročníku, Příprava pokrmů v 7. ročníku a Volba povolání v 8. a 9. ročníku

Tento učební plán neplatí ve školním roce 2011/12 pro 7. ročník, ve školním roce 2012/13 neplatí pro 8. ročník, ve školním roce 2013/14 neplatí pro 7., 8. a 9. ročník.

Učební plán - tabulka časové dotace k jednotlivým vyučovacím oblastem (předmětům), platná od 2011/12

Vzdělávací oblasti	Předmět	Ročníky										min. čas. dotace RVP 2.st.
		1.	2.	3.	4.	5.	min. čas. dotace RVP 1.st.	6.	7.	8.	9.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8+2	8+2	7+2	6+1	6	35	4	4	4	3+1	15
	Anglický jazyk			3	3+1	3+1	9	3	3	3	3	12
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4	20	4	4	4	3+1	15
Informační a komunikační technologie	Informatika					1	1	1+1	0+1	0+1	0+1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3			12					
	Přírodověda				1	1+1						
	Vlastivěda				2	1+1						
Člověk a společnost	Dějepis							2	2	1	1+1	11
	Výchova k občanství a ke zdraví							2	2	2	1	
Člověk a příroda	Fyzika							1+1	1+1	2	2	21
	Chemie									1+1	2	
	Přírodopis							2	2	1	1+1	
	Zeměpis							2	2	1+1	1+1	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	1	1	1	1	10
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		2	1	2	1	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	2+1	2	2	2	10
	1)											
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5					
	Praktické činnosti 2)							1	1	1	0+1	
Povinně volitelný předmět I.	Německý jazyk, Přírodovědný seminář, Estetická výchova								0+2	0+2	0+2	
Povinně volitelné předměty II.	Sportovní hry, Konverzace v AJ, Technické činnosti, Aplikace komunikačních technologií, Společenskovední								0+1	0+1	0+1	

	seminář, Cvičení z Čj.											
Celková závazná dotace		21	22	25	25	25	118	30	30	31	31	122
z toho disponibilní časová dotace		2	3	3	3	3	14	3	5	6	10	24

1) Výchova k občanství a ke zdraví je integrovaný předmět z původních předmětů Občanská výchova (časová dotace 4 hodiny) a Výchova ke zdraví (časová dotace 2 hodiny). Některá témata z předmětu Výchova ke zdraví jsou realizována v rámci teorie předmětu Tělesná výchova. Výchova ke zdraví na I. stupni je zařazena do vzdělávací oblasti „Člověk a jeho svět“

2) Vzdělávací oblast Svět práce zahrnuje předměty: Technické činnosti v 6. ročníku, Příprava pokrmů v 7. ročníku a Volba povolání v 8. a 9. ročníku

Od školního roku 2011/12 platí pro všechny ročníky, kromě 8. a 9. ročníku.

Ve školním roce 2012/13 bude platit pro všechny ročníky, kromě 9. ročníku.

Od školního roku 2013/14 bude platit pro úplně všechny ročníky.

Učební osnovy

Na následujících stránkách jsou uvedeny **charakteristiky jednotlivých vzdělávacích předmětů** se zařazenými **průřezovými tématy** a **klíčovými kompetencemi**. Vždy je uváděna také vzdělávací oblast, která daný předmět zastřešuje. Pro lepší přehled jsou vyučovací předměty seřazeny v tabulkách, kde najdeme očekávané výstupy, učivo u jednotlivých ročníků i již zmíněná zařazená průřezová témata. Pro lepší návaznost jednotlivých předmětů se v jednotlivých tabulkách také objevují **mezipředmětové vztahy**.

Vzdělávací oblast:
Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací předmět:
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vyučovací předmět *Český jazyk a literatura* je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně a je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Má centrální postavení ve vzdělávací soustavě a koncentrační význam, protože jednak využívá zkušenosti a poznatky žáků z veškerého vyučování i z mimoškolní praxe, jednak úroveň vyučování celkově ovlivňuje.

Vyučovací předmět vycházející z oboru *Český jazyk a literatura* je zařazen do všech ročníků základního vzdělávání, v 1. ročníku má komplexní charakter. Ve 2. – 9. ročníku má vyučovací předmět složky specifického charakteru : Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova, Literární výchova; o časové dotaci jednotlivých složek rozhoduje vyučující. Psaní je součástí Komunikační a slohové výchovy, vyučuje se zpravidla v menších časových celcích, než je vyučovací hodina, a to v 1. – 5. ročníku.

Hodinová týdenní dotace pro *Český jazyk a literaturu* je v 1. a 2. ročníku 10 hodin, ve 3. ročníku – 9 hodin, ve 4. ročníku – 7 hodin a 5. ročníku – 6 hodin, v 6. až 9. ročníku – 4 hodiny.

Cílem vyučovacího předmětu je rozvoj schopnosti komunikace spisovným jazykem. Vedle tohoto hlavního cíle se čeština snaží vytvářet postoje žáků k jazyku, k vyjadřování, pěstování jejich zájmu o jazyk a jazykovědu. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti.

Na 1. stupni je prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Klademe důraz na čtení s porozuměním. Komunikační schopnosti a dovednosti dále rozvíjíme, obohacujeme jejich slovní zásobu a seznamujeme je se spisovnou podobou českého jazyka. Abychom všechny tyto schopnosti a dovednosti zajistili v dostatečné míře, byla v 1. až 4. ročníku použita jedna disponibilní hodina.

Na 2. stupni je hlavním cílem cestou rozvoje jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování vést žáky k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich obecné intelektové dovednosti. Literární učivo se stává nástrojem tvořivé interpretace a produkce vlastních textů. Žáci se učí vybírat vhodné jazykové prostředky.

Dovednosti, které si žáci osvojují v tomto vyučovacím předmětu, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších vyučovacích předmětech (cizí jazyk, matematika, dějepis, zeměpis, informatika, hudební výchova, výtvarná výchova aj.). Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihovny, divadla, práce s knihou a texty na internetu, účast v různých soutěžích českého jazyka.

Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Zařazená průřezová témata

Zařazená průřezová témata na 1. stupni

- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** - tématiký okruh Osobnostní rozvoj – části „Sebepoznání, sebepojetí“, „Psychohygienu“, „Rozvoj schopnosti poznávání“, „Komunikace“, „Kreativita“, tématiký okruh Sociální rozvoj – část „Kooperace a kompetice“, tématiký okruh Morální rozvoj – část „Hodnoty, postoje a praktická etika“
- Průřezové téma **Multikulturní výchova** – tématiký okruh Multikulturalita – část „Lidské vztahy“
- Průřezové téma **Environmentální výchova** – tématiký okruh Vztah člověka k prostředí
- Průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - tématiký okruh Evropa a svět nás zajímá
- Průřezové téma **Mediální výchova** – tématiký okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a tématiký okruh Tvorba mediálních sdělení

Zařazená průřezová témata na 2. stupni

- Průřezové téma **Multikulturní výchova** – tématiký okruh Multikulturalita
- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** – tématiké okruhy Rozvoj schopností poznávání, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Průřezové téma **Mediální výchova** – tématiké okruhy Vnímání autora mediálního sdělení, Kritické čtení a vnímání, Tvorba mediálního sdělení, Stavba mediálního sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti
- Průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – tématiký okruh Evropa a svět nás zajímá

Klíčové kompetence

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy ve vyučovacím předmětu *Český jazyk a literatura* směřují k utváření těchto klíčových kompetencí :

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- vést žáky k systematickému vedení a ukládání informací
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vést žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
- nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků
- vést žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění

Kompetence sociální a personální

- vytvářet příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy
- vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc

Kompetence občanské

- seznámit žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam
- podporovat v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- vést žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura - 1. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Komunikační a slohová výchova			
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva, poděkování dialog, mluvčí a posluchač	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Prvouka
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	zdvořilostní obraty výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace; mezilidské vztahy	Prvouka
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	rozvíjení znělého hlasu nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	Osobnostní sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace	Hudební výchova
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	dodržování hygienických návyků správného psaní (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku)	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí	Prvouka Výtvarná výchova
Jazyková výchova			
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	poznávání písmen abecedy hláskosloví – věta, slovo, slabika, hláska; písmeno malé, velké, tištěné, psané; tečka, čárka, otazník, vykřičník	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	

Literární výchova			
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• přednes básně • nadpis, článek, řádek odstavce • porozumění jednoduchému přečtenému textu	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - komunikace	Výtvarná výchova Hudební výchova

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura - 2. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Komunikační a slohová výchova			
porozumí písemným a mluveným pokynům přiměřené složitosti	• komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva • dialog, mluvčí a posluchač	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Prvouka
respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	• zdvořilostní obraty • výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace; mezilidské vztahy; kooperace a kompetice	Prvouka
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	• rozvíjení znělého hlasu • nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	Osobnostní sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace	Hudební výchova
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• dodržování hygienických návyků správného psaní		Prvouka Výtvarná výchova
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	• plynulý a úhledný písemný projev		
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• vyprávění pohádky, povídky nebo příběhu, spojování obsahu textu s ilustrací	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	Prvouka Výtvarná výchova

Jazyková výchova			
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	hláskosloví – rozdělení na samohlásky, souhlásky a dvojhlásky; slabikotvorné r,l; souhlásky znělé a neznělé na konci i uvnitř slov slovo – slabika – hláska - písmeno	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Prvouka Matematika
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená	nauka o slově – slova nadřazená, podřazená, souřadná, slova významem podobná, protikladná	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Prvouka
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	pořádek slov ve větě seznamování s některými slovními druhy	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Prvouka Matematika
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	ohebné a neohebné slovní druhy	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	jednoduchá věta a souvětí spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Prvouka
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	druhy vět – věty oznamovací, tázací, rozkazovací, přací pořádek vět v textu	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Prvouka
odůvodňuje a píše správně: i,í / y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách; slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; slova s ú/ů; velká písmena na začátku věty a typických případech vlastních jmen osob a zvířat	používání a znalost pravopisu i/í, y/ý po tvrdých a měkkých souhláskách; slova se skupinou dě,m tě, ně, bě, pě, vě, mě; ú/ů; velká písmena na začátku věty, vlastní jména osob a zvířat	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	

Literární výchova			
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku	reprodukce textu přednes básně	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	Hudební výchova
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	četba s porozuměním líčení atmosféry příběhu	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	Výtvarná výchova
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	volná reprodukce textu, dramatizace pohádky, povídky nebo básně	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	Výtvarná výchova Hudební výchova Prvouka

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura - 3. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Komunikační a slohová výchova			
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků uplatnění přirozené intonace	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Hudební výchova
porozumí písemným a mluveným pokynům	komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva dialog, mluvčí a posluchač	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Prvouka
respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	zdvořilostní obraty výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace; mezilidské vztahy; kooperace a kompetice	Prvouka
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace		Hudební výchova

v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	rozvíjení znělého hlasu nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	Osobnostní sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace	Hudební výchova
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	členění jazykového projevu	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace	
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	souvislé jazykové projevy využívání jednoduché osnovy	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace	Prvouka
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	dodržování hygienických návyků správného psaní		Prvouka Výtvarná výchova
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	automatizace psacího pohybu odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu		Výtvarná výchova
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	plynulý a úhledný písemný projev		
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	vyprávění pohádky, povídky nebo příběhu,spojování obsahu textu s ilustrací	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	Prvouka Výtvarná výchova
Jazyková výchova			
porovnává významy slov, vyhledává slova příbuzná	nauka o slově – slova nadřazená, podřazená, souřadná, slova opačného významu vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj –rozvoj schopnosti poznávání	Prvouka
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	třídění slov seznamování s některými slovními druhy	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Prvouka Matematika

užívá v mluveném projevu správně gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	• používá správných gramatických tvarů podstatných jmen, přídavných jmen a slove • podstatné jméno (rod, číslo, pád), sloveso (osoba, číslo, čas přítomný)		Prvouka
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	• ohebné a neohebné slovní druhy	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	• věta a souvětí • spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Prvouka
odůvodňuje a píše správně: i,í / y,ý po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; píše správně velká písmena v místních pojmenování	• vyjmenovaná slova, práce se skupinami slov s y/ý uvnitř slov, hledání a dotváření slov příbuzných, • používání vlastních jmen – názvy měst, vesnic, řek, pohoří	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Prvouka
Literární výchova			
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku	• reprodukce textu • přednes básně	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	Hudební výchova
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• četba s porozuměním • líčení atmosféry příběhu	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	Výtvarná výchova
rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	• základy literatury – poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes), próza (pojmy: pohádka, povídka, postava, děj, prostředí)	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygienu	Hudební výchova

pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• volná reprodukce textu, dramaturgie pohádky, povídky nebo básně	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita	Výtvarná výchova Hudební výchova Prvouka

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura - 4. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Komunikační a slohová výchova			
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	• orientace v textu		
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	• výrazové prostředky - členění vět, frázování, síla a barva hlasu • mimojazykové prostředky - mimika, gesta	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – komunikace	Hudební výchova Přírodověda Vlastivěda
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	• používání spisovné, nespisovné a hovorové mluvy	Multikulturní výchova - multikulturalita	Hudební výchova
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	• členění příběhu • pravidla sestavování osnovy • jednoduché vypravování, popis rostlin, zvířat a věcí	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí	Přírodověda Vlastivěda
Jazyková výchova			
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	• slova jednoznačná, mnohoznačným slova opačného, stejného nebo podobného významu		

rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	• používání spisovných tvarů v psaném a mluveném projevu		Hudební výchova
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• určování slovních druhů a jejich třídění • mluvnické kategorie podstatných jmen (vzory), slovesa (infinitiv, čas minulý a budoucí)		
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné skladební dvojici označuje základ věty	• základní skladební dvojice - určování holého podmětu a přísudku, podmět vyjádřený a nevyjádřený		
odůvodňuje a píše správně i,í / y,ý ve slovech po obojetných souhláskách	• vyjmenovaná slova a slova příbuzná		
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí	• rozlišování věty jednoduché a souvětí • smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí		
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje	• spojování vět v souvětí spojovacími výrazy a možnosti jejich obměňování		
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	• stavba slova - kořen, předpona, přípona • rozlišení předpon a předložek		
Literární výchova			
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	• uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů • tiché čtení s porozuměním		Hudební výchova Přírodověda Vlastivěda
volně reprodukuje text podle svých schopností	• tvořivé činnosti s literárním textem, volné reprodukce, dramatizace textu	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – hodnoty, postoje a praktická etika	Hudební výchova

rozlišuje různé typy uměleckých textů	• literární druhy a žánry • lidová slovesnost	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	Vlastivěda

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura - 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Komunikační a slohová výchova			
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	• vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání jejich významu jako celku		Výtvarná výchova Hudební výchova
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	• vystižení jádra sdělení • orientace v naučných textech přiměřených věku		
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	• pravidla dialogu - zahájení a ukončení dialogu, střídání v roli mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování	Multikulturní výchova – lidské vztahy	
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	• porovnávání názorů a zkušeností	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	• sestavování osnovy, tvoření nadpisu, členění textu na odstavce • vypravování, popis předmětu, děje, pracovního postupu, psaní dopisu (jeho části)	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace	

Jazyková výchova			
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	stavba slova -na základě odvozování slov příponami a předponami seznámení s předponami, s-, z-, vz-		
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	shoda přísudku s holým podmětem		
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	slovní druhy přídavná jména - tvrdá a měkká slovesa - způsob oznamovací, rozkazovací, tázací a seznámení s podmiňovacím druhy zájmen a číslovek		
Literární výchova			
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	zážitkové čtení a naslouchání, volná reprodukce, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod		Hudební výchova Výtvarná výchova
tvoří vlastní literární text na dané téma	vlastní tvorba na libovolné téma	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení	
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	studijní čtení naukových textů druhy a žánry dětské literatury		
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	používání literárních pojmů - přirovnání, básnické výrazy, přenesené významy, zastaralé výrazy		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura - 6. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Jazyková, komunikační a slohová výchova			
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	• Zvuková stránka jazyka – hláskosloví, spodoba • znělosti • Spisovná výslovnost	Multikulturní výchova – multikulturalita	
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech	• Stavba slova – kořen, přípona, předpona, koncovka; • Slova příbuzná		Cizí jazyky
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se SSČ a s dalšími jazykovými příručkami	• Seznámení s jazykovými příručkami	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání	informatika
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• Určování slovních druhů, mluvnické kategorie; • Mluvnické významy a tvary slov		Cizí jazyky – srovnávání
využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	• Druhy vět podle postoje mluvčího – oznamovací, rozkazovací, zvolací, tázací	Osobnostní a sociální výchova - komunikace	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• Větné členy – podmět a přísudek		

v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	• Pravopisná cvičení – vyjmenovaná slova, předložky a předpony s/z; pravopis mě/mně; • Zdvojené souhlásky a psaní bje/bě, vje/vě, pě • Shoda přísudku s podmětem a několikanásobným podmětem • Koncovky podstatných a přídavných jmen		Prolíná všemi předměty
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	• Základní pojmy : jazyk spisovný a nespisovný, obecná čeština, nářečí		Výchova k občanství a ke zdraví
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakty od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnávání s dostupnými informačními zdroji	• Čtení praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (čtení jako zdroj informací, vyhledávací), prožitkové	Mediální výchova – vnímání autora mediálního sdělení, kritické čtení a vnímání	Prolíná všemi předměty
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	• Rozlišení a vhodné užití formálního a neformálního stylu; • Mluvený projev, zásady dorozumívání; • Práce s textem		Prolíná všemi předměty
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	• Rozlišení různých komunikačních prostředků		

v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	• Komunikace verbální a neverbální; • Jednoduché funkční styly : : vypravování, popis, zpráva, oznámení, dopis		Cizí jazyky Výchova k občanství a ke zdraví Dějepis
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	• Seznámení s vertikálním a horizontálním členěním textu; • Úprava písemných projevů	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení	Informatika
Literární výchova			
rozlišuje literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	• Charakteristika literárních druhů (lyrika, epika, drama); • Rozlišení poezie a prózy; • Antický mýtus (báje), • Bible, epos, pohádka, bajka, pověst; • Lidová slovesnost : hádanky, přísloví, pořekadla, • pranostiky		
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	• Próza – pohádka, báje, pověst, bajka, povídka; • Čtení praktické, pozorné, přiměřeně rychlé; • Znalost orientačních prvků v textu • Přednes vhodných literárních textů; • Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu; • Záznam a reprodukce hlavních myšlenek; • Interpretace literárního textu;		

tvoří vlastní literární text podle svých schopností	• Dramatizace • Vytváření vlastních textů • (pohádka, báseň, hádanka); • Vlastní výtvarný doprovod k literárním textům;s • Struktura literárního díla – námět, literární hrdina • (kompozice); • Jazyk literárního díla		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura - 7. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Jazyková, komunikační a slohová výchova			
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech	• Stavba slova; • Věcný význam slov; • Slosloví; • Slova jednoznačná, mnohoznačná; • Synonyma; • Odborné názvy	Multikulturní výchova - multikulturalita	Cizí jazyky
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se SSČ a s dalšími jazykovými příručkami	• Práce s jazykovými příručkami	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání	Informatika
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• Určování slovních druhů; • Mluvnické významy a tvary slov; • Stupňování přídavných jmen a příslovcí;		Cizí jazyky - srovnávání

	• Rod činný a trpný; • Obtížné tvary sloves; • Neohebné slovní druhy		
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• Rozvíjející větné členy – přívlastek, předmět, příslovečné určení		
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	• Pravopisná cvičení – psaní i/y; • Shoda přísudku s podmětem; • Základy interpunkce; • Psaní velkých písmen; • Koncovka podstatných a přídavných jmen		Prolíná všemi předměty
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakty pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	• Čtení praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (čtení jako zdroj informací, vyhledávací), prožitkové	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálního textu	Prolíná všemi předměty
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	• Rozlišení a vhodné užití formálního a neformálního stylu; • Mluvený projev, zásady dorozumívání		Prolíná všemi předměty
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	• Rozlišení různých komunikačních prostředků	Osobnostní a sociální výchova - komunikace	
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	• Komunikace verbální a neverbální; • Jednoduché funkční styly – vypravování, popis, žádost, charakteristika, životopis	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení	Cizí jazyky Výchova k občanství a ke zdraví Dějepis

využívá základů studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky; výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	• Výtah a výpisky • Čtení s porozuměním	Mediální výchova – stavba mediálního sdělení	Prolíná všemi předměty
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	• Vertikální a horizontální členění textu • Interpunkce		Informatika
Literární výchova			
rozlišuje literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	• Charakteristika literárních druhů : lyrika, epika, drama • Rozlišení poezie a prózy • Antický mýtus (báje), Bible, epos, pohádka, bajka, pověst • Lidová slovesnost : hádanky, přísloví, pořekadla, pranostiky		
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	• Próza : pohádka, báje, pověst, bajka, povídka • Čtení praktické, pozorné, přiměřeně rychlé • Znalost orientačních prvků v textu • Přednes vhodných literárních textů • Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu • Záznam a reprodukce hlavních myšlenek		

	• Interpretace literárního textu • Dramatizace		
tvoří vlastní literární text podle svých schopností	• Vytváření vlastních textů (pohádka, báseň, hádanka) • Vlastní výtvarný doprovod k literárním textům • Struktura literárního díla – námět, literární hrdina kompozice • Jazyk literárního díla		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura - 8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Jazyková, komunikační a slohová výchova			
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	• Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis	Multikulturní výchova - multikulturalita	Cizí jazyky
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a se SSČ a dalšími jazykovými příručkami	• Samostatná práce s vhodnými příručkami, rozvoj slovní zásoby	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání	
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	• Útvary českého jazyka, kultura řeči a jazyka • Čeština jako jeden ze slovanských jazyků • Slovní zásoba	Osobnostní a sociální výchova - komunikace	Dějepis
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	• Věta hlavní, vedlejší a jejich druhy • Druhy souvětí – souřadné, podřadné		

v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	• Psaní velkých písmen • Opakování pravopisu • Interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí		
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	• Útvary českého jazyka – spisovný jazyk, nářečí, obecná čeština • Skupiny jazyků – jazyky slovanské a jejich rozdělení, jazyky germánské, jazyky románské	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	Zeměpis
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	• Formulace otázek na dané téma a aktivní vstup do hovoru • Funkční styly – úvaha, subjektivně zabarvený popis	Mediální výchova – vnímání autora mediálního sdělení	
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	• Porovnávání různých zdrojů informací a zaujímání postojů ke sdělovanému obsahu	Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	• Rozlišení různých komunikačních situací a vhodné zvolení komunikačních prostředků, přiměřené reakce na danou komunikační situaci	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení	
v mluveném i psaném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	• Funkční styly – popis a charakteristika, výklad a výtah • Slohové postupy a útvary podle záměru mluvčího	Mediální výchova – stavba mediálního sdělení	
se zapojuje do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	• Pravidla komunikace a dialogu		

využívá poznatku o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě vlastních dispozic a osobních zájmů	• Seznámení s úvahou	Osobnostní a sociální výchova – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Prolíná všemi předměty
Literární výchova			
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	• Staroslověnské písemnictví, cyrilometodějská mise • Vznik česky psané literatury • Charakterizuje středověkou literaturu na našem území • Literatura doby Karlovy • Předhusitská a husitská literatura • Osobnost M. Jana Husa • Jednota bratrská a Jan Amos Komenský		Dějepis
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	• Renesance v Itálii, Francii a Španělsku • Shakespearovské drama • Humanistická literatura • Pobělohorská literatura, barokní a lidová slovesnost		Dějepis

seznamuje se se základními literárními směry a jejími významnými představiteli	• Vymezuje období národního obrození v českých zemích • Formování novodobého českého národa • Dobrovského a Jungmannova generace • Obrozenecké drama – V. K. Klicpera, J. K. Tyl • F. L. Čelakovský a jeho ohlasy • Máchova poezie a próza • Erbenova balada • Havlíčkova satira • Tvorba Boženy Němcové		Dějepis
se zaměřuje na základní literární směry a jejich významné představitele	• Almanach Máj – • Jan Neruda, V. Hálek • a Karolína Světlá • Ruchovci a Lumírovci – kosmopolitní literatura • Česká moderna		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura - 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Jazyková, komunikační a slohová výchova			
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	• Zvuková stránka slova – přízvuk hlavní a vedlejší, příklonky, předklonky • Zvuková stránka věty – melodie, důraz, tempo • Dělení hlásek – samohlásky, souhlásky, dvojhlásky • Spodoba znělosti		
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	• Stavba slova – kořen, předpona, přípona, koncovka • Tvoření slov – základové slovo, slovtvorný základ • Způsoby tvoření slov – odvozování, zkracování, skládání, zkratky • Přenesená pojmenování – význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná (metafora, metonymie, synonyma, antonyma, homonyma)		
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a se SSČ a dalšími jazykovými příručkami	• Samostatná práce s vhodnými příručkami, rozvoj slovní zásoby		

správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační situaci	• Slovní druhy • Jména, jejich druhy a tvary • Skloňování obecných jmen přejatých • Skloňování cizích vlastních jmen • Slovesa a jejich tvary – slovesné třídy, vzory, vid, přechodníky • Pravopis koncovek jmen a sloves • Psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• Souvětí podřadné a souřadné • Druhy vedlejších vět • Poměr mezi větami a větnými členy • Funkci vět a větných ekvivalentů • Samostatné větné členy		
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	• Interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí • Psaní velkých písmen • Opakování pravopisu		
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	• Útvary českého jazyka – spisovný jazyk, nářečí, obecná čeština • Vývoj jazyka – stručný přehled • Skupiny jazyků – jazyky slovanské a jejich rozdělení, jazyky germánské a románské	Multikulturní výchova – multikultura Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	Anglický jazyk Německý jazyk Zeměpis

rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	• Formulace otázek na dané téma a aktivní vstup do rozhovoru • Funkční styly – diskuse, úvaha, subjektivně zbarvený popis		
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	• Porovnávání různých zdrojů informací a zaujímání postojů ke sdělovanému obsahu	Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti, vnímání autora mediálních sdělení	Výchova k občanství a ke zdraví
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	• Rozlišení různých komunikačních situací a vhodné zvolení komunikačních prostředků, přiměřené reakce na danou komunikační situaci	Osobnostní a sociální výchova – komunikace Mediální výchova – stavba mediálních sdělení	
v mluveném i psaném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	• Funkční styly – vypravování, popis a charakteristika, výklad, výtah, proslov • Slohové postupy a útvary podle záměru mluvčího	Mediální výchova – tvorba mediálních sdělení	
se zapojuje do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	• Pravidla komunikace • Vedení diskuse a dialogu		
využívá poznatku o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě vlastních dispozic a osobních zájmů	• Zpracování úvahy na dané téma, uplatnění vlastních zkušeností, názorů a postojů	Osobnostní a sociální výchova – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Literární výchova			
se zaměřuje na základní literární směry a jejich významné představitele	• Literatura 20. století • Protiválečná tematika v literatuře • Přírodní lyrika S. K. Neumanna • Sociální balada J. Wolkera • Poetismus V. Nezvala • Krása jazyka v próze V. Vančurově a poezii Seifertově • Osvobozené divadlo – J. Voskovec, J. Werich • Karel Čapek – autor povídek i dramát • Baladický román – I. Olbrachta • Žena hrdinka v dílech M. Majerové, M. Pujmanové • Tvorba K. Poláčka, E. Basse • Meziválečná poezie • II. světová válka v dílech českých autorů • Poezie 50. let • Samizdatová literatura • Písňové texty a muzikály • Reportážní povídková tvorba Oty Pavla • Malá divadla a jejich úloha na české divadelní scéně • Fejetony R. Křesťana • Radek John a jeho televizní reportáže		Dějepis

	• Společenský román – Michal Viewegh		
se seznamuje s významnými představiteli světové literatury	• Prokletí básníci • Futurismus a jeho představitelé • Obraz války ve světové literatuře • Moderní pohádka Exupéryho • Beatnická generace a její pohled na svět • Poezie konce 20. století • Světoví romanopisci • Detektivka jako druh literární tvorby • Vědeckofantastická literatura		
se orientuje ve vývoji českého dramatu, seznamuje se s významnými osobnostmi českého divadla	• Porovnání dramatické tvorby historické i současné • Návštěva divadelního představení		
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	• Kompozice díla • Přednes vhodných literárních textů • Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu • Reprodukce hlavních myšlenek a jejich záznam • Interpretace textu • Dramatizace		
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	• Recenze a literární kritika • Pochopení literárního díla • Individuální četba a její interpretace ústní i písemná		

rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	• Specifika autorské poetiky • Odraz doby v literárních dílech • Autorův život jako inspirace • Specifické prostředky tvorby – obrazná pojmenování, personifikace, metafora, ironie, parodie, sarkasmus, alegorie		
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	• Aspekty umělecké literatury, konfrontace s televizní tvorbou		
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování	• Čtenářský zážitek • Výchova divadelního a filmového diváka • Možnost konfrontace názorů s literární kritikou		
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• Seznámení s literární teorií • Internet a CD-ROM jako zdroj informací • Knihovna jako kulturní a literární centrum • Knihovní katalog • Referát • Význam televize pro získávání informací z různých oborů lidské činnosti • Využití školní žákovské knihovny		Informatika

Vzdělávací oblast:
Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací předmět:
ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vyučovací předmět anglický jazyk je na prvním stupni určen pro žáky 3., 4. a 5. ročníků, na druhém stupni pro žáky 6. – 9. ročníků. Je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Hodinová týdenní dotace pro předmět anglický jazyk je ve 3. třídě 3 hodiny, ve 4. třídě 3 + 1 disponibilní hodina, v 5. třídě 3 + 1 disponibilní hodina. Žáci mají dostatek času seznámit se s jazykem a procvičovat formou her, básniček či písniček. Na II. stupni v ročnících 6. – 9. 3 hodiny. Vzhledem k důležitosti znalosti cizího jazyka je předmět koncipován jako povinný pro všechny žáky na I. a II. stupni.

Cílem předmětu je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Na I. stupni je cílem poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných komunikačních frází, na jednoduchých textech, budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Na II. stupni žáci více pracují s autentickými texty, konverzují ve větších celcích. V souvislosti se zeměpisným a dějepisným učivem se seznamují s realitami anglicky mluvících zemí. Angličtinu používají při práci s internetem i v částech jiných vyučovacích předmětů.

Zařazená průřezová témata

Zařazená průřezová témata na I. stupni

- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** – tématický okruh Sociální rozvoj, část „Komunikace“
- Průřezové téma **Multikulturní výchova** – tématický okruh Multikulturalita
- Průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – tématický okruh Evropa a svět nás zajímá

Zařazená průřezová témata na II. stupni

- Průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – tématický okruh Evropa a svět nás zajímá
- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** – tématický okruh sociální rozvoj, část „Komunikace“
- Průřezové téma **Multikulturní výchova** – tématický okruh Multikulturalita

Klíčové kompetence

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk směřují k utváření těchto klíčových kompetencí :

Kompetence k učení :

- vyhledává a vyhodnocuje informace a efektivně je využívá v učebním oboru

Kompetence komunikativní :

- naslouchá ostatním lidem a adekvátně reaguje
- využívá dovedností osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu
- umí zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- chápe důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život

Kompetence k řešení problémů

- vyjádří a obhájí svůj názor
- nebojí se mluvit anglicky s cizím člověkem
- naučí se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence sociální a personální

- diskutuje v malé skupince, respektuje názor ostatních
- v jednoduchých situacích vyžádá a poskytne pomoc a radu
- dodržuje v anglicky mluvícím prostředí pravidla slušného chování

Kompetence občanské

- získává představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovná je s našimi zvyky

Kompetence pracovní

- samostatně pracuje s dvojjazyčným slovníkem
- využívá znalosti a dovednosti získané v této vzdělávací oblasti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucí povolání (profesní zaměření)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Anglický jazyk - 3. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
čte nahlas a plynule foneticky správně texty přiměřeného rozsahu slovní zásoby	• Pravidla výslovnosti • Školní potřeby • Zařízení třídy • Zvířata • Části lidského těla • Členové rodiny • Vybraná přídavná jména • Pozdravy • Yes x no	Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	Přírodopis
počítá do 20	• Čísla 1 - 20		Matematika
rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	• Pozdravy a rozloučení • Reakce na oslovení • Představování se • Vyjádřit souhlas a nesouhlas • Omluva a poděkování • Pokyny učitele	Sociální rozvoj - komunikace	Český jazyk

používá dvojjazyčný abecední slovník učebnice	• Abeceda • Hláskování jména		Pracovní výchova
pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění	• Osobní zájmena • Otázka a zápor slovesa být • Sloveso mít – have got • Otázka how many?		
rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	• Četba z autentických textů v učebnici • Psaní tematické slovní zásoby • Používání slovníku s výslovností • Materiály z pracovního sešitu	Multikulturní výchova Multikulturalita, význam angličtiny jako prostředku mezinárodní komunikace	
používá správně tvary sloves mít-have got, být-to be, tvoří otázky a záporny	• Sloveso to be • Sloveso have got		
označí základní barvy, ptá se na barvy a odpovídá	• barvy		
rozumí jednoduchým textům nahrávek i jazyku učitele	• Poslechy z učebnice • Písničky, básničky • Příběhy, jazyk učitele		
ohodnotí svůj výkon	• Deníček chit-chat		
pojmenuje svátky a chápe kulturní rozdíly ve zvycích	• Názvy svátků a slovní zásoba k nim		Prvouka

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Anglický jazyk - 4. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
čte nahlas a plynule foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	• Pravidla výslovnosti • Četba textu z učebnice • Vázání slov • Znělost, neznělost	Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	
pojmenuje dny a měsíce	• Názvy dnů a měsíců		
rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	• Pozdravy a rozloučení • Reakce na oslovení • Představování se • Vyjádřit souhlas a nesouhlas • Omluva a poděkování • Pokyny učitele	Sociální rozvoj - komunikace	Český jazyk
používá dvojjazyčný abecední slovník učebnice	• Abeceda • Hláskování jména		
aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, mluví o tom, co má a nemá rád, kde jsou různé předměty, zeptá se , zda někomu nějaká věc patří, dává příkazy a rozumí jim	• Představení Where are you from? I am from... • Do you like..? Yes, I do../No, I don't • Is there...? Are there...? • Where ? • Whose ? • Slovesa pohybu • Can you..?		
rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů / obrazové a obsahové materiály /	• Četba z autentických textů v učebnici • Poslechy z učebnice • Písničky, básničky, příběhy	Multikulturní výchova Multikulturalita, význam angličtiny jako prostředku mezinárodní komunikace	

sestaví gramaticky správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení	• Popis umístění předmětů a pokojů v domě - There is..otázka a zápor i množné číslo • Pořádek slov ve větě • Sloveso have got, otázka a zápor • Otázka How many...? • Čísla 1-20 procvičování • Základní předložky místa • Rozkaz a jeho zápor don't		Matematika
reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	• Vypravuje krátký text • Dramatizace hry		Český jazyk
rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	• Oblečení • Názvy jídel • Zvířata-pokračování, zvířecí potrava • Hračky a přístroje • Názvy zaměstnání • Některé světadíly, svátky • Některé části těla • Zdraví, nemoci • Názvy některých anglických svátků • Příběhy, jazyk učitele		
ohodnotí svůj výkon	• Deníček chit-chat		
vyhledává v textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	• Odvození významu slova z kontextu • Tvorba otázky a záporu • Porovnává rozdíly mezi českou a anglickou školou		Vlastivěda

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Anglický jazyk - 5. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
čte nahlas a plynule foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	• Pravidla výslovnosti • Četba textu z učebnice • Vázání slov • Znělost, neznělost	Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	
pojmenuje dny a měsíce	• Názvy dnů a měsíců s předložkami in, on		
rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	• Pozdravy a rozloučení • Reakce na oslovení • Představování se • Vyjádřit souhlas a nesouhlas • Omluva a poděkování • Pokyny učitele	Sociální rozvoj - komunikace	
používá dvojjazyčný abecední slovník učebnice	• Slovník v učebnici		
aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, mluví o tom, co má a nemá rád	• Přítomný čas prostý • Slovesa like, want, live • Otázka a zápor • Příslovce always, usually, sometimes, never		
rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů / obrazové a obsahové materiály /	• Četba z autentických textů v učebnici • Poslechy z učebnice • Písničky, básničky, příběhy	Multikulturní výchova Multikulturalita, význam angličtiny jako prostředku mezinárodní komunikace	
sestaví gramaticky správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení	• Tvorba množného čísla podstatných jmen /počitatelnost a nepočitatelnost/		

	• Přivlastňovací, ukazovací zájmena • Předmětné tvary osobních zájmen • Psaní pohlednice		
reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	• Vypravuje krátký text • Dramatizace hry		Český jazyk
rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	• Hudební nástroje • Názvy jídel • Zvířata • Počasí • Státy • Školní předměty • Názvy některých anglických svátků • Příběhy, jazyk učitele		Přírodověda Vlastivěda
počítá do 100 i v řadových číslovkách	• Číslo 1 - 100		Matematika
mluví o tom co lidé právě dělají	• Přítomný čas průběhový • Otázka a zápor + now		
mluví o počasí	• Druhy počasí • Otázka Is it..?		
mluví o minulosti	• Úvod do minulého času • Slovesa být, mít		
obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	• Tvoření slov, slova stejného a opačného významu • Reprodukce čteného a slyšeného textu		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Anglický jazyk - 6. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
čte nahlas a plynule foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	• Pravidla výslovnosti • Četba textu s dějepisnou, přírodopisnou a zeměpisnou tematikou	Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	Zeměpis Dějepis Přírodopis
rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory v textech	• Předložky místa • Přítomný čas prostý -opakování • Přítomný čas průběhový-opakování • Minulý čas -úvod • Otázka a zápor v minulém čase		
rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované konverzaci a promluvě	• Oslovení • Reakce na oslovení • Pozdravy • Přivítání • Omluva a poděkování	Sociální rozvoj - komunikace	Výchova k občanství a ke zdraví
používá dvojjazyčný abecední slovník	• Práce se slovníkem • Vyhledávání neznámých slov z přiměřeného textu		
sdělí ústně základní údaje o své osobě ve formulářích, reprodukuje jednoduše obsah přiměřeně obtížných textů	• Vyprávění v přítomných časech		
rozeznává jazykové situace při použití zamyšlené budoucnosti	• Blízká budoucnost		
používá správné tvary vybraných sloves v minulém čase	• Pravidelná a nepravidelná slovesa		

počítá do 100 v řadových číslovkách	• Řadové číslovky • Datумы		
odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	• Předpony, přípony • Tvoření příslovcí		
písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty	• Předložky • Rozkaz a jeho zápor • Přídavná jména s too		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Anglický jazyk - 7. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
dorozumí se v běžných každodenních situacích	• Poděkování • Pozdravy • Požádá o službu • Zeptá se na osobní informace • Objedná jídlo v kavárně	Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	Výchova k občanství a ke zdraví
rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů, s využitím vizuální opory vyhledá známé výrazy	• Přítomný čas průběhový / otázka a zápor/ • Přítomný čas prostý / otázka a zápor/ • Minulý čas /vybraná slovesa/ • Blízká budoucnost/zamyšlená/		
umí napsat a gramaticky správně obměňuje jednoduché věty a texty	• Řadové číslovky /datумы, narozeniny/ • Zájmena ukazovací		

	• Zájmena v pozici předmětu • Množné číslo / počitatelnost/ • Stupňování přídavných jmen • Příslovce • Slovosled		
čte nahlas, plynule a foneticky správně texty obsahující známou slovní zásobu	• Škola • Zvířata • Zdravotní péče • Volný čas a záliby • Stravování • Příroda		Přírodopis
sestaví jednoduché / ústní i písemné/ sdělení, týkající se situací související s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	• Umí vyplnit formulář • Napíše omluvenku • Vypracuje projekt o rodině a zvířatech • Sestaví kuchařský recept • Napíše přání k svátku sv. Valentýna		Výtvarná výchova
používá dvojjazyčný slovník	• Vyhledávání nové slovní zásoby		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Anglický jazyk - 8. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
čte nahlas a plynule foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	• Pravidla výslovnosti • Četba textu z učebnice Londýn, USA, Velká Británie	Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	Zeměpis Dějepis

	• Zajímavosti a rekordy • Kamenná polévka • Kořeny		
rozumí obsahu jednoduchých textů	• Minulé časy • Budoucí čas /otázka a zápor • Stupňování přídavných jmen • Předložky • Zamyšlená budoucnost		
umí porovnávat, srovnávat	• Otázka na množství u počítatelných a nepočítatelných podstatných jmen • How much, How many?		Matematika
umí říci, co může dělat, nesmí, musí udělat	• Opisné tvary způsobových sloves CAN, MUST, MAY		
chápe užití předpřítomného času	• Předpřítomný čas, předložky a příslovce pro předpřítomný čas		
odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	• Předpony • Přípony		
rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	• Zdvořilostní fráze • Co se odehrává v přítomnosti, minulosti, zamyšlené budoucnosti i obecné		
používá dvojjazyčný slovník	• Četba autentického materiálu		
stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	• Konverzace v daných tematických celcích: rodina, formulář, stravování, příroda	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj-komunikace	Přírodopis

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Anglický jazyk - 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
čte nahlas a plynule foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	• Pravidla výslovnosti • Četba textů s tematikou • Velká Británie, U.S.A.	Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	Zeměpis Dějepis
rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	• Podmiňovací způsob • Trpný rod v přítomném, minulém, budoucím času • Srovnání předpřítomného a minulého času		
rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	• Zdvořilé společenské fráze, vyjádřit zamyšlenou jistotu i obecnou budoucnost	Sociální rozvoj - komunikace	Výchova k občanství a ke zdraví
odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	• Předpony, přípony		
používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	• Četba autentického materiálu, časopisů a novin	Multikulturní výchova - multikulturalita	
sestaví jednoduché / ústní i písemné / sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tématickými okruhy	• Základní vztahy – existenciální, prostorové, časové, kvalitativní a kvantitativní • Životopis, popis místa		

písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	• Zdvořilostní fráze • Určování slovních druhů, předložky, zájmena v předmětu, stupňování přídavných jmen, some / any		Český jazyk
stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	• Konverzace v daných tématických celcích : tělo, móda, nakupování, cestování, moje vesnice, můj přítel – napíše neformální dopis		
vyžádá jednoduchou informaci	• Požádá o informaci, požádá o svolení, o službu, o pomoc	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj-komunikace	
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	• Jednoduché sdělení – oslovení, pozdravy, představování, omluva, poděkování, prosba, žádost o pomoc, přání		

Vzdělávací oblast:
Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací předmět:
NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Předmět Německý jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání. Vzhledem k důležitosti a potřebnosti ovládnutí cizích jazyků byl tento předmět původně do škol. roku 2010/11 koncipován jako povinný, od škol. roku 2011/12 se postupně od 7. roč. začleňuje již jako předmět povinně-volitelný. Důvodem této změny bylo dotazníkové šetření směřované na rodiče, kteří často upozorňovali na přetěžování. V následujícím školním roce budou navazovat další ročníky. V případě zájmu se tak mohou otevřít i dvě skupiny, které budou mít německý jazyk jako předmět povinně-volitelný a pokud zájem nebude, tak zde budou nabízeny jiné možnosti volitelných předmětů. S výukou německého jazyka se začíná na druhém stupni v naší Základní škole takto :

7. ročník – 2 vyučovací hodiny týdně

8. ročník – 2 vyučovací hodiny týdně

9. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně

Německý jazyk je vyučován jako jazyk našich sousedů a to především s důrazem na konverzaci a porozumění mluvenému jazyku.

Na základě změny MŠMT, bude od 1. 9. 2013 vyučován opět jako předmět povinný, s časovou dotací: pro 8. roč. tři hodiny týdně a následující školní rok 2013/14 budou v 9.roč. také tři hod.týdně, od 7.roč. pak budou od škol. roku 2013/14 dvě hodiny týdně a tato dvouhodinová časová dotace bude pokračovat až do 9.ročníku.

Zařazená průřezová témata

- Průřezové téma **Osobností a sociální výchova** – tématický okruh Osobnostní rozvoj – část „Rozvoj schopnosti poznávání“, tématický okruh Sociální rozvoj – část „Komunikace“
- Průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – tématické okruhy Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět
- Průřezové téma **Multikulturní výchova** – tématické okruhy Etnický původ, Multikulturalita

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu vedou k utváření těchto klíčových kompetencí na konci základního vzdělání :

Kompetence k učení:

- žák samostatně pracuje s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky
- operuje s nejzákladnější slovní zásobou a prostřednictvím této zásoby dokáže komunikovat

Kompetence k řešení problémů :

- řeší jednoduché jazykové situace, volí vhodná slova a slovní spojení
- porovnává stavbu německého jazyka s jazykem českým či anglickým

Kompetence komunikativní :

- využívá každé možnosti k poslechu německy vedeného rozhovoru, snaží se mu porozumět /např. televize, film apod./
- používá i nedokonale zvládnutý německý jazyk v komunikaci s rodilými mluvčími
- využívá znalostí v psaní jednoduchých německých textů

Kompetence sociální a personální :

- uvědomuje si společné rysy a společné dějiny našich národů Čechů a Němců
- přispívá svou znalostí německého jazyka k dokonalejšímu porozumění mezi našimi národy a kulturami

Kompetence občanské :

- uvědomuje si a respektuje problém minorit v Německu a u nás
- oceňuje kulturu německy mluvících zemí a uznává jejich podíl na celosvětovém rozvoji míru, vědy, techniky a kultury

Kompetence pracovní :

- správně využívá ve svém studiu studijní a materiály pomůcky
- využívá svých znalostí německého jazyka pro přípravu na své budoucí povolání

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Německý jazyk - 7. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
uznává a chápe nezbytnost znalosti dalšího evropského jazyka Žák vyslovuje foneticky správně zvláštní německé samohlásky, souhlásky a dvojhlásky	• Potřebnost znalosti jazyka našich sousedů • Zvláštnosti německého jazyka • Pravidla výslovnosti	Výchova k myšlení v evropských souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	Zeměpis Výchova k občanství a ke zdraví
rozumí základním německým pozdravům, správně používá pozdravy rozumí základní frázím z oblasti představování	• Pozdravy • Oslovení • Poděkování • představování	Osobnostní a sociální rozvoj – sociální rozvoj - komunikace	
rozezná jazykové situace při použití členu neurčitého a určitého Žák používá osobní zájmena v singuláru i plurálu	• člen určitý a neurčitý • pojmenování osob, zvířat, předmětů • osobní zájmena		
používá přivlastňovací zájmena v singuláru i plurálu	• přivlastňovací zájmena • přídavná jména v přísudku, opzita, synonyma		
počítá do 20, sčítá a odčítá do 20	• čísla 1 - 20 • nejzákladnější početní úkony		
v promluvě užívá správných tvarů slovesných osob nejčastějších sloves Žák používá správné tvary nepravidelných sloves haben a sein v přítomnosti	• slovesa – slabá slovesa v přítomném čase • rozkazovací způsob slabých sloves • sloveso haben, sein v přítomnosti		

rozlišuje a správně používá člen určitý i neurčitý v 1. a 4. pádě	• podstatná jména v 1. a 4. pádě singuláru		
sdělí ústně základní údaje o své osobě, rodině, škole	• jednoduché vyprávění v přítomném čase - téma Meine Familie, Meine Schule		
používá dvojjazyčný abecední slovník	• práce se slovníkem, vyhledávání neznámých slov z jednoduchého textu	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Německý jazyk - 8. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
vyslovuje a čte nahlas a plynule foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	• Výslovnost		
reprodukuje ústně obsah jednoduchého přiměřeného textu a konverzace	• Čtení a reprodukování jednoduchého textu		
respektuje zásady správného německého pravopisu	• Psaní, pravopisné zásady		
rozumí nejznámějším každodenním výrazům, jednoduchým a krátkým frázím a jednoduchým větám	• Rozhovory - telefonní, seznamovací, na každodenní téma	Osobnostní a sociální výchova . sociální rozvoj - komunikace	
s ohledem na stavbu německé věty klade jednoduché otázky	• Otázka		

Žák používá správně zápor	• Zápor v němčině		
vyplní správně jednoduchý formulář	• Meine Adresse		
formuluje stručně blahopřání Vánocům a novému roku Žák formuluje stručně blahopřání k svátku, narozeninám	• Weihnachten • Ein neues Jahr • Der Geburtstag		
používá správně silná slovesa, tato slovesa časuje	• Slovesa – nejčastěji frekventovaná silná slovesa – lesen, essen, sprechen, fahren.....		
sdělí ústně i písemně informace o tématu, jednoduše formuluje věty o svých zálibách	• Meine Hobbys		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Německý jazyk - 9. ročník

Německý jazyk - 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
používá správně způsobová slovesa v přítomném čase	• Modalverben - prezent		
konverzuje jednoduše na téma nákupů, módy, oblékání odpoví na základní otázky v obchodě	• Meine Kleidung, nákupy, móda		
používá správné tvary /zejména osobních/ zájmen	• Zájmena - skloňování		
napíše pozdrav z prázdnin	• Meine Ferien		

popíše jednoduše průběh prázdnin			
jednoduše formuluje ústně i písemně omluvu za zanedbání, nepřijemnost, nepřítomnost, požádá stručně o pomoc v naléhavých situacích	• Omluva, žádost o pomoc apod.	osobnostní a sociální výchova – sociální výchova – mezilidské vztahy	
používá abecední slovník v učebnicích a dvojjazyčný slovník, pracuje s webovými slovníky odhadne v jednoduchém textu význam neznámého výrazu	• Práce se slovníkem, práce s překladovým slovníkem na webu • Význam neznámých slov v kontextu	osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání	Informatika
orientuje se v nejběžnějších předložkách, používá je ve spojení s poraženými jmény a ve stálých spojeních	• Předložky – se 3. pádem, se 4. pádem, se 3. a 4. pádem		
orientuje se v německy mluvících zemích, zná základní geografické, historické, správní a politické poměry Žák chápe v základním pohledu jejich multikulturní problémy	• Německé reálie, historie a kultura německy mluvících zemí	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova – etnický původ; multikulturalita	Zeměpis Dějepis Hudební výchova Výtvarná výchova
ústně i písemně sdělí jednoduchá sdělení, odpoví na jednoduché otázky, používá správných frází i gramatických tvarů Žák se zapojuje do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob v osobním, telefonickém i např. chatovém styku.	• Důležitost používání správných frází, gramatických struktur a vět • Konverzace na různá témata, orientace v situacích	osobnostní výchova – sociální rozvoj – komunikace	

Vzdělávací oblast:
Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět:
MATEMATIKA

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vzdělávací předmět matematika tvoří spolu s výukou českého jazyka osu vzdělávacího působení na žáky základní školy, a proto je určen pro všechny ročníky na I. i II. stupni. Je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Hodinová týdenní dotace pro tento předmět činí v 1. ročníku 4 hodiny, v 2. až 4. ročníku 5 hodin týdně, jedna disponibilní hodina byla použita v 3. ročníku z důvodu důležitosti malé násobilky a jejího dobrého zapamatování u dětí. Hodinová týdenní dotace v 5. – 9. ročníku je jednotná, činí 4 hodin týdně.

Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění v různých směrech studia na střední škole a v mnoha oborech profesionální přípravy. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvůrčí schopnosti, abstraktní myšlení a schopnost logického úsudku. Zároveň vede k vytváření určitých rysů osobnosti jako je vytrvalost, pracovitost, houževnatost a sebekritičnost. Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou mnohdy předpokladem úspěšnosti v jiných vzdělávacích předmětech, zvláště charakteru přírodovědného a technického.

Zařazená průřezová témata

Zařazená průřezová témata na I. stupni

- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** - tématický okruh Osobnostní rozvoj - části „Rozvoj schopností poznávání“, „Kreativita“, tématický okruh Sociální rozvoj - část „Komunikace“

Zařazená průřezová témata na II. stupni

- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** – tématický okruh Osobnostní rozvoj – část „Rozvoj schopností poznávání“, „Kreativita“, tématický okruh Sociální rozvoj – část „Kooperační a kompetice“
- Průřezové téma **Mediální výchova** – tématický okruh Tvorba mediálního sdělení

Klíčové kompetence

Zásadní výchovné vzdělávací postupy v předmětu Matematika směřují k vytváření těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení :

- osvojí si obecně užívané termíny, symboly a znaky, využívá matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- rozvíjí svoji paměť formou numerických výpočtů, osvojováním si základních matematických vztahů, vzorců a algoritmů
- rozvíjí logické i kombinatorické, abstraktní i exaktní myšlení
- informace propojuje a využívá v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů :

- provádí rozbor problému a hledá cestu k jeho řešení, provádí odhad a následnou kontrolu správnosti vzhledem k zadaným podmínkám dané úlohy
- vnímá složitost reálného světa prostřednictvím pochopení matematického modelu, který je mnohem jednodušší
- hledá vlastní efektivní postup při řešení problémů, uvědomuje si, že úloha může mít více nebo žádné řešení

Kompetence komunikativní :

- vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, stručně, souvisle a výstižně
- spolupracuje ve dvojici nebo menší skupině na řešení složitější úlohy, umí naslouchat názoru kamaráda, diskutuje a obhájí svůj názor
- seznamuje se s různými typy textů a grafických záznamů a snaží se jim porozumět

Kompetence sociální a personální :

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahuje pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- aktivně pracuje v malé skupině, stanovuje pravidla práce a také je dodržuje, je ohleduplný a respektuje své kamarády
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve třídě, přispívá k dobrým mezilidským vztahům, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o požádá

Kompetence občanské :

- uvědomuje si své školní povinnosti a postupně získává zodpovědnost za svou domácí přípravu
- uvědomuje si právo na vzdělání, aktivně se zapojuje do vyučovacího procesu

Kompetence pracovní :

- učí se bezpečně užívat rýsovací a další potřeby a udržovat je v pořádku tak, aby byla zajištěna jejich funkčnost
- učí se pracovat podle předem stanoveného postupu a zároveň využívá možnost alternativního způsobu práce
- přistupuje kriticky k výsledkům své práce a hledá příčiny neúspěchu
- získané vědomosti a dovednosti uplatňuje i v jiných předmětech a v praktickém životě

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Matematika - 1. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	• manipulace s předměty • počítání prvků	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání; Kreativita Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace	Prvouka Výtvarná výchova Český jazyk
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	• čtení a zápis čísel • vztahy: menší, větší, rovná se • čtení a používání znamének <, >, =	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Český jazyk Výtvarná výchova Prvouka Praktické činnosti
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	• orientace na číselné ose • pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi • určování čísel • posloupnost čísel	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání; Kreativita	Český jazyk Výtvarná výchova
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	• sčítání a odčítání v oboru 0 – 20 bez přechodu přes desítku a s přechodem přes desítku • rozklad čísla	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání	

řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace	Český jazyk Prvouka
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	vyhledávání určitých tvarů v okolí třídění předmětů podle tvarů rovinné útvary – trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh tělesa: koule, válec	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání; Kreativita	Prvouka Český jazyk Výtvarná výchova Praktické činnosti

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Matematika - 2. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Čtení a zápis čísel Vztahy : větší, menší, rovno Znaménka <, >, = Rovnice a nerovnice	Osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Prvouka Výtvarná výchova Český jazyk Pracovní činnosti
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Orientace na číselné ose Pojmy. Před, za, hned za, hned před,, mezi Určování stovky, desítek a jednotek	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání; Kreativita Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - Komunikace	Český jazyk Výtvarná výchova
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Sčítání a odčítání v oboru do 100 bez přechodu a s přechodem přes desítku	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Český jazyk Výtvarná výchova Pracovní činnosti

	• Násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10) • Rozklad čísla • Sčítání 3 sčítanců		Prvouka
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• Slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – Kreativita	Prvouka Český jazyk Výtvarná výchova Pracovní činnosti
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	• Slovní úlohy • Seznámení se symboly, mat. značkami a zápisy • Orientace a čtení mat. zápisů	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – Komunikace; Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk Prvouka
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	• Pohyb a orientace ve čtvercové síti, na číselné ose	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznání	Český jazyk
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	• Vyhledávání útvarů v okolí • Tělesa : kvádr, krychle, koule	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání; Kreativita	Pracovní činnosti Výtvarná výchova
porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	• Bod, úsečka, přímka • Rýsování úsečky, přímky • Porovnávání, zápis úsečky • Měření v cm	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – Komunikace Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Český jazyk Prvouka Výtvarná výchova Pracovní činnosti
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	• Určování času • Převádění jednotek času	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – Kreativita; rozvoj schopností poznávání	Prvouka
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• Modelování geometrických útvarů podle zadání • Souměrnost	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - Kreativita	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Matematika - 3. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	• Čtení a zápis čísel • Vztahy : větší, menší, rovno • Znaménka $<$, $>$, $=$ • Rovnice a nerovnice	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Prvouka Výtvarná výchova Český jazyk
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	• Orientace na číselné ose • Pojmy. Před, za, hned za, hned před,, mezi • Určování stovky, desítek a jednotek, tisíce	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání; Kreativita Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - Komunikace	Český jazyk Výtvarná výchova
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	• Sčítání a odčítání v oboru do 1000 bez přechodu a s přechodem přes desítku • Násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10) • Písemné sčítání a odčítání do 1000	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Český jazyk Výtvarná výchova Prvouka
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• Jednoduché a složené slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – Kreativita; rozvoj schopností poznávání Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - Komunikace	Český jazyk
orientuje se v čase, provádí převody jednotek času	• Určování času • Převádění jednotek	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznání; Kreativita	
doplňuje tabulky, schémata,	• Pohyb a orientace ve čtvercové	Osobnostní a sociální výchova –	Český jazyk

posloupnosti čísel	síť, na číselné ose • Práce s údaji (ceník, jízdní řád, ...)	osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznání; Kreativita	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	• Seznámení se symboly, mat. značkami, zápisy • Orientace a čtení mat. zápisů	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	• Rovinné útvary • Tělesa : kvádr, krychle, koule, kužel, jehlan • Rýsování: bod, úsečka, přímka, polopřímka, trojúhelník, čtverec • souměrnost	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání; Kreativita	Pracovní činnosti Výtvarná výchova
porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	• Bod, úsečka, přímka, polopřímka • Porovnávání, zápis úsečky • Měření v cm, mm	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – Komunikace Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Český jazyk Výtvarná výchova Pracovní činnosti
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• Modelování geometrických útvarů podle zadání	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - Kreativita	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Matematika - 4. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	• Zákony a principy komutativnosti a asociativnosti	Osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání; Kreativita	Český jazyk

provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	• Sčítání a odčítání čísel do 1 000 000 • Velká násobilka • Písemné násobení dvojciferným číslem • Dělení jednociferným číslem • Dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel • Zlomky	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání; Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - Komunikace	Český jazyk Přírodověda
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	• Zaokrouhlování na statisíce, desetitisíce, tisíce, stovky a desítky • Kontroly výpočtů	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Český jazyk Výtvarná výchova
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	• Řešení slovních úloh na 2 až 3 početní výkony	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – Kreativita; Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - Komunikace	Český jazyk Výtvarná výchova Přírodověda Vlastivěda
vyhledává , sbírá a třídí data	• Práce s daty	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznání;	
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	• Práce s tabulkou, grafem, diagramem, jízdním řádem		
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce	• Práce s geometrickými útvary	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - Kreativita	
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry; obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	• Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku, obrazce	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Výtvarná výchova Pracovní činnosti
sestrojí rovnoběžky a kolmice	• Rovnoběžky, různoběžky, kolmice		Výtvarná výchova Český jazyk

určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	• Obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku • Jednotky obsahu		
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti	• Osová souměrnost	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání; Kreativita	Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Matematika - 5. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	• Zákony a principy komutativnosti a asociativnosti	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání;	
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	• Sčítání a odčítání čísel do 1 000 000 • Písemné násobení 1 – 4 ciferným číslem • Dělení dvojciferným číslem	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání; Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace	Přírodověda Vlastivěda
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	• Zaokrouhlování na milióny, statisíce, desetitisíce • Kontroly výpočtů		Vlastivěda Přírodověda Pracovní činnosti
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	• Slovní úlohy s jednou a více početními operacemi	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání Osobnostní a sociální výchova –	

		sociální rozvoj - komunikace	
vyhledává , sbírá a třídí data	• Práce s daty		Vlastivěda Přírodověda
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	• Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády		
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, kružnici a trojúhelník), užívá jednoduché konstrukce	• Rýsování rovnostranného, rovnoramenného a pravoúhlého trojúhelníku • Rýsování druhů čar • Povrh tělesa kvádra a krychle, objem - základní pojmy		Výtvarná výchova Pracovní činnosti Vlastivěda
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	• Obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku • Jednotky obsahu • Konstrukce čtverce a obdélníku	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Výtvarná výchova Pracovní činnosti
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	• Slovní úlohy s netradičními postupy	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	
provádí písemné početní operace v oboru desetinných čísel	• Zobrazení na číselné ose • Psaní a zápis desetinných čísel • Zaokrouhlování • Sčítání, odčítání • Násobení • Násobení a dělení deseti, stem a tisícem	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Pracovní činnosti Vlastivěda Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Matematika - 6. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	• přirozená čísla • desetinná čísla • rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě		Fyzika Chemie
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	• výpočty elementárních příkladů bez kalkulátoru • odhady • užití kalkulátoru při práci s řádově velkými čísly a při sebekontroly		Fyzika Chemie
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	• násobek, dělitel • znaky dělitelnosti 2,3,4,5,10,100,1000 • prvočíslo, číslo složené • nejmenší společný násobek • největší společný dělitel • čísla soudělná, nesoudělná		
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	• zlomek jako část celku • vztah zlomek, desetinné číslo a číslo přirozené		Fyzika Chemie
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu	• slovní úlohy s přirozenými a desetinnými čísly • hodnota číselného výrazu	osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	Fyzika Chemie
formuluje a řeší reálnou situaci	• zápis slovních úloh pomocí		

pomocí rovnic	lineární rovnice		
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel	• slovní úlohy	osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku	• matematická symbolika • vzdálenost bodu od přímky • trojúhelníkové nerovnosti		
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	• rovnoběžky, kolmice • polopřímka, úsečka • čtverec, obdélník, trojúhelník • pravidelný mnohoúhelník		
určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	• úhel ostrý, pravý, tupý, přímý • úhly vedlejší a vrcholové • sčítání a dělení úhlů		Zeměpis
odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů	• čtverec, obdélník • obvod trojúhelníka • obsah pravoúhlého trojúhelníka • převody jednotek		Fyzika Chemie
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvarů a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	• osa úsečky • osa úhlu		Fyzika
načrtne a sestojí rovinné útvary	• čtverec, obdélník • trojúhelník pomocí délek tří stran • pravoúhlý trojúhelník pomocí		

	odvěšen		
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar	• shodnost rovinných útvarů • osová souměrnost • osově souměrné obrazce		Výtvarná výchova Pracovní činnosti
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	• krychle, kvádr • vrchol, hrana, stěna, úhlopříčky		
odhaduje a vypočítává objem a povrch těles	• krychle, kvádr • převody jednotek		
načrtne a sestrojí síť základních těles	• krychle, kvádr		
načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	• volné rovnoběžné promítání • krychle, kvádr		
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• jednoduché slovní úlohy z praxe • jednoduché konstrukční úlohy		
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací	• matematické hříčky a hlavolamy • číselné a logické řady • obrázková analogie	osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita, rozvoj schopností poznávání	
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	• nákresy prostorových útvarů • netradiční matematické úlohy	osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Matematika - 7. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	• zlomek, složený zlomek • základní tvar, převrácené číslo, smíšené číslo • celá čísla, čísla navzájem opačná • číselná osa		Fyzika Chemie
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	• práce s racionálními čísly • odhady • ověřování správnost výpočtů kalkulátorem		Fyzika Chemie
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	• zlomek jako část celku • poměr • procenta, úroky		Fyzika Chemie Zeměpis
řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítkem map a plánů	• poměr • převrácený a postupný poměr • měřítko plánu a mapy		Zeměpis
řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	• slovní úlohy na procenta		
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu	• slovní úlohy s racionálními čísly • hodnota výrazu s proměnnou		
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	• zápis slovní úlohy pomocí lineární rovnice		

analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	• slovní úlohy	osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	
určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti	• přímá a nepřímá úměrnost • trojčlenka		
vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem	• tabulka přímé a nepřímé úměrnosti • pravoúhlá soustava souřadnic • graf přímé a nepřímé úměrnosti • čtení z tabulek a grafů		Fyzika Chemie Zeměpis
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku	• matematická symbolika	osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	• trojúhelník, rovnoběžník, lichoběžník		
odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů	• trojúhelník, rovnoběžník, lichoběžník • výšky, těžnice		Fyzika
načrtne a sestrojí rovinné útvary	• trojúhelník pomocí vnitřních úhlů a délek stran • rovnoběžník, lichoběžník (pomocí trojúhelníku, osové a středové souměrnosti)		
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	• věty o shodnosti trojúhelníků		

načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar	• středová souměrnost • středově souměrné obrazce		
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	• hranoly • vrchol, hrana, stěna, úhlopříčky		
odhaduje a vypočítává objem a povrch těles	• hranoly		
načrtne a sestrojí síť základních těles	• hranoly • trojboký hranol s podstavou pravouhlý trojúhelník		
načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	• volné rovnoběžné promítání		Výtvarná výchova
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• jednoduché slovní úlohy • jednoduché konstrukční úlohy	osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací	• matematické hříčky a hlavolamy • číselné a logické řady • obrázková analogie	osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita, rozvoj schopností poznávání	
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	• nákresy prostorových útvarů • netradiční matematické úlohy	osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Matematika - 8. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	• druhá mocnina • druhá odmocnina • práce s tabulkami		Fyzika
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	• výpočty elementárních příkladů bez kalkulátoru • odhady • užití kalkulátoru při složitějších výpočtech a při ověřování		Fyzika
řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	• složené slovní úlohy	osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj - kreativita	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad na součin pomocí vzorů a vytýkání	• číselný výraz • výraz s proměnnou • jednočlen, mnohočlen • početní operace s výrazy • vytýkání před závorku • vzorce $(a+b)$, $(a-b)$, $a - b$ • mocniny s přirozenými mocniteli		Fyzika
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	• lineární rovnice s jednou neznámou • ekvivalentní úpravy • zkouška • slovní úlohy	osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj - kreativita	Fyzika

analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	• reálně zadané slovní úlohy z praxe	osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj - kreativita	
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	• základy statistiky	osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice	
porovnává soubory dat	• aritmetický průměr • medián, modus • diagramy		Fyzika Chemie Zeměpis
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku	• symbolické zápisy konstrukčních úloh • Pythagorova věta	osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	• kruh, kružnice • vzájemná poloha kružnice a přímky • vzájemná poloha dvou kružnic		
odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů	• obsah a obvod kruhu • délka kružnice • Ludolfovo číslo		
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	• množiny všech bodů dané vlastnosti • Thaletova kružnice • konstrukční úlohy	osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	
načrtne a sestrojí rovinné útvary	• kruh, kružnice • tečny ke kružnici		

určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	• rotační válec • hranoly		
odhaduje a vypočítává objem a povrch těles	• rotační válec • hranoly		
načrtne a sestrojí síť základních těles	• rotační válec • hranoly		
načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	• rotační válec • hranoly		
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• složitější slovní a konstrukční úlohy	osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj - kreativita	
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací	• početní hlavolamy a hříčky	osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj – kreativita, rozvoj schopností poznávání	
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	• nákresy prostorových útvarů • netradiční matematické úlohy	osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj - kreativita	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Matematika - 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	• složitější číselné výrazy		
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	• výpočty elementárních příkladů bez kalkulátoru • odhady • užití kalkulátoru při složitějších výpočtech a při ověřování		Fyzika
řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů	• dělení úsečky v daném poměru • změna úsečky v daném poměru • práce s měřítky		Fyzika Chemie Zeměpis
řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	• složené slovní úlohy	osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj - kreativita	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad na součin pomocí vzorů a vytýkání	• lomený výraz • početní operace s lomenými výrazy • složený lomený výraz • užití vzorců $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, $a^2 - b^2$, vytýkání		
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	• soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými • metoda dosazovací a sčítací • slovní úlohy	osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj - kreativita	

analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	• reálně zadané slovní úlohy z praxe	osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj - kreativita	
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	• základy finanční matematiky	osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice	
porovnává soubory dat	• práce s tabulkami, grafy a diagramy	mediální výchova – produktivní činnosti – tvorba mediálního sdělení	Fyzika Chemie Zeměpis
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí , grafem	• funkce lineární • funkce nepřímá úměrnost • funkce kvadratická • tabulky, rovnice, grafy		
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	• slovní úlohy řešené početně a graficky	osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj - kreativita	
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku	• zdokonalování symbolických zápisů	osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj - kreativita	
užívá k argumentace a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	• věty o podobnosti trojúhelníků • shodnost jako zvláštní případ podobnosti • goniometrické funkce jako poměry stran podobných trojúhelníků		

určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	• jehlan • rotační kužel • koule		
odhaduje a vypočítává objem a povrch těles	• jehlan • rotační kužel • koule		
načrtne a sestrojí síť základních těles	• jehlan		
načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	• jehlan • rotační kužel		
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• složitější slovní a konstrukční úlohy	osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj - kreativita	
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací	• početní hlavolamy a hříčky	osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj – kreativita, rozvoj schopností poznávání	
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	• nákresy prostorových útvarů • netradiční matematické úlohy	osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj - kreativita	

Vzdělávací oblast:
Informační a komunikační technologie

Vzdělávací předmět:
INFORMATIKA

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika je na I. stupni určen pro žáky 5. ročníku, na II. stupni pro žáky 6. až 9. ročníku. Je součástí vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Hodinová týdenní dotace pro informatiku je v 5., 7., 8. a 9. ročníku 1 hodina týdně, v 6. ročníku 2 hodiny týdně. Vzhledem k důležitosti a potřebnosti znalostí informačních a komunikačních technologií je koncipován jako předmět povinný pro všechny žáky na I. i II. stupni. Zde žáci získají základní dovednosti nutné pro práci na PC, která je v dnešní době takřka nepostradatelná. Kdo z žáků o tento obor bude mít hlubší zájem, může si navíc vybrat v 7. až 9. ročníku „Zajímavosti z informatiky“ jako povinně-volitelný předmět.

Vzdělávací obsah tohoto předmětu je specifický, což je dáno tím, že uživatelské dovednosti potřebné k práci s PC nejsou cílem samy o sobě, nýbrž prostředkem pro uplatnění v dalších předmětech. Učivo je strukturováno tak, aby bylo možno propojit s učivem dalších předmětů v daném ročníku a využívat tak získané znalosti a dovednosti k tvorbě dokumentů, uchovávajících výsledky tvořivé práce dětí.

Zařazená průřezová témata

Zařazená průřezová témata na I. stupni

- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** – tématický okruh Osobnostní rozvoj – části „Rozvoj schopnosti poznávání“, „Psychohygiena“, „Kreativita“, tématický okruh Sociální rozvoj – část „Komunikace“, tématický okruh Morální rozvoj – část „Řešení problémů a rozhodovací dovednosti“
- Průřezové téma **Výchova demokratického občana** – tématický okruh Občanská společnost a škola
- Průřezové téma **Výchova k myšlení v globálních souvislostech** – tématický okruh Objevujeme Evropu a svět
- Průřezové téma **Environmentální výchova** – tématický okruh Vztah člověka k prostředí
- Průřezové téma **Mediální výchova** - tématické okruhy Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv medií ve společnosti

Zařazená průřezová témata na II. stupni

- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** – tématický okruh Osobnostní rozvoj – části „Rozvoj schopnosti poznávání“, „Psychohygienu“, „Kreativita“, tématický okruh Sociální rozvoj – část „Komunikace“, tématický okruh Morální rozvoj – část „Řešení problémů a rozhodovací dovednosti“
- Průřezové téma **Výchova demokratického občana** – tématický okruh Občanská společnost a škola
- Průřezové téma **Výchova k myšlení v globálních souvislostech** – tématické okruhy Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět
- Průřezové téma **Multikulturní výchova** – tématický okruh Lidské vztahy
- Průřezové téma **Environmentální výchova** – tématický okruh Vztah člověka k prostředí
- Průřezové téma **Mediální výchova**- tématické okruhy Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv medií ve společnosti, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu

Klíčové kompetence

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy ve vyučovacím předmětu Základy informatiky směřují k utváření těchto klíčových kompetencí :

Kompetence k učení :

- žák vyhledává jednoduché informace, tyto informace dokáže třídit a porovnávat
- žák operuje se základními termíny a pojmy z počítačové techniky, propojuje tyto znalosti do celků, efektivně využívá poznatků v celé oblasti procesu učení a v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů:

- uvědomuje si praktické využití znalostí informačních a komunikačních technologií v běžném životě
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů denního života a aplikuje svá řešení na řešení v podobných problémech a situacích

Kompetence komunikativní:

- využívá různé informační a komunikační prostředky jako nástroj pro zdokonalení účinné komunikace se světem
- stručně a jasně formuluje své myšlenky a názory
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke kvalitní spolupráci s ostatními spolužáky

Kompetence sociální a personální:

- seznámí se s možnostmi práce v týmu, chápe význam skupinové práce, podílí se na ni a respektuje názory druhých
- diskutuje pomocí technologických prostředků s ostatními v rámci řešení daného úkolu

Kompetence občanské:

- chápe pravidla chování v konkrétních podmínkách počítačové učebny /rozumí svým právům a povinnostem/
- chápe základní pojmy ochrany práv v oblasti počítačových technologií
- respektuje ochranu vlastnických práv v oblasti počítačových technologií

Kompetence pracovní:

- ovládá základní operace s PC a výukovými programy
- dodržuje základy bezpečnosti a hygieny při práci s prostředky informačních technologií
- využívá znalosti a zkušenosti získané v této vzdělávací oblasti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucí povolání /profesní zaměření/

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Informatika - 5. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
správně zapne a vypne PC Žák spustí a bezpečně ukončí nainstalovaný program	• Základní orientace v PC /hardware, software – nejzákladnější pojmy	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání	
používá myš, klávesnici	• Využití PC, jednoduchá údržba, zásady bezpečnosti • Prostředí Windows		
používá kreslicí a editační nástroje grafického editoru	• Program Malování	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	Výtvarná výchova

respektuje základní zásady bezpečnosti práce možnosti zdravotních rizik	• Zásady bezpečnosti práce a zdravotních rizik dlouhodobého využívání počítače	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygiena Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí	Přírodověda
najde a otevře dokument Žák vloží dokument do zvolené složky. Žák dokument přesune, zkopíruje. Žák správně používá klávesy pro editaci textu označí blok a dále s ním pracuje Žák člení text do odstavců	• Základní orientace na textové klávesnici • Program Microsoft Word /základní práce – editace textu – uložení, kopírování, přesunutí, označování textu, odstavce v textu/		
zarovná text, vloží a edituje nadpisy pracuje s „Panely nástrojů“ vytvoří dokument na zadané téma /s jednoduchou tabulkou/	• Program Microsoft Word – vytvoření a úprava jednoduché tabulky, vložení nadpisu, obrázku • Práce s „Panely nástrojů“		Český jazyk – mluvnice, sloh
pohybuje se v prostředí www stránek na té úrovni, že používá standardní nástroje pro vyhledávání informací chrání data před zneužitím, ztrátou a poškozením	• Internet – společenský tok informací /vznik a přenos, zpracování/, základní způsoby komunikace, metody a zdroje informací, formulace požadavků na vyhledávání, vyhledávací atributy • Elektronická pošta /email, chat, telefonování/	Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; fungování a vliv medií	Vlastivěda Přírodověda

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Informatika - 6. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
	Historie počítačových technologií, jejich rozšiřování	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj- rozvoj schopnosti poznávání;	
používá bezpečně celou klávesnici	Klávesnice – detailně		
používá textové programy a jejich editační nástroje /MW, poznámkový blok/	Microsoft Word - práce s textovým editorem, WordArt, barva, Kreslení odrážky a číslování, speciální symboly, tabulky, normování odstavců		
dbá na správné zásady elektronické komunikace předvídá možná nebezpečí z pohybu v prostředí Internetu a předchází jim Žák vytvoří v textovém editoru krátký dokument s vloženým textem a obrázky nalezenými na Internetu	Počítačové sítě – lokální, internetové Internetové pojmy – hypertextové odkazy, servery, vyhledávací stránky, klíčová slova, stahování obrázků Elektronická pošta /Microsoft Outlook/ - kalendář, kontakty	Mediální výchova – kritické myšlení vnímání mediálních sdělení Osobnostní a sociální rozvoj – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti Osobnostní a sociální rozvoj – sociální rozvoj - komunikace	Český jazyk – sloh Výtvarná výchova
popíše základní rozdíl mezi bitmapovou a vektorovou grafikou	Vektorová grafika / v prostředí Word, Zoner Callisto/		
používá základní nástroje pro editaci obrázků	Práce s obrázky /velikost, formát, náhled, prohlížeče, úpravy	Osobnostní a sociální rozvoj – osobnostní rozvoj - kreativita	Výtvarná výchova
spustí a pracuje s výukovým programem	Výukové programy – manipulace, ovládání.		Přírodopis Dějepis Občanská nauka Výchova k občanství a ke zdraví Zeměpis

využívá internetové výukové portály pro své další vzdělávání	Školské webové portály – možnosti	Mediální výchova – kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení	Přírodopis Dějepis Občanská nauka Výchova k občanství a ke zdraví Zeměpis
předvídá možná omezení a nebezpečí plynoucí z pohybu v prostředí Internetu	Samostatné projekty na zadaná témata s využitím informací získaných na internetu a s opakováním učiva Informatiky v 6. ročníku		Přírodopis Dějepis Občanská nauka Výchova k občanství a ke zdraví Zeměpis

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Informatika - 7. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
v práci s PC dbá na správná zdravotní a hygienická pravidla	Zásady správného chování u PC z hlediska zdravotní problematiky	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena	Přírodověda /zdravověda/
ovládá práci s textovými editory a využívá vhodných aplikací	Microsoft Word – pokročilejší editace textu Tabulky v textových editorech /rozšíření učiva/ Práce v alternativních textových editorech Kontrola disku, defragmentace, komprimování	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání	

ovládá základní práci s prezentačním programem Žák vytvoří vlastní prezentaci na zadané téma s použitím technologií textových polí, šablony, vkládáním obrázků, časováním	• Multimediální prezentace PowerPoint • Základní okno, šablony, úprava textu, vložení grafických objektů, efekty, zvuk, přechody snímků	Mediální výchova – tvorba mediální sdělení	Výtvarná výchova Český jazyk - sloh
využívá výukové programy ve svém studiu a při přípravě na vyučování	• výukové programy • tiskárny, druhy, ovládání • skener, ovládání	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět	Zeměpis Dějepis Přírodopis Anglický a německý jazyk Výchova k občanství a ke zdraví
nainstaluje program dle návodu z instalačního CD	• instalace programů z instalačních CD		
používá tiskárnu, a skener při prezentaci své práce	• tiskárny, druhy, ovládání • skener, ovládání		
používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi nimi	• tvorba referátů na zadaná témata	Mediální výchova – stavba mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Český jazyk – sloh Výtvarná výchova Výchova k občanství a ke zdraví
zpracuje a prezentuje na úrovni svých dosavadních znalostí informace v textové a grafické formě	• společný projekt s využitím síťové tiskárny	Multikulturní výchova – lidské vztahy	Český jazyk – sloh Výtvarná výchova Výchova k občanství a ke zdraví

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Informatika - 8. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
ovládá a používá prezentační program se všemi jeho funkcemi	Power Point – rozšíření učiva 7. ročníku – efekty, přechody mezi snímky, hypertextové odkazy, vlastní pozadí	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	
ovládá a používá grafický editor	Vektorová grafika – rozšíření učiva ze 6. ročníku – křivky, text, režimy, editace textu, vkládání obrázků	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Výtvarná výchova Matematika - geometrie
používá freewarové programy	Free programy alternativní k programům běžně užívaným		
vytvoří jednoduchou tabulku v tabulkovém editoru, vloží data, upraví text v buňce Žák používá základní početní operace, vloží jednoduchý vzorec a využije ho k výpočtům – součet, průměr Žák vytvoří graf k tabulce, graf upraví Žák v tabulce obsahující jednoduchou databázi definuje filtr a tak vybere požadované údaje, řadí data	Tabulkový editor Microsoft Excel – vytvoření tabulky, základní početní operace, základní funkce, grafy, export tabulek, filtry	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	matematika

používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje vztahy mezi nimi Žák ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Žák předvídá možná nebezpečí plynoucí z pohybu v prostředí internetu	• Počítačové sítě • Důvěryhodnost zdrojů počítačová kriminalita • Zásady chování na internetu	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, stavba mediálního sdělení, fungování a vliv medií ve společnosti	
pracuje s digitální fotoaparátem a upraví fotografii	• Digitální videokamera a fotoaparát, práce s nimi		
pracuje s informacemi získanými z různých zdrojů Žák uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci textem a obrazem Žák pracuje ve skupině, přispívá ke společné práci celé skupiny, je zainteresován na výsledcích práce celé skupiny	• Projektová práce na zadané téma /školní noviny, apod./ - využití všech editorů – textových, grafických, tabulkových a prezentačních	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení.práce v realizačním týmu Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace Osobnostní a sociální rozvoj – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí	Český jazyk – sloh Výtvarná výchova Výchova k občanství a ke zdraví

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Informatika - 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
orientuje se v PC- programech, hardwaru i softwaru	• Zvuk v PC /Windows, MediaPlayer, grabování, vypalování/ • Microsoft Access • Microsoft Encarta • Trojrozměrná grafika	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání	
ovládá a používá vektorový editor v celé šíři jeho nástrojů a aplikací	• Zoner Callisto – rozšíření učiva – klávesové zkratky nástrojů, průhlednost, spojování objektů, stín, závěrečná práce - leták		
zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v podobě	• Tvorba webových stránek – jazyk HTML, FrontPage, pozadí, písmo, úprava textu, vkládání obrázků, ukládání, prohlížeč, změny tabulky, úprava obrázků, vkládání videa, umístění na serveru	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj- rozvoj schopnosti poznávání, kreativita, komunikace	Výtvarná výchova
pracuje v souladu se zákony o duševním vlastnictví	• Ochrana práv tvůrců softwarových programů, zákony o ochraně duševního vlastnictví	Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola	Výchova k občanství a ke zdraví
ovládá práci s textovými a dalšími editory, svou práci dokáže prezentovat	• Závěrečná skupinová práce na společenské téma / problematika mládeže v současné společnosti, problematika mezinárodních vztahů	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	Zeměpis Výchova k občanství a ke zdraví

Vzdělávací oblast:
Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět:
PRVOUKA

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka je určen pro žáky 1. – 3. ročníku. Je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Hodinová týdenní dotace pro prvouku je v 1. a 2. ročníku 2 hodiny týdně, ve 3. ročníku 3 hodiny týdně.

Cílem předmětu je seznámení žáků s bezprostředním okolím svého domova, jejich pochopení fungování přírody a poznání sebe samých. Tento předmět se během výuky prolíná se všemi ostatními vzdělávacími předměty.

Zařazená průřezová témata

- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** – tématický okruh Osobnostní rozvoj – části „Sebepoznání a sebepojetí“, „Psychohygiena“, tématický okruh Sociální rozvoj – část „Mezilidské vztahy“, „Komunikace“
- Průřezové téma **Multikulturní výchova** – tématický okruh Etnický původ
- Průřezové téma **Environmentální výchova** – tématický okruh Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí

Klíčové kompetence

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy ve vzdělávacím předmětu Prvouka směřují k utváření těchto kompetencí:

Kompetence k učení:

- vyhledává jednoduché informace, dokáže je třídit a porovnávat
- samostatně pozorují a porovnávají získané výsledky
- efektivně využívá poznatků v celé oblasti procesu učení a v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů:

- žáci vnímají problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznávají je a řeší je

Kompetence komunikativní:

- stručně a jasně formuluje své myšlenky a názory
- používá při práci různé typy textů a obrazové materiály

Kompetence sociální a pracovní:

- pracuje ve dvojici nebo menší pracovní skupině
- dodržují stanovená pravidla pro činnost skupiny

Kompetence občanské:

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- chápou základní vztahy v různých ekosystémech a související environmentální problémy
- uvědomují si nutnost ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní:

- znají zdravotní a hygienická rizika při práci a dokáží je eliminovat
- uvědomují si nutnost ochrany svého zdraví, zdraví druhých a ochrany životního prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Prvouka - 1. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	• Naše rodina • Máme miminko • Rodinná oslava	Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí	Český jazyk Výtvarná výchova Matematika
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	• Práce a zábava • Práce dospělých • V obchodě • Na stavbě • Volný čas	Osobnostní a sociální výchova - psychohygienu	Český jazyk Matematika
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem a nedostatkům	• Každý člověk je jiný	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – mezilidské vztahy	Tělesná výchova
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	• Rok • Režim dne • Příprava na Vánoce • Vánoce • Nový rok • Velikonoce		Výtvarná výchova Pracovní činnosti Hudební výchova Český jazyk
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• Jaro • Léto • Podzim • Zima		Výtvarná výchova Český jazyk Hudební výchova
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	• Ovoce zelenina • U krmítka • U krmelce • Rostliny na jaře • V sadu • Na zahradě		Hudební výchova Výtvarná výchova Pracovní činnosti Český jazyk Matematika

	• Domácí zvířata a jejich mláďata • Na louce a na poli • V lese		
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle ;projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	• Čistota • Lidské tělo • Zdraví a nemoc • Úraz • Správná výživa		Tělesná výchova
dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	• přestávce • Cestou do školy • Pravidla chování ve vnitřním řádu školy		Pracovní činnosti Tělesná výchova
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	• Umiš se chovat?	Osobnostní a sociální výchova - komunikace	Český jazyk
uplatňuje základní pravidla silničního provozu	• Cestou do školy		Výtvarná výchova
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• Umiš se chovat?		Český jazyk

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Prvouka - 2. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	• Moje rodina • Rodinná oslava • Domov • Povinnosti členů rodiny	Osobnostní a sociální výchova – Mezilidské vztahy	Český jazyk Matematika Výtvarná výchova
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	• Práce dospělých		Český jazyk Hudební výchova
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	• Rok • Měsíce • Týden • Hodiny		Český jazyk Matematika
pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• Začíná podzim • Podzim v zahradě • Podzim v poli • Podzim v sadu • Podzim v lese • Sklizeň ovoce • Začíná zima • Příroda v zimě • Začíná jaro • Stromy na jaře • Zvířata na jaře • Rostliny na jaře • Začíná léto • Léto v lese • Léto na louce • Léto u rybníka • Léto na poli	Environmentální výchova - Ekosystémy	Český jazyk Výtvarná výchova Pracovní činnosti Hudební výchova Matematika

uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	• Čistota • Nemoc • Zdravá strava • Životní prostředí	Osobnostní a sociální výchova - Psychohygienu	Tělesná výchova Český jazyk
dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	• Cestou do školy		Tělesná výchova
uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	• Cestou do školy • Naše obec		Český jazyk
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• cvičný požární poplach • cvičný poplach CO		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Prvouka - 3. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	• Krajina kolem nás • Naše obec a náš kraj		Český jazyk Výtvarná výchova
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	• Typy krajiny u nás • Naše obec a náš kraj		Český jazyk

rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti	• Typy krajiny u nás • Krajina kolem nás	Environmentální kultura – Vztah člověka k prostředí	Výtvarná výchova
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	• Naše obec a náš kraj • Lidé a čas		Český jazyk Výtvarná výchova Hudební výchova
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	• Lidé a čas • Lidé a technika	Multikulturní výchova – Etnický původ	Pracovní činnosti Český jazyk
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	• Za poznáním neživé přírody • Život v přírodě		Výtvarná výchova Hudební výchova
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	• Věci kolem nás	Environmentální výchova – Základní podmínky života	Matematika
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky a využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	• Člověk – pán tvorstva?		Pracovní vyučování Český jazyk

Vzdělávací oblast:
Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět:
PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vyučovací předmět přírodověda je určen pro žáky 4. a 5. tříd. Zastřešuje ho vzdělávací oblast „Člověk a jeho svět“. Předmět „Přírodověda“ je vyučován ve čtvrtém ročníku jednu hodinu týdně, v pátém ročníku dvě hodiny týdně. V pátém ročníku byl předmět posílen jednou disponibilní vyučovací hodinou. Důvodem je lepší poznání místního regionu, krajiny v blízkém okolí školy a také příprava projektů s environmentálním zaměřením. Také škála učiva je pro žáky velmi široká. Zde se totiž připravují na nové předměty v 6. ročníku a přírodověda se tak stává přípravou na přírodopis, zeměpis, fyziku i výchovu k občanství a ke zdraví.

Ve 4. ročníku se klade důraz na poznání přírody v různých ročních obdobích, v 5. ročníku je škála učiva širší. Žáci se zabývají poznáváním naší planety, lidského organismu a základními fyzikálními tématy.

Zařazená průřezová témata

- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** – tématický okruh Osobnostní rozvoj – části „Sebepoznání a sebepojetí“, „Psychohygiena“, tématický okruh Sociální rozvoj – části „Komunikace“, „Kooperace a kompetice“
- Průřezové téma **Výchova demokratického občana** – tématický okruh Občan, občanská společnost a stát
- Průřezové téma Environmentální výchova – tématický okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí, tématický okruh Vztah člověka k prostředí

Klíčové kompetence

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy ve vzdělávacím předmětu „Přírodověda“ směřují k utváření těchto kompetencí:

Kompetence k učení:

- nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní řídit vlastní učení
- vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků

Kompetence k řešení problémů:

- ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému
- vést žáky k ověřování a srovnávání informací

Kompetence komunikativní:

- rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost a přírodní jevy
- seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (encyklopedie, učebnice, herbář, atp.)

Kompetence sociální a personální:

- vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů přírodovědného charakteru
- individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské:

- vést žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech
- vést žáky k chápání environmentálních problémů současnosti i minulosti
- ukázat žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku

Kompetence pracovní:

- naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět****Přírodověda - 4. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Sever, jih a kompas Není den jako den Chování v přírodě		Český jazyk
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Setkání se životem Proč se střídají den a noc? Proč se střídají roční období?		Český jazyk Výtvarná výchova
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Lidé přetvářejí přírodu Zkoumáme ve škole i doma Rozmanitosti života	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí	Výtvarná výchova
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Proč se střídají den a noc? Proč se střídají roční období? Není den jako den		
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Rozmanitost přírodních společenstev		
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Ochrana přírody	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Český jazyk

založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	• Zkoumáme ve škole i doma		Matematika

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Přírodověda - 5. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	• Země ve vesmíru - Měsíc a jeho fáze - Země a její otáčení - čas a denní doby		Vlastivěda
rozlišuje základní mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky	• Člověk - negativní vlivy na lidský organismus - muž a žena	Osobnostní a sociální výchova – Kooperace a kompetice	Český jazyk Tělesná výchova
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva	• Člověk - negativní vlivy na lidský organismus	Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát	
orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích	• Člověk a výroba - člověk a přírodní zdroje : voda, potrava		Matematika
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	• Člověk a výroba - životní prostředí - základní ekologické otázky • Člověk jako součást přírody	Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí	Český jazyk Výtvarná výchova

porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	• Živá a neživá příroda - třídění organismů dle vzájemné příbuznosti		
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního způsobu života	• Člověk - lidský organismus jako celek - opěrná soustava - svaly - smysly a nervy - trávicí ústrojí - dýchací ústrojí - vylučovací ústrojí		Tělesná výchova
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	• Člověk - muž a žena		
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	• Člověk - negativní vlivy na lidský organismus	Osobnostní a sociální výchova - Psychohygiéna	
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	• Člověk - nemoci a první pomoc		Tělesná výchova Český jazyk
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	• Člověk - negativní vlivy na lidský organismus	Osobnostní a sociální výchova - Komunikace	Český jazyk
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	• Člověk - nemoci a první pomoc		

ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	• Člověk - nemoci a první pomoc		Český jazyk
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	• Člověk - muž a žena	Osobnostní a sociální výchova – Sebezpoznání a sebepojetí	

Vzdělávací oblast:
Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět:
VLASTIVĚDA

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vyučovací předmět „Vlastivěda“ je určen pro žáky 4. a 5. ročníku. Je zastřešen vzdělávací oblastí „Člověk a jeho svět“. Navazuje na učivo prvouky ve 3. ročníku. Jeho týdenní hodinová dotace je ve 4. i 5. ročníku dvě hodiny týdně, přičemž v 5. ročníku byla použita jedna disponibilní hodina. Důvodem jejího využití je trvale kladený důraz na naši historii dvacátého století ve vztahu k místnímu regionu a místním kulturním památkám. Také neméně důležitým učivem je poznání obyvatel zemí Evropské unie a naší planety, které je nutné doplnit o videoukázky a práci na PC.

Učivo 4. ročníku se věnuje přírodním zajímavostem České republiky a naší pravěké, starověké a středověké minulostí. V 5. ročníku se dokončuje učivo o naší novověké historii, o Evropě a zemích Evropské unie a na závěr o planetě Zemi a vesmíru. Na toto učivo navazuje na II. stupni předmět „zeměpis“.

Zařazená průřezová témata

- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** – tématický okruh Sociální rozvoj – části „Poznávání lidí“
- Průřezové téma **Výchova demokratického občana** – tématický okruh Formy participace občanů v politickém životě
- Průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – tématický okruh Evropa a svět nás zajímá, tématický okruh Objevujeme Evropu a svět
- Průřezové téma **Multikulturní výchova** – tématický okruh Etnický původ
- Průřezové téma **Environmentální výchova** – tématický okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Klíčové kompetence

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy ve vzdělávacím předmětu „Vlastivěda“ směřují k utváření těchto kompetencí:

Kompetence k učení:

- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok

Kompetence k řešení problémů:

- vést žáky k ověřování a srovnávání informací
- ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému

Kompetence komunikativní:

- rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost a historické události
- seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, učebnice, internet, atp.)

Kompetence sociální a personální:

- vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů vlastivědného charakteru
- individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské:

- na základě příkladů z historie vést žáky k respektování přesvědčení druhých lidí

Kompetence pracovní:

- naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Vlastivěda - 4. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	• Česká republika • Česká města • Moravská a slezská města		
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	• Zobrazování světa • Globus a mapa		Český jazyk
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	• Naše vlast		Český jazyk Hudební výchova
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	• Stát a jeho představitelé • Symboly české republiky	Výchova demokratického občana – formy participace občanů v politickém životě	Výtvarná výchova Hudební výchova
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci	• Člověk • Svět člověka	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí	Český jazyk

rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	• Obrazy z českých dějin		Český jazyk Hudební výchova
využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	• exkurze do muzeí • Obrazy z českých dějin • Člověk a životní prostředí		
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	• Obrazy z českých dějin	Multikulturní výchova – etnický původ	Pracovní činnosti Český jazyk
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	• Obrazy z českých dějin		Hudební výchova
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	• Přírodní společenstva		
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	• Člověk a životní prostředí	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Český jazyk

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Vlastivěda - 5. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	• Evropa - poloha a přírodní podmínky • Planeta Země - mapa světa	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět	Anglický jazyk
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	• Evropa - Střední Evropa - Západní Evropa - Severní Evropa - Jižní Evropa - Jihovýchodní Evropa a Pobaltí - Východní Evropa	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	Český jazyk Výtvarná výchova
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	• České dějiny od 2. poloviny 19. století po současnost - národní obrození - I.světová válka - meziválečné Československo - II.světová válka - život za komunistické totality - život po roce 1989		
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	• Země a vesmír - postavení Slunce - Země – Měsíc - Roční období, slapové jevy		Přírodověda

Vzdělávací oblast:
Člověk a společnost

Vzdělávací předmět:
DĚJEPIS

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vyučovací předmět dějepis je určen pro žáky II. stupně (tedy 6. až 9. ročníku). Dějepis zastřešuje vzdělávací oblast „Člověk a společnost“. Hodinová týdenní dotace pro dějepis je v 6., 7. a 9. ročníku 2 hodiny, v 8. ročníku 1 hodina týdně. Klademe důraz na to, aby vědomosti získané žáky v rámci předmětu dějepis, byly v přímém vztahu k reálnému životu. Snažíme se, aby vyučování podněcovalo co nejvíce žáky k dalšímu zájmu či bádání a aby si žáci vzali z případných omylů minulosti ponaučení. Také učení v souvislostech i návštěvami kulturních památek a dalších historických institucí, napomáháme u žáků k lepšímu chápání celistvosti světa a podněcujeme je k vnímání kulturního dědictví našeho národa.

Zařazená průřezová témata

- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** – tématický okruh Sociální rozvoj – část „Poznávání lidí“, část „Mezilidské vztahy“, část „Komunikace“
- Průřezové téma **Výchova demokratického občana** – tématický okruh Občan, občanská společnost a stát, tématický okruh Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- Průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – tématický okruh Jsme Evropané
- Průřezové téma **Multikulturní výchova** – tématický okruh Princip sociálního smíru a solidarity
- Průřezové téma **Environmentální výchova** – tématický okruh Základní podmínky života, tématický okruh Vztah člověka k prostředí
- Průřezové téma **Mediální výchova** – tématický okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tématický okruh Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Klíčové kompetence

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy ve vyučovacím předmětu Dějepis směřují k utváření těchto klíčových kompetencí :

Kompetence k učení :

- chápat probírané oblasti v dějepisně-zeměpisném kontextu
- vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech
- seznámit se s obecně používanými termíny a symboly oboru

Kompetence k řešení problémů :

- vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji
- při řešení problémů objevovat paralely s historií

Kompetence komunikativní :

- souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění
- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor
- osvojit si postupy při užívání informačních prostředků a využívat je jako nástroje poznání

Kompetence sociální a pracovní :

- chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce
- naučit se o problému diskutovat

Kompetence občanské :

- poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit
- nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů

Kompetence pracovní :

- nacházet způsoby , jak využívat znalosti získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- rozvíjet své myšlení a nacházet nová řešení

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**

Dějepis - 6. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	• Úvod do studia dějepisu		
uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	• hlavní historické instituce (muzea, archívy, knihovny, aj. památky)	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Český jazyk - literatura
orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	• práce s časovou osou a historickým atlasem • periodizace dějin • období prehistorie		Matematika Přírodopis
charakterizuje život pravěkých lovců a sběračů, jejich materiální a duchovní kulturu	• pravěk – vymezení období • starší a mladší doba kamenná (paleolit, mezolit) • teorie o stvoření světa • vývoj rodu homo (habilis, erectus, sapiens, sapiens-sapiens)	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Zeměpis Přírodopis
objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	• vznik zemědělství (krajina úrodného půlměsíce, povodí velkých řek) • pozdní doba kamenná (eneolit) a zpracování kovů (měď, bronz, železo)	Environmentální výchova - základní podmínky života	Zeměpis
uvede příklady archeologických kultur na našem území	• české země v pravěku • Keltové a jejich odkaz	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - komunikace	

rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	• starověk – vymezení období • staroorientální státy Mezopotámie (Sumer, Babylónie, Assýrie) • Starověký Egypt - přírodní podmínky, civilizace starověkého. Egypta • Starověká Indie • Starověká Čína	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí	Zeměpis
uveďte nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	• Architektonické památky Egypta – pyramidy (stroje na vzkříšení, mumifikace), sfinga, chrámy Karnak a Luxor, Maják na ostrově Faros • architektonické památky Indie a Číny – Velká čínská zeď, Terakotová hliněná armáda, skalní chrámy v Indii		Zeměpis
porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	• antika – vymezení pojmu • příchod řeckých kmenů • vznik řeckých městských států – Sparta, Athény • velká řecká kolonizace • řecko-perské války • římský městský stát a odkaz Etrusků • státní řízení starověkého Říma – království, republika, císařství • Punské války • Spartakovo povstání	Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Výchova k občanství a ke zdraví

	• G.I.Caesar a rozkvět císařství • krize císařství a zánik říše Západořímské		
demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	• Starověká Kréta a legendární Mínotaurus • odkaz Mykén a trójská válka • bohové a hrdinové antických bájí • řecká kultura, umění, architektura a sport • Alexandr Veliký a helénistická kultura • římská vzdělanost, věda, kultura a umění • vznik křesťanství a zjetí židů • střední Evropa a Čechy v době římské	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - jsme Evropané	Zeměpis Tělesná výchova Český jazyk - literatura

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Dějepis - 7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	• pád Římské říše a stěhování národů	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí	Zeměpis
porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	• Byzantská říše • arabské výboje • Marco Polo a jeho odkaz • Franská říše • Kyjevská Rus • jižní Slované a hrabě Dracula • nájezdy Vikingů	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané	
objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	• Sámova říše • Velkomoravská říše • První Přemyslovci		Český jazyk - literatura
vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	• základy křesťanské víry a její smysl • křížové výpravy • Poslední Přemyslovci		Zeměpis
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	• život zemědělců a měšťanů ve středověku • románská kultura • Jan Lucemburský(král cizinec) a stoletá válka • Karel IV.(otec vlasti), Václav IV.(král ledňáček) • gotická kultura		Výchova k občanství a ke zdraví

vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	• Mistr Jan Hus a myšlenky husitů • I.pražská defenestrace a husitské války • Zikmund Lucemburský(liška ryšavá) a porážka husitů		
vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	• vláda Jiřího z Poděbrad, Ladislav Pohrobek (král Holec) • český stát za Jagellonců • humanismus a renesance v Itálii • reformace v dalších zemích Evropy • protireformace a působení jezuitů	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - jsme Evropané	Český jazyk -literatura
popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	• zámořské objevy Portugalců a Španělů (Vasco da Gama) • znovuoobjevení Ameriky (Kryštof Kolumbus) • obeplutí světa (Fernando Magalhaes) • počátky španělského a anglického kolonialismu(Francis Drake, H.Cortéz a F. Pizarro)	Environmentální výchova – Základní podmínky života	Zeměpis
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	• sjednocení španělského království a působení inkvizice • První Habsburkové na českém trůně (Ferdinand I., Rudolf I.) • česká kultura v 16. století (renesanční památky)		Zeměpis

objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	• II.praž.defenestrace a bitva na Bílé hoře • důsledky bělohorské porážky • třicetiletá válka a postava Albrechta z Valdštejna • Obléhání Brna Švédy a Vestfálský mír		
na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	• Alžbětinská Anglie • Habsburkové a války s Turky, turkobijce Evžen Savojský • Politické režimy v hlavních státech západní Evropy	Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Zeměpis

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Dějepis - 8. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	• České země po třicetileté válce (doba temna), Jan Ámos Komenský (učitel národů) • Občanská válka v Anglii (O. Cromwel) Absolutistické režimy v Evropě : • Francie Ludvíka XIV.- krále Slunce, • Rusko Kateřiny II a Petra I.- Velikého, • Prusko –vojenský stát	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Český jazyk - literatura

rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	• Barokní kultura a její rozmach s protireformací • Hlavní památky barokní kultury v Evropě a Čechách • Osvícenství a šíření těchto myšlenek		Zeměpis
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	• vláda a reformy Marie Terezie • josefínské reformy • vznik USA a válka za nezávislost • války bělochů s indiány		Zeměpis
objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napol. válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	• příčiny, heslo (volnost, rovnost, bratrství) a průběh francouzské revoluce • Napoleon I. Bonaparte a napoleonské války v Evropě		
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	• Doba národního obrození, jeho významní představitelé a jejich myšlenky		Český jazyk - literatura
charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	• Revoluční roky 1830 a 1848 • Průběh revoluce ve Francii, Itálii, Uhrách • Příčiny revoluce v Praze r. 1848 a její hlavní postavy (gen. Windischgratz, Ferdinand V., František Josef I.) • Důsledky revoluce v Čechách, Bachův absolutismus, vznik Rakouska-Uherska	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané	

na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy	• první politické strany v Čechách • postavení dělnictva ve společnosti	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Dějepis - 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy	• postavení českých zemí v Rakousku-Uhersku (boj za volební právo) • T.G.Masaryk a jeho hlavní myšlenky (hilsneriáda , boj o rukopisy)		
vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	• průmyslový rozvoj do 1.světové války (1.a 2. průmyslová revoluce) • moci před 1. sv. válkou a jejich soupeření, kolonialismus • Trojspolek a Trojdohoda	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané	Fyzika

na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	• 1.světová válka : boj na západní frontě, boj na východní a italské frontě • naši legionáři v 1. sv. válce • únorová a říjnová revoluce v Rusku (V.I.Lenin-Uljanov)		Fyzika
rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	• vznik ČSR a problém národnostních menšin • velká hospodářská krize a její důsledky (černý pátek na newyorské burze)		
charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	• příčiny vzniku fašismu v Evropě (B. Mussoliny v Itálii) • příčiny rozmachu nacismu v Německu (A. Hitler) • J.V.Stalin (Džugašvili) a důsledky jeho komunistické politiky • Mnichovská dohoda a její důsledky • příčiny II.sv.války a hlavní evropská i světová bojiště • Norimberské procesy • hospodářská pomoc válkou postiženým státům (Marshallův plán)	Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Výchova k občanství a ke zdraví

na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	• Hilsneriáda, křišťálová noc a rasové zákony • holocaust a koncentrační tábory	Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Multikulturní výchova – princip sociálního smíru a solidarity, etnický původ	Výchova k občanství a ke zdraví
zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	• domácí odboj během II.sv.války (Kubiš a Gabčík, Tři králové – Mašín, Balabán, Morávek) • zahraniční odboj během II. sv. války (letci v Anglii, obrana Tobruku v severní Africe a na východní frontě –1.čsl.armádní sbor) • únor 1948 v ČSR a jeho důsledky • politické procesy v 50. letech (M.Horáková, R. Slánský) • pražské jaro 1968 a následná normalizace • období konzumního socialismu • 17. listopad 1989 – sametová revoluce a následné rozdělení Československa	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy	Zeměpis

vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků	• studená válka mezi supervelmocemi a její příčiny • válka v Koreji • berlínská zeď • kubánská krize • válka ve Vietnamu a v Afghánistánu • hvězdné války	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané	Zeměpis
vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	• začlenění ČR do evropských struktur (vstup ČR do Severoatlantické aliance – NATO a do Evropské unie) • přínos demokratických změn pro obyvatelstvo		Výchova k občanství a ke zdraví
posoudí postavení rozvojových zemí	• rozpad koloniálního systému (dekolonizace)		
prokáže základní orientaci v problémech současného světa	• globalizace současného světa a její výhody či nevýhody • boj proti terorismu • omezování počtu jaderných zbraní aj. aktuální problémy	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy	Zeměpis

Vzdělávací oblast:
Člověk a společnost

Vzdělávací předmět:
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ A KE ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vyučovací předmět výchova k občanství a ke zdraví je určen žákům 2. stupně od 6. až do 9. ročníku. Je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Týdenní hodinová dotace pro výchovu k občanství a ke zdraví je stanovena na 2 hodiny pro 6. – 8. ročník a hodinová dotace pro 9. ročník.

Výchova k občanství a ke zdraví jako předmět se zaměřuje na vytváření kvalit, souvisejících s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k sebepoznávání a poznávání osobností druhých lidí a pochopení vlastního jednání v kontextu různých životních situací. Seznamujeme žáky se vztahy v rodině, širších společenstvích, s ekonomickým životem, činností politických institucí a orgánů a s možností zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názor, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost s motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Zařazená průřezová témata

- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** - tematický okruh Osobnostní rozvoj – části „Sebepoznání a sebepojetí“, Seberegulace a sebeorganizace“, „Psychohygieny“, „Kreativita“, tematický okruh Sociální rozvoj – části „Poznávání lidí“, „Mezilidské vztahy“, „Komunikace“, tematický okruh Morální rozvoj – části „Řešení problémů a rozhodovací dovednosti“, „Hodnoty, postoje, praktická etika“
- Průřezové téma **Výchova demokratického občana** – tematický okruh Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- Průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**- tematický okruh Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané
- Průřezové téma **Multikulturní výchova** tematický okruh Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Principy sociálního smíru a solidarity

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence chápu jako průnik znalostí, postojů a dovedností., které může žák uplatnit nejen ve škole, ale i v dalším studiu a běžném životě. Sestavení kompetencí je tedy nadčasové a v rámci jednotlivých předmětů se prolíná. Zamyslela jsem se tedy nad tím, prostřednictvím jakých aktivit, metod a forem práce lze dosáhnout postupně osvojení si klíčových kompetencí. Mnohé z nich jsou již dnes během výuky uplatňovány, některé jsou nové.

Kompetence k učení :

- seznámit žáky se správnými metodami jak se učit
- klást důraz na čtení s porozuměním a na kritické čtení
- samostatně vyhledávat informace v encyklopediích, slovnících, na internetu

Kompetence k řešení problémů :

- vést k vymezení daného problému, umění shromažďovat a třídit informace, vytvoření vlastního portfolia. (v rámci „Projektů občan“)
- vést žáky k utváření uceleného souboru (portfolia), který by obsahoval historické údaje a zajímavosti a skloubil tak učivo dějepisu, zeměpisu, výchovy k občanství, českého jazyka (literární výchovy) a hudební výchovy

Kompetence komunikativní :

- podporovat práci ve skupinách, kdy žáci musí společně komunikovat
- umět prosazovat své názory, ale i naučit se naslouchat a tolerovat názory druhých
- podporovat přátelské vztahy mezi třídami, možnost využít neformální spolupráce a pomoci žáků 2. stupně prvnímu ročníku
- naučit se chápat a lépe porozumět dětem s mentálním i tělesným postižením pravidelným kontakty s dětmi z Domova LILA (návštěvy domova, seznámení s jejich prostředím, beseda se zaměstnanci, příprava kulturního programu pro děti, pozvání na akce školy)
- vést žáky k vhodnému a slušnému vyjadřování nejen s učiteli, ale i se spolužáky ve škole (zakotvit do školního řádu pravidlo o nevhodném a vulgárním vyjadřování ve škole)

Kompetence občanské :

- vést žáky si samostatně vytvořit vlastní třídní řád a stanovit si pravidla školního výletu
- vést žáky k vypracování kulturního profilu absolventa tak, aby škola napomáhala rozvíjet pozitivní postoj žáka k uměleckým hodnotám / návštěvy divadelních představení ve všech ročnících, účast v recitačních soutěžích, zapojení se do kulturních a společenských akcí školy i obce, práce dramatického kroužku, filmová představení /

Kompetence sociální a personální :

- seznámit žáky s prvky asertivního chování
- umožnit žákům s odkazem na školní parlament spolupodílet se na vytváření Vnitřního řádu školy
- využívat projekty, které jsou založeny na formě peer programu (Kouření a já 6.r, 7.r)

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Výchova k občanství a ke zdraví - 6. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Výchova k občanství			
posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	• Život v naší škole • Školní řád, tradice školy • Rodina, rodinné vztahy	Občanská společnost a škola	Dějepis Zeměpis
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi nenásilným způsobem	• Rodinný život • Rodina –ostrov bezpečí		Český jazyk
zdůvodnění nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu bojuje	• Vhodné využití volného času	Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena	
zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají.	• Příležitosti k zájmové činnosti • Kulturní a veřejný život obce, místní tradice	Občan a občanská společnost	Český jazyk

rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	• Naše vlast		Dějepis
objasní účel důležitých symbolů našeho státu	• Důležité státní svátky	Občan, občanská společnost a stát	Dějepis
objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	• Národnostní menšiny • Rovnost a nerovnost mezi lidmi	Multikulturalita Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity	Zeměpis
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady	• Majetek a vlastnictví		
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	• Místní samospráva	Formy participace občanů v politické životě	
objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	• Demokratické prvky při řízení života obce	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Výchova ke zdraví			
dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	• Zásady zdravé výživy	Sebepoznání, sebepojetí	
vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	• Poruchy příjmu potravy • Civilizační nemoci	Sebepoznání, sebepojetí	Přírodopis
uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými civilizačními a jinými chorobami	• Infekční nemoci • Tělesné zdraví	Sebepoznání, sebepojetí	Přírodopis

projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne první pomoc	Ochrana člověka za mimořádných situací		Zeměpis
projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidla zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	Projekt Kouření a já	Kreativita Komunikace	Matematika Český jazyk
dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby hledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Projekt Kouření a já	Řešení problémů a rozhodovacích dovedností	Výtvarná výchova Informatika
vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Projekt Kouření a já	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Komunikace Kreativita	

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**

Výchova k občanství a ke zdraví - 7. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Výchova k občanství			
rozlišuje, porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady	Majetek, vlastnictví, formy vlastnictví, jejich ochrana		
dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní způsoby zacházení s penězi a se svěřeným majetkem	Majetek Vlastnictví		
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky	Vznik států Historické typy a formy států	Občan, občanská společnost a stát	Dějepis
porovnává a rozlišuje úkoly jednotlivých složek státní moci ČR a jejich orgánů a institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států	Orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	Principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování	
objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Volby komunální a parlamentní, znaky demokratického způsobu	Výchova demokratického občana - Formy participace občanů v politickém životě	
vynaloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Význam formy voleb do zastupitelstev Politický pluralismus	Výchova demokratického občana - Formy participace občanů v politickém životě	
přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv	Lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, Poškozování lidských práv, šikana, diskriminace	Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát	Zeměpis Dějepis

dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si je	• Význam a funkce právního řádu, soustava soudů, trestní postizitelnost	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
rozdílí a porovnává úkoly orgánů právní ochrany	• Orgány právní ochrany občanů	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů v rodině	• Dělb práce a činnosti, funkce rodiny		
Výchova ke zdraví			
posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví	• Zásady zdravé výživy • Pyramida zdraví • Nemoci související se zdravou stravou • Vliv výživy a způsoby stravování na zdravotní stav lidí	Sebepoznání, sebepojetí	Přírodopis Výtvarná výchova
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	• Vyhledávání aktuálních informací o zdravém způsobu stravování • Sestavení návrhu denního stravovacího režimu v souladu se zásadami zdravé výživy	Sebepoznání, sebepojetí	Informatika
vyjadřuje vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků	• Zásady zdravé výživy • Alternativní výživové směry, biopotraviny • Anorexie, bulimie	Sebepoznání, sebepojetí	Přírodopis
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresových situací	• Stres • Relaxační techniky	Psychohygienu	Tělesná výchova

projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu	Projekt: Kouření a já	Komunikace Kreativita	Český jazyk
projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, při mimořádných událostech	Mimořádné události. Evakuace, integrovaný záchranný systém		Zeměpis
dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověk, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Projekt : Kouření a já	Kreativita Komunikace Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Výchova k občanství a ke zdraví

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Výchova k občanství a ke zdraví - 8. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Výchova k občanství			
rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Problémy lidské nesnášenlivosti	Občan, občanská společnost a stát Multikulturalita	Dějepis Zeměpis Přírodopis

objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potencialu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	• Projevy chování, charakter, dovednosti a schopnosti	Sebepojetí a sebepoznání	
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	• Vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých, sebehodnocení	Sebepoznání, sebepojetí,	Český jazyk
rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	• Systém osobních hodnot, osobní vlastnosti, stereotypy	Sebepoznání, sebepojetí Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk Výchova k občanství a ke zdraví
popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	• Charakter, osobnostní rozvoj	Sebepoznání, sebepojetí	Český jazyk Výchova k občanství a ke zdraví
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	• Právo v každodenním životě, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, styk s úřady	Občan, občanská společnost a stát	Výchova k občanství a ke zdraví Český jazyk
provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	• Právní řád ČR	Občan, občanská společnost a stát	

rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	Právní řád ČR, význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů	Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Dějepis
rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede příklady	Protiprávní jednání, druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost, porušování předpisů v silničním provozu	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Výchova ke zdraví			
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným,duševním a sociálním zdravím	Zdraví – psychické, fyzické, sociální, odpovědnost za zdraví vlastní i ostatních	Sebepoznání a sebepojetí	Přírodopis
uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, civilizačními a jinými chorobami, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Proměny životního stylu v důsledku rozvoje civilizace, civilizační choroby a jejich prevence	Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena	Výchova k občanství a ke zdraví Přírodopis
v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování	Odpovědné rozhodování v oblasti sexuálního chování, plánované rodičovství – biologická, psychická a sociální zralost	Poznávání lidí	Výchova k občanství a ke zdraví
projevuje odpovědné chování v situacích ohrožujících zdraví, osobní bezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Mimořádné události, Evakuace, teroristický čin, nebezpečná listovní zásilka, ohrožení chemickou látkou Zásady první pomoci teoretické i praktické dovednosti		Zeměpis Chemie

vyhodnotí na základě svých znalosti a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevník, médií, sekt.uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	• Propagace tabákových výrobků a alkoholických nápojů formou reklamy – taktiky reklamních agentur • Opatření a zákony související s podáváním alkoholických nápojů dětem a mladistvím, legislativa ve vztahu k drogám • Práce s reklamou – tvorba plakátů propagující zdravý životní styl • Situace zaměřené na nácvik dovedností jak poradit vrstevníkovi pro problémech návykovými látkami	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Psychohygiena	Výchova k občanství a ke zdraví Výtvarná výchova Český jazyk

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Výchova k občanství a ke zdraví - 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí	• Služby, jejich funkce a návaznost, hospodaření s penězi	Občan, občanská společnost a stát	Matematika
rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	• Rozpočet státu, význam daní, systém sociálních dávek	Občan, občanská společnost a stát	Matematika Výchova k občanství a ke zdraví
rozlišuje a porovnává úlohu	• Nejčastější právní formy		

výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	podnikání		
na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu	Principy tržního hospodářství, nabídka, poptávka	Občan, občanská společnost a stát	
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenním životě občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Evropská unie a ČR, právní systém ČR	Jsme Evropané	Zeměpis Dějepis
uvede některé významné mezinárodní organizace a společnosti, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy	Významné mezinárodní organizace / OSN, NATO, RE/	Objevujeme Evropu a svět	Zeměpis Dějepis
uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	Globalizace, projevy, klady a zápory	Jsme Evropané	Zeměpis Přírodopis
uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život člověka	Globalizace, projevy, klady a zápory	Objevujeme Evropu a svět	Zeměpis Přírodopis
objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	Globalizace, projevy, klady a zápory	Jsme Evropané	Zeměpis
uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobu jeho potírání	Terorismu, boj s terorismem	Evropa a svět nás zajímá	Zeměpis Dějepis

Vzdělávací oblast:
Člověk a příroda

Vzdělávací předmět:
FYZIKA

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vyučovací předmět „fyzika“ je určen pro žáky 6. až 9.ročníku. Zastřešuje ho vzdělávací oblast „Člověk a příroda“. Týdenní hodinová dotace ve všech ročnících je dvě hodiny týdně. Vzhledem k možnostem školy(nová učebna) a potřebě doby zaměřovat pozornost na technické obory, byl tento předmět posílen dvěmi disponibilními hodinami.

Výuka probíhá v moderně vybavené fyzikálně-chemické učebně. Při výuce je důraz kladen především na schopnost řešit problémy a komunikovat a také významně podporuje vytváření kritického myšlení a logického uvažování.

Výuka poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění fyzikálním faktům a zákonitostem. Jedná se především o zkoumání fyzikálních jevů, jejich vysvětlování, pozorování, experimentování a měření.

Dává jim i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá lépe se orientovat v běžném životě.

Zařazená průřezová témata

- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** – tématický okruh Osobnostní rozvoj – části „Rozvoj schopností poznávání“, „Kreativita“, tématický okruh Sociální rozvoj – část „Kooperace a kompetice“
- Průřezové téma **Environmentální výchova** – tématický okruh Základní podmínky života, tématický okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí, tématický okruh Vztah člověka k prostředí
- Průřezové téma **Mediální výchova** – tématický okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tématický okruh Tvorba mediálního sdělení

Klíčové kompetence

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy ve vyučovacím předmětu Fyzika směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Osvojení si obecně užívaných termínů, symbolů a znaků
- Zpracovávání informací z hlediska důležitosti, jejich využívání v praxi
- Vyhledávání v zadání slovních a logických úloh rozhodujících údajů
- Experimentování a porovnávání dosažených výsledků

Kompetence k řešení problémů

- Chápání vzájemných souvislostí či zákonitostí přírodních jevů
- Zobecnování poznatků a jejich aplikování v různých oblastech života
- Získávání informací, které jsou potřebné k dosažení cíle
- Vyjadřování závěrů na základě ověřených výsledků a jejich obhajování

Kompetence komunikativní

- Přesné a logické uspořádání vyjadřování či argumentace
- Sdělování výsledků pozorování přehledně a objektivně
- Spolupracování ve skupině za účelem dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- Samostatné řešení úkolů
- Osvojování dovednosti spolupráce

Kompetence občanské

- Uvědomování si školní povinnosti
- Chápání základních ekologických souvislostí a problémů
- Chápání výhod dodržování pravidel zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

- Bezpečné používání potřeb a pomůcek
- Optimální plánování a provádění pozorování a experimentů a jejich vyhodnocení
- Dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Fyzika - 6. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
zkoumá a porovnává společné a různé vlastností látek a jejich částicové složení	Látky a tělesa Atom a molekula	Osobnostní rozvoj - Kreativita	Chemie
uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Braunův pohyb a difúze	Osobnostní rozvoj - Kreativita	Přírodopis
změří velikost působící síly	Vzájemné silové působení dvou těles Síla, měření síly	Osobnostní rozvoj - Kreativita	Zeměpis
změří vhodně zvolenými měřidly některé fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Měření fyzikálních veličin	Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání	Matematika Zeměpis
předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	Tepelná délková a objemová roztažnost		Matematika
využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Hustota látek Hmotnost látek		Přírodopis Matematika Zeměpis
orientuje se v základech magnetismu a magnetického pole	Základní vlastnosti magnetického pole Magnety Magnetické pole		Zeměpis
orientuje se v základech el. vlastností látek	Elektrické vlastnosti látek Elektrování těles Elektrické pole		

sestaví správně podle schématu jednoduchý el. obvodu a analyzuje správně schéma reálného obvodu	• Základní části elektrického obvodu • Užití základních schematických značek		Zeměpis
orientuje se v Tabulkách pro základní školu	• Práce s tabulkami pro základní školu		Matematika

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Fyzika - 7. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	• Zkoumání pohybu různých těles ve svém okolí • Druhy pohybů • Relativita pojmů klid a pohyb tělesa		Matematika Přírodopis
využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	• Rovnoměrný pohyb	Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání	Matematika Přírodopis
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	• Druhy sil • Síla jako orientovaná úsečka		Matematika
změří velikost působící síly	• Výslednice sil • Skládání sil		Matematika

využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	• Newtonovy zákony		Chemie Matematika
aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	• Rovnováha sil na páce • Moment síly • Zkoumání otáčivých účinků síly na páku	Sociální rozvoj -Kooperaace a kompetice	Matematika
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	• Mechanika kapalin • Tlaková síla a tlak • Hydrostatický tlak • Pascalův zákon		Chemie Matematika
předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	• Hydrostatická vztlaková síla • Archimédův zákon		Chemie Matematika
rozpozná světelné zdroje a popíše základní chování světelného paprsku	• Vlastnosti světla • Slunce,Měsíc • Zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně)		Matematika Zeměpis
orientuje se v Tabulkách pro základní školu	• Práce s tabulkami pro základní školu		Matematika Chemie

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Fyzika - 8. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	Práce		Matematika Chemie
využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Výkon		Matematika
využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení	Energie pohybová Energie polohová Přeměna energie, využití		Matematika Zeměpis Chemie
určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	Teplo Tepelná výměna		Matematika
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Druhy energetických zdrojů	Základní podmínky života - Energie Vztah člověka k prostředí - Prostředí a zdraví	Matematika Zeměpis
rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností	Vodič, izolant, jejich vlastnosti		
sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Základní části elektrického obvodu Základní schématické značky		
změří elektrický proud a napětí	Elektrický proud a napětí Ampérmetr, voltmetr		
využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	Ohmův zákon		Matematika

rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	• Zdroje zvuku • Projevy zvuku		Přírodopis
posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	• Zdroje hluku • Ochrana před hlukem	Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Změny v krajině	Přírodopis
orientuje se v Tabulkách pro základní školu	• Práce s tabulkami pro základní školu		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Fyzika - 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku as proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	• Elektromagnet • Elektromotor • Transformátor		Zeměpis
změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	• Indukovaný elektrický proud • Výroba elektrické energie		Zeměpis
rozliší střídavý proud od stejnosměrného	• Stejnosměrný el. proud • Střídavý el. proud		
rozliší vodič a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	• Polovodiče, vodiče		Chemie

zapojí správně polovodičovou diodu	• Polovodičové součástky		
objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	• Vesmír • Pohyb vesmírných těles	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení -identifikování základních orientačních prvků v textu	Zeměpis Dějepis
odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	• Planeta • Hvězda • Družice	Tvorba mediálního sdělení - Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis Práce v realizačním týmu - Redakce školního časopisu	Zeměpis Dějepis
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	• Odraz a lom světla		
rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	• Rychlost světla		
orientuje se v Tabulkách pro základní školu	• Práce s tabulkami pro základní školu		Chemie Matematika

Vzdělávací oblast:
Člověk a příroda

Vzdělávací předmět:
CHEMIE

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vyučovací předmět chemie je určen pro žáky 8. a 9. ročníku. Je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Hodinová dotace je 2 hodiny týdně u obou ročníků. Vzhledem k důležitosti chemie jako vědního oboru, který nás provází na každém kroku v běžném životě byla v 8. ročníku použita disponibilní hodina.

Cílem předmětu je poznání a pochopení základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých pokusů. Výuka probíhá s odborné učebně, součástí výuky jsou laboratorní práce. Předmět chemie je úzce spjat s fyzikou a přírodopisem.

Zařazená průřezová témata

- Průřezové téma **Environmentální výchova** – tematický okruh Vztah člověka k prostředí části „Prostředí a zdraví“, tematický okruh Ekosystémy části „Vodní zdroje“, tematický okruh Základní podmínky života části „Voda“, „Ovzduší“, „Ochrana biologických zdrojů“, „Přírodní zdroje“, „Energie“ tematický okruh Vztah člověka k prostředí části „Naše obec“, „Náš životní styl“, „Prostředí a zdraví“, „Nerovnoměrnost života na Zemi“

Klíčové kompetence

Základní výchovné a vzdělávací postupy ve vyučovacím předmětu Chemie směřují k utváření těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Chápe obecně užívané termíny, symboly a znaky všech zahrnutých oborů
- Na základě vhodně zvolených zadání si uvědomí smysl osvojovaných postupů pro běžný život
- Ovládá experimentovat v týmu i samostatně

Kompetence k řešení problémů

- Ovládá hledat vlastní postup při řešení problémů
- Vyhledává informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- Vyjadřuje závěry na základě ověřených výsledků a umí je obhájit

Kompetence komunikativní

- Komunikuje při společné práci způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a ta i dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- Samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahuje pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- Chápe stanovená pravidla pro práci ve skupině i samostatné práci a dodržuje je

Kompetence občanské

- Uvědomuje si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí práci
- Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlíží na ně komplexně
- Chápe výhody zdravého životního stylu
- Ovládá (dle svých možností) poskytnout první pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích

Kompetence pracovní

- Přistupuje kriticky k výsledkům své práce, které dosáhl, uvědomuje si kritéria při hodnocení vlastní práce
- Dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Chemie - 8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Bezpečnost při experimentální činnosti – S-věty, R-věty	Environmentální výchova	Fyzika
objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	Mimořádné události-havárie chemických provozů a úniky nebezpečných látek	Environmentální výchova	Fyzika Přírodopis
určí společné a rozdílné vlastnosti látek Žák rozlišuje směsi a chemické látky	Směsi-stejnorodé a různorodé		Fyzika
vypočítá složení roztoků, připraví roztok daného složení	Hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku		Matematika
vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek Žák navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek směsí v praxi	Roztok nenasycený, nasycený, přesycený Usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace, extrakce		
rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	Voda	Environmentální výchova, ekosystémy	Fyzika Přírodopis
uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější opatření a způsob likvidace znečištění	Voda, vzduch	Základní podmínky života, vztah člověka k životnímu prostředí	
používá pojmy atom a molekula ve	Částicové složení látek		Fyzika

správným souvislostech			
rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správném souvislostech Žák se orientuje v periodické soustavě prvků, rozpoznává vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	• Prvky-názvy a značky, vlastnosti a použití vybraných prvků • PSP-Mendělejev, periodický zákon, perioda, skupina		
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady praktických důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	• Chemické reakce-zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice		
přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	• Výpočty z chemických rovnic, látkové množství a molární hmotnost		Matematika
aplikuje poznatky o faktorech ovlivňování průběhu chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	• Faktory ovlivňující rychlost chemické reakce • Katalyzátor • Reakce exotermické a endotermické		
porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin a hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí Žák vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	• Oxidy-názvosloví, vlastnosti a použití vybraných zástupců • Sulfidy-názvosloví a vybraní zástupci • Halogenidy-názvosloví a použití vybraných zástupců • Hydroxidy-názvosloví a použití vybraných zástupců • Kyseliny-názvosloví a použití vybraných zástupců	Vztah člověka k životnímu prostředí	Přírodopis

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Chemie - 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	pH stupnice, indikátor, roztok kyselý a zásaditý		
porovnává vlastnosti solí a posoudí vliv významných zástupců na životní prostředí	Názvosloví solí Neutralizace		Přírodopis
rozlišuje nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Uhlovodíky-alkany, alkeny, alkiny, areny Fosilní paliva		
zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslové zpracování ropy	Paliva-ropa, zemní plyn, uhlí Zpracování ropy-fracční destilace, benzín		Přírodopis
rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Deriváty uhlovodíků		
orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech zpracování, především bílkovin, tuků a sacharidů Žák určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu Žák uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	Biochemie Přírodní látky-bílkoviny, tuky, sacharidy		Přírodopis

zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	• Obnovitelné a neobnovitelné zdroje • Jaderná energie • Plasty		Fyzika
aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	• Hořlaviny		
orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	• Léciva, průmyslová hnojiva, detergenty, návykové látky		Výchova k občanství a ke zdraví

Vzdělávací oblast:
Člověk a příroda

Vzdělávací předmět:
PŘÍRODOPIS

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vzdělávací předmět přírodopis je určen pro 6. až 9. ročníku, zahrnuje se do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Hodinová dotace pro 6. ročník 2 hodiny týdně, 7. ročník 2 hodiny týdně, 8. ročník 1 hodina týdně, 9. ročník 2 hodiny týdně.

Cílem předmětu je poznávání přírodních zákonů pomocí vlastních prožitků a rozumového poznání, poznání přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Důraz je kladen na udržování rovnováhy živých soustav včetně člověka. Předmět je vyučován v odborné učebně, součástí výuky jsou laboratorní práce. Pro výuku se rovněž využívá učebna informatiky. Učivo předmětu přírodopis je nejvíce propojeno s učivem chemie, fyziky a zeměpisu.

Zařazená průřezová témata

- Průřezové téma **Environmentální výchova** – tematický okruh Základní podmínky života – části „Voda“, „Ovzduší“, „Půda“, „Ekosystémy-biodiverzita“, „Energie“, tematický okruh Ekosystémy – části „Les“, „Pole“, „Vodní zdroje“, „Moře“, „Tropický deštný les“, „Lidské sídlo-město-vesnice“, „Kulturní krajina“, tematický okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí – části „Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí“, „Průmysl a životní prostředí“, „Odpady a hospodaření s odpady“, „Změny v krajině“, tematický okruh Vztah člověka k prostředí části „Nerovnoměrnost života na Zemi“

Klíčové kompetence

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy ve vyučovacím předmětu Přírodopis směřují k utváření těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- Chápe obecně užívané termíny, symboly a znaky všech zahrnutých oborů
- Na základě vhodně volených zadání si uvědomí smysl osvojovaných postupů pro běžný život
- Ovládá experimentovat v týmu i samostatně

Kompetence k řešení problémů

- Ovládá hledat vlastní postup při řešení problémů
- Vyhledává informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- Vyjadřuje závěry na základě ověřených výsledků a umí je obhájit

Kompetence komunikativní

- Komunikuje při společné práci způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a ta i dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- Samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahuje pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- Chápe stanovená pravidla pro práci ve skupině i samostatné práci a dodržuje je

Kompetence občanské

- Uvědomuje si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí práci
- Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlíží na ně komplexně
- Chápe výhody zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

- Přistupuje kriticky k výsledkům své práce, které dosáhl, uvědomuje si kritéria při hodnocení vlastní práce
- Dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Přírodopis - 6. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Vznik, vývoj, rozmanitost a projevy života	Základní podmínky života	
uvede příklady výskytu organismů v prostředí a vztahy mezi nimi Uvede příklady jednoduchých potravních řetězců v ekosystému	Vzájemné vztahy organismů v přírodě	Ekosystémy	Zeměpis
popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základní organel Žák vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Buňka		Fyzika
uvede na příkladech význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Viry a bakterie		
rozpozná naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovnává je podle charakteristických znaků	Biologie hub		
vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	Biologie hub	Ekosystémy	Chemie
objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	Lišejníky		

rozpozná rostlinnou buňku, objasní funkci jednotlivých organel Žák uvede význam řas a sinic pro člověka a přírodu	Nižší rostliny	Ekosystémy	
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Žák rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin Žák zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty Žák třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Bezobratlí – prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, korýši, hmyz, ostnokožci	Ekosystémy	Zeměpis

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Přírodopis - 7. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Žák porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. Žák rozlišuje a porovnává	Paryby a ryby	Ekosystémy	Zeměpis

jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. Žák třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek. Žák rozpoznává, porovnává a objasní funkci základních orgánů rostlin a živočichů. Žák dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.			
Žák porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. Žák rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. Žák odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobování danému prostředí. Žák třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek. Žák rozpoznává, porovnává a objasní funkci základních orgánů rostlin a živočichů.	• Obojživelníci a plazi	Ekosystémy	Zeměpis

Žák dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.			
Žák porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. Žák rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. Žák odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobování danému prostředí. Žák třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek. Žák rozpoznává, porovnává a objasní funkci základních orgánů rostlin a živočichů. Žák dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.	• Ptáci	Ekosystémy	Zeměpis
Žák odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům.	• Rostliny výtrusné-mechy, kapradiny, přesličky a plavuně	Ekosystémy	
Žák porovnává vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich	• Stavba rostlin		Chemie

funkcí a vztahů v rostlině jako celku. Žák vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin.			
Žák rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů. Žák odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí. Žák aplikuje praktické metody poznávání přírody. Žák dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	• Vyšší rostliny	Ekosystémy	Zeměpis

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Přírodopis - 8. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	• Vznik a vývoj Země		Zeměpis
rozpoznává podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek Žák dodržuje základní pravidla	• Mineralogický systém, přehled vybraných skupin minerálů, petrologie		Chemie Fyzika

bezpečné práce a chování při poznávání živé a neživé přírody			
rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	• Vnější a vnitřní geologické děje		Zeměpis
rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	• Éry vývoje Země		Dějepis
porovnává význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	• Pedologie		Zeměpis
uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi Žák rozlišuje a uvede příklady systémů organismů-populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladů základní princip existence živých a neživých složek ekosystému Žák vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	• Základy ekologie	ekosystémy	
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	• Člověk jako ekologický činitel	ekosystémy	Chemie

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Přírodopis - 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Žák porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Žák rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin Žák odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobování danému prostředí Žák třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek Žák rozpoznává, porovnává a objasní funkci základních orgánů rostlin a živočichů Žák dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	• Savci	ekosystémy	Zeměpis
Žák vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti Žák uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady	• Genetika		Chemie Výchova k občanství a ke zdraví

vlivu prostředí na utváření organismu			
Žák objasní vznik a vývin nového jedince od početí do stáří	• Nitroděložní vývoj člověka		Výchova k občanství a ke zdraví
Žák se orientuje v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	• etapy lidského života		Výchova k občanství a ke zdraví
Žák určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy Žák rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby Žák aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a poškození těla	• Anatomie lidského těla, orgány a orgánové soustavy		Výchova k občanství a ke zdraví Výchova k občanství a ke zdraví Chemie

Vzdělávací oblast:
Člověk a příroda

Vzdělávací předmět:
ZEMĚPIS

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis je určen pro žáky 6. až 9. ročníku II. stupně. Je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Hodinová týdenní dotace jsou v 6. až 9. ročníku 2 hodiny týdně. V 8. a 9. ročníku jsou využity disponibilní hodiny vzhledem k důležitosti a potřebnosti zeměpisných znalostí a velkému množství učiva.

Zeměpis obohacuje v návaznosti na prvouku a vlastivědu celkový rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny a místního regionu, na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Jeho cílem je získat znalosti o poloze důležitých míst a rozmístění hlavních světových oblastí za maximálního využití atlasu. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivu budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí

Zařazená průřezová témata

- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** – tematický okruh Osobnostní rozvoj – části „Rozvoj schopností poznávání“, „Seberegulace a sebeorganizace“, „Kreativita“, tematický okruh Sociální rozvoj – části „Poznávání lidí“, „Mezilidské vztahy“, „Kooperační a kompetice“, tematický okruh Morální rozvoj – část „Řešení problémů a rozhodovací dovednosti“
- Průřezové téma **Výchova demokratického občana** – tematický okruh Občan, občanská společnost a stát, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- Průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech** – tematické okruhy Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané
- Průřezové téma **Multikulturní výchova** – tematické okruhy Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity
- Průřezové téma **Environmentální výchova** – tematické okruhy Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
- Průřezové téma **Mediální výchova** – tematické okruhy Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti, Práce v realizačním týmu

Klíčové kompetence

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy ve vyučovacím předmětu Zeměpis směřují k utváření těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- Chápe probírané oblasti v dějepisně-zeměpisném kontextu
- Vyhledává a třídí informace v probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- Seznamuje se s obecně používanými znaky, termíny a symboly a dává je do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problémů:

- Vnímá nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji
- Svá řešení posuzuje z nejrůznějších společenských aspektů

Kompetence komunikativní:

- Souvisle a výstižně formuluje své názory na společenské dění
- Chápe potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývá se jím
- Využívá získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální:

- Chápe význam týmové práce a postavení samostatné práce
- Uvědoměle přijímá a získává role v různých skupinách
- Seznamuje se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu
- Učí se diskutovat

Kompetence občanské:

- Poznává naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítí potřebu je chránit
- Respektuje přesvědčení druhých lidí a váží si jejich vnitřních hodnot
- Nachází nenásilné cesty k řešení konfliktů

Kompetence pracovní:

- Nachází způsoby, jak využívat znalostí získaných ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- Rozvíjí své myšlení a nachází nová řešení

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Zeměpis - 6. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Žák zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy.	Vesmír a sluneční soustava	Environmentální výchova – základní podmínky života	Fyzika (vesmírná tělesa)
Žák prokáže na konkrétních příkladech tvar Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	Planeta Země – tvar, rozměry a pohyby	Environmentální výchova – základní podmínky života	Fyzika (fyzikální vlastnosti Země)
Žák organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.	Glóbus a mapa – geografické a topografické pojmy, druhy map	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Matematika (poměr, úhly)
Žák používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.	Práce s mapou – jazyk, mapy (smluvené značky, symboly, vysvětlivky)	Osobnostní a sociální výchova – kreativita	Výtvarná výchova
Žák vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu .	Glóbus – poledníky a rovnoběžky, určování zeměpisné polohy (zeměpisné souřadnice), časová pásma	Osobnostní a sociální výchova – seberegulace a sebeorganizace	Matematika (úhly) Fyzika
Žák přiměřeně hodnotí geografické	Práce se statistickými daty a	Osobnostní a sociální výchova –	Matematika (statistika, tvorba

objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.	jejich grafickým vyjádřením, tabulky	kreativita Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět	diagramů a grafů)
Žák rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	• Přírodní složky Země – krajinná sféra a prvky přírodní sféry (atmosféra, hydrosféra, litosféra, pedosféra, biosféra)	Environmentální výchova – ekosystémy Environmentální výchova - základní podmínky života	Přírodopis (stavba Země, biosféra na Zemi) Fyzika (odstředivá síla, rychlost, otáčení, čas) Chemie (prvky v zemském tělese, složení atmosféry)
Žák porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.	• Systém přírodní sféry na planetární a regionální úrovni	Environmentální výchova – základní podmínky života Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí	Přírodopis (zeměměření, sopečná činnost) Fyzika (gravitační síla, teploty)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Zeměpis - 7. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Žák rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa. Žák lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony	• Regionální zeměpis – světadíly: Amerika, Afrika, Asie, Austrálie a Oceánie, Antarktida, Světový oceán	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova – etnický původ, multikulturalita, princip	Dějepis (objevy a osídlování Ameriky, starověké státy a kultury, koloniální říše Asie, starověký Egypt, kolonizace Afriky, osídlování Austrálie)

světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny. Žák porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států. Žák zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.		sociálního smíru a solidarity	Výchova k občanství a ke zdraví (politická situace v současném světě, rasismus, světová náboženství, migrace obyvatel, drogy, rasismus, vzdělanost a zdravotnictví) Přírodopis (rasy, rostlinstvo a živočišstvo na Zemi, životní prostředí – ekologické problémy) Chemie (nerostné suroviny, životní prostředí – kyselý dešť, skleníkový efekt, ozon)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Zeměpis - 8. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Žák rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa. Žák lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení,	• Regionální zeměpis – světadíly: Evropa	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova – etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity	Dějepis (historický vývoj evropských států) Výchova k občanství a ke zdraví (politická situace v současném světě, rasismus, světová náboženství, migrace obyvatel, drogy)

rozvojová jádra a periferní zóny. Žák porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států. Žák zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.			Přírodopis (rasy, rostlinstvo a živočišstvo na Zemi, životní prostředí – ekologické problémy) Chemie (nerostné suroviny, životní prostředí)
Žák hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu. Žák uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	Česká republika • <u>Přírodní podmínky České republiky</u> (poloha, povrch, horopis, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, ochrana přírody a životního prostředí) • <u>Obyvatelstvo a sídla České republiky</u> • <u>Hospodářství České republiky</u> (nerostné suroviny, průmysl, zemědělství, služby, rekreace, cestovní ruch, zahraniční obchod, členství České republiky ve světových organizacích)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět Environmentální výchova – ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát	Dějepis (historický vývoj území České republiky) Přírodopis (horniny, rostlinstvo a živočišstvo, ekologie) Výchova k občanství a ke zdraví (národnosti, náboženství, politická situace v České republice, mezinárodní organizace) Chemie (nerostné suroviny, vliv průmyslu na životní prostředí) Fyzika (výroba elektrické energie, typy elektráren)
Žák lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a	• <u>Oblasti České republiky</u> (krajské členění)	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního	Dějepis (historické odlišnosti vývoje různých oblastí České

hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.		prostředí Multikulturní výchova – lidské vztahy Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát	republiky) Výchova k občanství a ke zdraví (vývoj a změny politické situace v jednotlivých oblastech České republiky, národnosti, náboženství) Chemie (nerostné suroviny, vliv průmyslu na životní prostředí) Fyzika (výroba elektrické energie, typy elektráren)
Žák vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy. Žák hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům.	• <u>Místní krajina</u> (zeměpisná poloha, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky regionu, potenciál a bariéry rozvoje)	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí Multikulturní výchova – lidské vztahy Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát Mediální výchova – fungování a vliv médií na společnost	Dějepis (stručná historie obce a okolí) Přírodopis (horniny, rostlinstvo a živočišstvo, ekologie) Výchova k občanství a ke zdraví (obec-základní jednotka samosprávy)

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Zeměpis - 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Žák posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa. Žák posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel. Žák zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje. Žák porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit. Žák porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků. Žák lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních	Socioekonomický zeměpis světa • <u>Obyvatelstvo a sídla světa</u> (počet obyvatel a jeho růst, rozmístění obyvatel, migrace, rasy, národy, jazyky, náboženství, venkovská a městská sídla) • <u>Hospodářský zeměpis</u> (zemědělství, průmysl a těžba nerostných surovin, doprava, služby, mezinárodní spolupráce, cestovní ruch) • <u>Politický zeměpis</u> (dělení států světa podle různých kritérií, mezinárodní organizace)	Multikulturní výchova – kulturní diference, etnický původ, multikulturalita Osobnostní a sociální výchova – mezilidské vztahy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	

světových regionech.			
Žák porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin. Žák uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů). Žák uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	• Životní prostředí (krajina, typy krajin, ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální změny prostředí, přírodní katastrofy)	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Vzdělávací oblast:
Umění a kultura

Vzdělávací předmět:
HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je na I. stupni určen pro žáky 1. až 5. ročníku, na druhém stupni pro žáky 6. až 9. ročníku. Je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Hodinová týdenní dotace pro hudební výchovu je 1 hodina týdně pro všechny ročníky na I. i II. stupni. Je koncipován jako předmět povinný pro všechny žáky na obou stupních.

Obsahem a vzděláváním tohoto předmětu je získávání základních pěveckých dovedností, které žáci s přibývajícím věkem postupně prohlubují a zdokonalují, porozumění hudebnímu umění a hudbě, poznávání hudebních nástrojů a jejich rozlišování, ale i osvojení si základních tanečních kroků. Probírané učivo je možné propojovat i s jinými vzdělávacími předměty od výtvarné výchovy, dějepisu, přes český jazyk, či tělesnou výchovu. Hudební výchova by měla být na základních školách prostředkem pro obnovení a znovuožívování rčení „co Čech, to muzikant.“

Zařazená průřezová témata

Zařazená průřezová témata na I. stupni

- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** – tématický okruh Osobnostní rozvoj –části „kreativita“, „rozvoj schopnosti poznávání“, „sebezpoznání a sebepojetí“, tématický okruh sociální rozvoj – část „poznávání lidí“
- Průřezové téma **Multikulturní výchova** - tématický okruh Mezilidské vztahy, Kulturní diference
- Průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - tématický okruh Evropa a svět nás zajímá

Zařazená průřezová témata na II. stupni

- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** – tématický okruh Osobnostní rozvoj – části „kreativita“, „rozvoj schopnosti poznávání“, tématický okruh sociální rozvoj – část „poznávání lidí“
- Průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – tématický okruh Jsme Evropané

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací postupy ve vyučovacím předmětu Hudební výchova směřující k vytvoření těchto klíčových kompetencí :

Kompetence k učení :

- Vést žáky naučení se rozumět obecně používaným termínům oblasti hudební a aby s nimi dovedli zacházet
- Ukázat žákům, že přehled v oblasti kultury a umění jim umožní intenzivnější prožitek

Kompetence komunikativní :

- Poskytnout dětem dostatečný prostor k vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu

Kompetence sociální a personální

- Vysvětlit a osvojit si zásady chování na kulturních akcích
- Předvádět dětem na příkladech nezbytnost přebírání zkušeností druhých pro vlastní zdokonalování
- Respektováním názorů jiných budovat v dětech sebedůvěru

Kompetence občanské

- Vysvětlit potřebu respektovat , chránit a oceňovat naše tradice a kulturní dědictví
- Budovat v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu
- Vést žáky k zapojování do kulturního dění

Kompetence pracovní

- Objasnit žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Hudební výchova - 1. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase,	• Správné dýchání a správná výslovnost • Rozšíření hlasového rozsahu		Tělesná výchova Český jazyk
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	• Hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje, nebo nástroje vyrobené	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, směr melodie	• Hra na tělo • Pohybový doprovod znějící hudby	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	Tělesná výchova
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	• Hudební nástroje	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání	
Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu písně	• Notová osnova • Houslový klíč • Zvuk – tón • Nota celá, půlová, čtvrt'ová		Výtvarná výchova Matematika
Základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla, vyjadřování základních emocí	• Psychosomatické dovednosti – práce s dechem, hlasem, tělem	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Hudební výchova - 2. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	rozšíření hlasového rozsahu správné dýchání – v pauze a mezi frázemi rozvoj hlavového tónu		Český jazyk
Rytmizuje jednoduché texty, využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	hudební hry – hra na ozvěnu, deklamace říkadel, hry na tělo(tleskání, luskání...)	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita	Tělesná výchova
Rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	výrazové prostředky v hudbě zvuk, tón, melodie, hudební kontrasty	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	hudba vážná, umělá a lidová	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání	
Orientuje se v jednoduchém zápisu skladby, písně	notová osnova, houslový klíč, pomlky	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání	Výtvarná výchova
Základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla, vyjadřování základních emocí	Psychosomatické dovednosti – práce s dechem, hlasem, tělem	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Hudební výchova - 3. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	• Správné dýchání – v pomlčkách a mezi frázemi • Rozšíření hlasového rozsahu • Rozvoj hlavového tónu		Tělesná výchova Český jazyk
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	• Hudební hry – hra na ozvěnu, hry na tělo (tleskání, luskání) • Takt 2/4, 3/4, 4/4	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita	Tělesná výchova Český jazyk
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	• Hra na Orffovy nástroje, nebo na nástroje vyrobené	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita	Pracovní činnost
Reaguje pohybem na znějící hudbu – metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	• Hra na tělo • Taktování	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita	
Odliší hudbu - vokální a instrumentální, rozpozná některé hudební nástroje	• Hudební nástroje – jejich vzhled, zvuk	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání	Výtvarná výchova
Orientuje se v jednoduchém zápisu skladby, písni	• Taktová čára • Noty c1 – c2	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání	
Základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla, vyjadřování základních emocí	• Psychosomatické dovednosti – práce s dechem, hlasem, tělem	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Hudební výchova - 4. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	• Pěvecký a mluvní projev – dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu • Hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • Takty 2/4, 3/4, 4/4 v písních	Multikulturní výchova – mezilidské vztahy	Český jazyk Matematika
Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	• Orientace v jednoduchém notovém zápisu, záznamu		
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci písní	• Hra na jednoduché hudební nástroje pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře a svých vyrobených	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí	Výtvarná výchova Pracovní činnost
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	• Hudba vokální, instrumentální, lidský hlas, hudební nástroje • Hudební styly, žánry – taneční, pochodová, populární, ukolébavka,...	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků	• Tón – délka, síla, barva, výška, souzvuk tónů – akord	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě schopností a dovedností	• taktování, pohybový doprovod, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance	Multikulturní výchova – kulturní diference	Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Hudební výchova - 5. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Orientuje se v zápisu jednoduché písničky či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	• Orientace v jednoduchém notovém zápisu, záznamu		
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	• Pěvecký a mluvní projev – dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv • Hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • Dvojhlas - kánon • Takty 2/4, 3/4, 4/4 v písních • Hudební hry – otázky, odpovědi, ozvěny,...	Multikulturní výchova – mezilidské vztahy	Český jazyk Matematika
Rozpozná hudební formu jednoduché písničky či skladby	• Hudba vokální, instrumentální, lidský hlas, hudební nástroje • Hudební styly, žánry – taneční, pochodová, populární, ukolébavka,...	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě schopností a dovedností	• taktování, pohybový doprovod, taneční hry se zpěvem • jednoduché lidové tance • orientace v prostoru, uchování v paměti reprodukci pohybů prováděných při tanci a pohybových hrách	Multikulturní výchova – kulturní diference	Tělesná výchova

Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci písní	• Hra na jednoduché hudební nástroje pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře a svých vyrobených	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí	Výtvarná výchova Pracovní činnost
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na rytmické, tempové, dynamické, i zřetelné harmonické změny	• Tón – délka, síla, barva, výška, souzvuk tónů – akord • Rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast, gradace, pohyb melodie		
Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry	• Rytmizace, melodizace, písní, hudebních doprovodů • Akcentace – důraz na první, těžkou dobu • Hudební hry, jednodílná písňová forma – a-b	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Hudební výchova - 6. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Uplatňuje získané dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či vícehlase, dokáže ocenit kvalitní projev druhého	• Vokálně instrumentální aktivity individuální a společné • Hlasová hygiena		
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně různých stylů a žánrů	• Lidové písně • Umělé písně • Populární písně	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání	
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	• Pravěk • starověk • středověk	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání	Dějepis
Reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, témata, části skladeb či písní, vytváří a volí jednoduché doprovody(rytmické)	• rytmické a melodické zákonitosti	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí	
Orientuje se v notovém zápise písní různých stylů a žánrů	• notové záznamy a jeho proměny	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí	
Poslech skladeb odlišných stylových období	• hudební dílo • doba vzniku skladby • autor, život autora	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané	Dějepis Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Hudební výchova - 7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně různých stylů a žánrů, využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	• lidové písně • umělé písně • populární písně • kánon		
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	• baroko • klasicismus		Dějepis Výtvarná výchova
Uplatňuje získané dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či vícehlase, dokáže ocenit kvalitní projev druhého	• hlasová hygiena		Český jazyk
Reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, témata, části skladeb či písní, vytváří a volí jednoduché doprovody(rytmické)	• rytmické a melodické zákonitosti • muzikály		
Orientuje se v notovém zápise písní různých stylů a žánrů, vnímá užité hudebně výrazové prvky a prostředky, snaží se chápat jejich význam	• notové záznamy a jeho proměny		
Poslech skladeb odlišných stylových období	• hudební dílo, autor • doba vzniku skladby	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané	
Rozpozná některé z tanců různých stylových období	• taneční kroky		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Hudební výchova - 8. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	• Vokálně instrumentální aktivity individuální a společné		
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně různých stylů a žánrů	• Lidové písně • Umělé písně • Populární písně		
Reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, témata, části skladeb či písní, vytváří a volí jednoduché doprovody(rytmické)	• Rytmické zákonitosti		
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či vícehlase, dokáže ocenit kvalitní projev druhého	• tóniny, hudební improvizace		Český jazyk
Orientuje se v notovém zápise písní různých stylů a žánrů	• notové záznamy, jeho proměny a kontrasty		
Poslech skladeb odlišných stylových období	• hudební dílo • doba vzniku skladby • autor, život autora	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané	
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	• módnost, modernost, kýč • romantismus		Dějepis
Rozpozná některé z tanců různých stylových období	• taneční kroky		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Hudební výchova - 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Počátky hudby, baroko, klasicismus, romantismus, 20.století v Čechách		Dějepis Výtvarná výchova
Reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, témata, části skladeb či písní, vytváří a volí jednoduché doprovody(rytmické)	Rytmické a melodické zákonitosti		
Orientuje se v notovém zápise písní různých stylů a žánrů	notové záznamy a jeho proměny		
Poslech skladeb odlišných stylových období	hudební dílo, autor doba vzniku skladby	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané	Dějepis
Uplatňuje získané dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či vícehlase, dokáže ocenit kvalitní projev druhého	Vokálně instrumentální aktivity individuální a společné Hlasová hygiena		
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně různých stylů a žánrů	Lidové písně Umělé písně Populární písně		
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji s jinými skladbami	hudební dílo, autor doba vzniku skladby	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané	

Vzdělávací oblast:
Umění a kultura

Vzdělávací předmět:
VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje v 1. – 9. ročníku. Je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Hodinová týdenní dotace je v 1.,2., 3.,7.a 9. ročníku 1 hodina týdně, ve 4.,5.,6. 8. ročníku 2 hodiny týdně.

Cílem předmětu je umožnit žákům poznávat okolní svět, svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností. Učí se rozumět výtvarnému umění, chápat výtvarnou kulturu.

Výtvarná výchova se zaměřuje především na rozvíjení estetického citění, prožívání, objevování, vnímání, estetického osvojování skutečnosti prostředky umění i mimouměleckými (krása přírody, krása předmětu vytvořených člověkem aj.) na vlastní tvořivou činnost žáků. Důležitým prvkem v hodinách výtvarné výchovy je tvořivost a seberealizace, rozvoj představivosti a vlastního výtvarného vyjádření. Žáci jsou vychováváni k určité volnosti v tvarovém, barevném a kompozičním vyjádření.

Celkový rozvoj vizuálně obrazného vyjádření ve výtvarné výchově vyžaduje používání různých výtvarných technik a materiálů. Žáci si je postupně osvojují podle věku, možností materiálních a regionálních. Na 1. stupni jsou to:

Kresba-vychází z využití linie a jejich druhů.Žáci mohou používat pero,tuš,dřívko, voskový pastel, uhel, rudku, štětec, fix, tužku, křidu.

Malba-používají se barvy temperové, vodové, voskový pastel, suchý pastel, pastelky.

Kombinované techniky(nejčastěji se spojují dvě)

- kolorovaná kresba-práce s dřívkem,perem uhlem(kolorovaná vodovými barvami)
- mastný pastel doplněný vodovou barvou
- vosková rezerva vytvořená voskovým pasterem zakrytá tuší, proškrabávání
- koláž doplněná kresbou a malbou
- dotváření, vrypy, kombinace přírodních materiálů

Technika tisku - tisk přírodního materiálu (frotáž, tisk z papíru nebo lepenky, monotyp, tiskátka)

Materiálové techniky - mozaika (papír, textil, kamínky)

Modelování a keramika - využití hlíny, modelovací hmota, modurit, těsto, odlévání sádky

Plastika z papíru a fólií - plastika z papírové masy, plastika kaširovaná (maska, hlava loutek)

Práce z rozličného materiálu - přírodniny, dřevo, textil, kůže, drát atd..

Vyučující vybírá výtvarné techniky tak, aby zjistil výtvarně estetický rozvoj žáků.

Z hlediska pojetí výtvarné výchovy ji dělíme na tematické celky:

- **Práce s barvou** (míchání, zapouštění, pokrývání plochy, pestré, nepestré, husté, řídké, studené, teplé, hra s barvou, barevná plocha, barevná struktura, barevně naruby)
- **Dítě a příroda** (tvar a růst přírodnin, jejich stavba, znaky, členění, stavba stromu, fantazie a představy)
- **Tematické práce** (představivost, tvořivost, dějové situace, zobrazování figur, rozmístění prvků v ploše, tvarová a barevná nadsázka, záměrné použití teplé a studené barvy)
- **Linie** (kresebné ilustrace, zhušťování a zředování linií, výrazové vlastnosti, hra s linií)
- **Uplatnění rytmu** (volba barev, práce v pásu i ploše, využití geometrických tvarů, otisky)
- **Dítě a svět věcí** (užitkové předměty, tvary a struktury věcí z domácnosti, tvary a funkce strojů a mechanismů)
- **Organizace prostoru a práce s hmotou** (od části k celku, skupinová práce)

Při výtvarné činnosti dětí jsou charakteristickými rysy odvaha, spontánnost, bezprostřednost, uvolněnost, emocionální přístup, nedostatek zkušeností, malá kritičnost vlastní výtvarné činnosti. Přetrvává široce rozvinutá fantazie a představivost, blízkost světa pohádek a vnitřní potřeba vyjádřit vlastní postoj. Proto je vhodné v hodinách výtvarné výchovy využívat především různé hravé činnosti a experimentování.

U žáků je nutné posilovat jejich sebevědomí, podporovat jejich vlastní výtvarné vyjádření, podněcovat zájem o výtvarnou práci vhodnou motivací a volbou vhodného úkolu, materiálu, výtvarné techniky.

Důležitou oblastí, na kterou se nesmí zapomínat, je problematika výtvarné kultury a vývoj výtvarného umění. S ohledem na regionální možnosti seznamujeme děti s různými kulturními památkami, výtvarnými díly.

Tento předmět se během výuky prolíná se všemi ostatními vzdělávacími předměty

Zařazená průřezová témata

Zařazená průřezová témata na I. stupni

- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** – tematický okruh Osobnostní rozvoj – části „Rozvoj schopností poznávání“, „Sebepoznání a sebepojetí“, „Kreativita“
- Průřezové téma **Multikulturní výchova** – tematický okruh Lidské vztahy, Multikulturalita
- Průřezové téma **Environmentální výchova** – tematické okruh Vztah člověka k prostředí
- Průřezové téma **Mediální výchova** – tematický okruh Práce v realizačním týmu

Zařazená průřezová témata na II. stupni

- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** – tematický okruh Osobnostní rozvoj – části „Sebepoznání a sebepojetí“, „Kreativita“ – tematický okruh Sociální rozvoj – části „Poznávání lidí“, „Mezilidské vztahy“, „Kooperace a kompetice“
- Průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – tematický okruh Jsme Evropané
- Průřezové téma **Multikulturní výchova** – tematický okruh Kulturní diference, Multikulturalita
- Průřezové téma **Environmentální výchova** – tematické okruh Základní podmínky života
- Průřezové téma – **Mediální výchova** – tematický okruh Tvorba mediálního sdělení

Klíčové kompetence

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy v předmětu Výtvarná výchova směřují k utváření těchto kompetencí:

Kompetence k učení:

- vést žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům ve výtvarné oblasti a aby s nimi dovedli zacházet
- ukázat žákům, že přehled v oblasti umění jim umožní prožitky z tohoto oboru lidské činnosti intenzivněji prožívat
- vedení žáků k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- zprostředkování pohledu na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- rozvoj tvořivosti žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik
- vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu

Kompetence k řešení problémů:

- vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit

- předkládat žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě
- vedení žáků k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracovávána
- otevírání před žáky možnosti volby vhodných výtvarných prostředků
- kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní:

- vést žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali
- ukázat žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem
- poskytnout dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu
- rozvoj dovedností důležitých pro vedení dialogu a diskuse o dojmu z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální:

- vysvětlit a vybudovat zásady chování na kulturních akcích
- předvést dětem na příkladu výtvarné výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- na základě respektování názoru každého žáka budovat v dětech sebedůvěru
- předkládání dostatečného množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- poskytování prostoru pro osobité výtvarné projevy žáků

Kompetence občanské:

- vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice, kulturní a historické dědictví
- budovat v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění
- seznamování žáků s významnými výtvarnými díly a jejich autory
- vytváření potřeby návštěv výstav výtvarných prací
- podchylování individuálního zájmu žáků o kulturní dění a jeho podpora

Kompetence pracovní:

- vysvětlit žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat
- osvojování výtvarných technik

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Výtvarná výchova - 1. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření(barvy, objekty) ; Porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	• různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování-otiskování, kresba, modelování, malba, proškrabávání • hra s barvou • experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály		Prvouka
V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti;uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	• různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování- otiskování, kresba, modelování, malba, dekorativní práce,koláž • hra s barvou • experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita	Prvouka Tělesná výchova
Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vyjádření volí vhodné prostředky	• různé výtvarné techniky • hra s barvou • tematické kreslení		Prvouka Hudební výchova
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření	• Vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů • Manipulace s objekty • Kompoziční zákonitosti		Prvouka Český jazyk Matematika

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Výtvarná výchova - 2. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření(barvy, objekty) ; Porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	• různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování-otiskování, kresba, modelování, malba, proškrabávání • hra s barvou • experimentování s různými • výrazovými prostředky a materiály		Prvouka
V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti;uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	• různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování- otiskování, kresba, modelování, malba, dekorativní práce,koláž • hra s barvou • experimentování s různými • výrazovými prostředky a materiály	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj-kreativita	Prvouka Tělesná výchova
Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vyjádření volí vhodné prostředky	• různé výtvarné techniky • hra s barvou • tematické kreslení		Prvouka Hudební výchova
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření	• Vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů • Manipulace s objekty • Kompoziční zákonitosti		Prvouka Český jazyk Matematika

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Výtvarná výchova - 3. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	• linie - hra s linií • tvary - výtvarné vnímání a analyzování tvarů • barvy - hra s barvou • objekty - pozorování na ploše, umístění • textury – jejich jednoduché vztahy, kombinace, proměny • rozvíjení pozorovacích schopností a paměti • využívání dětských zkušeností, vjemů, zážitků a představ • sledování různých objektů, jejich pozorování • třídění získaných prvků • rozvíjení fantazie a představivosti ve výtvarném vyjádření • pozorování přírody, činnosti lidí, vztah postavy a prostředí	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí	Pracovní činnosti Prvouka Matematika
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	• linie – výrazové vlastnosti druhů linie, kresba různým materiálem • tvary – pozorování struktury, zobrazení tvaru věcí, užitekových předmětů	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	Pracovní činnosti Prvouka Matematika

	• barvy – základní a podvojně, husté, řídké, světlé, tmavé, barevný kontrast, harmonie, výtvarné vyprávění • objemy – vytváření modelováním, pevnost, tažnost, pružnost, ohebnost materiálu • výtvarný rytmus – řazení, otisky, vystřihování, využití světlé a tmavé barvy		
Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	• zachycení rozdílů při vnímání události • využití vhodných prostředků a výtvarných technik • vnímání všemi smysly	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita	Pracovní činnosti
Porovnává odlišné interpretace se svojí dosavadní zkušeností	• vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů různých tvarů • tiskoviny, televize, film	Multikulturní výchova - multikulturalita	
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	• vysvětlování výsledků tvorby • vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem • využívání vlastních zkušeností	Multikulturní výchova - lidské vztahy	Český jazyk

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Výtvarná výchova - 4. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty)	• hra s barvou – zapouštění, překrývání, barevné kontrasty • volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy	• výtvarné vyjádření zážitků, událostí, přírody – malba, kresba, linie, tvar • obrazné vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí	Přírodověda Český jazyk Pracovní činnosti
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření	• kresba na základě vlastního prožitku – linie, tvary, objemy • výtvarné vyjádření svých zážitků, věcí • řešení barevných vztahů objektu a prostředí		
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje se v plošné a objemové tvorbě	• uspořádání objektů, prvků do celku podle výraznosti a velikosti		
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových neobvyklých pocitů a prožitků	• vizuálně obrazné vyjádření – plakát, tiskoviny, reklama, televize, média • řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí	Pracovní činnosti Český jazyk

svobodně volí a kombinuje prostředky	výtvarné vyjádření nálad, pocitů, představ a osobních zkušeností seznámení s jednoduchými grafickými technikami – otisk, koláž individuální a skupinová práce různými technikami		
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	seznamování s významnými osobnostmi výtvarného umění		
Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	práce na třídních projektech, návrhy, formy zpracování dotváření prostředí, ve kterém se nacházíme, výtvarnými pracemi	Mediální výchova – práce v realizačním týmu	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Výtvarná výchova - 5. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	experimentování s barvou vyjádření proporcí postavy a hlavy		Přírodověda

Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	• uspořádání objektů do celků • statické a dynamické vyjádření • seznámení s funkcí písma, písmo jako dekorativní prvek • výtvarné vyjádření pocitů, nálad, manipulace s objekty, pohyb těla		Český jazyk
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	• kresba na základě vlastního prožitku • rozvoj prostorového vidění, cítění a vyjádření na základě pozorování	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí	
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje se v plošné, objemové i v prostorové tvorbě	• výtvarná vyjádření vzniklá na základě vnímání dalšími smysly • vytváření jednoduchých prostorových objektů • design a estetická úroveň předmětů denní potřeby • kultura bydlení	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita	
Svobodně volí a kombinuje prostředky pro vyjádření svých nových a neobvyklých pocitů i prostředky a postupy současného výtvarného umění	• výtvarné vyjádření zážitků, emocí, myšlenek, událostí, pohybu • práce na třídních projektech • seznamování s významnými osobnostmi výtvarného umění	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí	
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	• vizuálně obrazné vyjádření – fotografie, film, televize, reklama		

Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	• individuální a skupinová práce s různými technikami • dotváření prostředí , ve kterém se nacházíme, výtvarnými pracemi	Mediální výchova – práce v realizačním týmu	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Výtvarná výchova - 6. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	• Malba : • <i>vodová barva</i>- technika • <i>temperová barva</i> – technika • Barvy teplé a studené • Rozdíly hustoty barev • (možnost vody) • Vhodné štětce • Funkce barev • Práce s barvou a plochou • Volný výtvarný projev doplněný pozorováním skutečnosti • Skupinová práce – otisky	Osobnostní a sociální výchova - kreativita	
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	• Kresba : <i>perokresba</i> • (kolorovaná) – technika • <i>tužka</i> – technika, • výrazové možnosti • Šrafura, linie, tvar, uspořádání a vztahy prvků v ploše • Výrazové možnosti		

Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; Porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	• Prostorové vytváření : <i>kašírování</i> – technika, jednoduché nádoby • <i>práce s papírem</i> – koláže • <i>práce s textilem</i> – móda • <i>tkaní na karton</i> – osnova, útek		
Rozliší působení vizuálně obrazného v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	• Grafika : • <i>gumotisk</i> – technika (přípravná) • <i>papírořez</i> – technika • <i>frotáž</i> – technika • Modelování : základní technika, možnosti, prostředky • Šlikr, špachtle, glazura, engoba, vypalování, hrnčířský kruh • Nádoby – inspirace pravěkem (zdobení) • Dějiny umění : Pravěké umění, Egyptské umění, Umění Řecka, Umění Říma		Dějepis

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Výtvarná výchova - 7. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obraných	• Malba : <i>temperová barva</i>	Osobnostní a sociální výchova - kreativita	
Vyjádření jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	• Barvy základní, podvojně • Rozlišení, míchání barev a funkce barev • Redukovaná barevná škála • Malba vycházející ze skutečnosti i představ • Výrazová malba • Přepis představ a pocitů • Skupinová práce • Kombinované techniky • Tvarová a barevná nadsázka	Multikulturní výchova – kulturní diference, multikulturalita	
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	• Kresba šrafura, linie, tvar, objem, prostor, • Stínování – technika • Výtvarné vyjádření přírodních tvarů • Studijní práce (předměty denní potřeby)	Environmentální výchova – základní podmínky života	
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	• Prostorové vyjádření • <i>Kašírování</i> – technika (zvířata, lidská hlava) • <i>Práce s papírem</i> – kartonem, vatou, ... • <i>Koláže</i>	Osobnostní a sociální výchova – poznávání lidí, mezilidské vztahy, kooperace a kompetice	

	• <i>Práce s textilem</i>, pletení (nekonečné vlákno) • <i>Objekty</i>-umístění v místnosti, budově, barevné ladění		
Rozliší působení vizuálně obrazného v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	• Grafika • Technika – tisk z plochy, z výšky, z hloubky, ... • <i>Tisk z papíru</i> –negativ, pozitiv, práce s barvami • Modelování • Technika, možnosti, prostředky, pomůcky • Reliéf, socha volná • Šperk : • Náušnice, náhrdelník, • náramek, korále (způsoby • zdobení, kombinace • s jiným materiálem) • Vkus, móda, doplněk • Dějiny umění : • Románské umění, Gotika, • Renesance, Baroko, • Rokoko, Klasicismus	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení	Dějepis

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Výtvarná výchova - 8. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	• Malba : barevné škály, odstíny, malba zátiší • Technika stínování (linie, objem, světlo, tvar ...) • Děj a vlastní vztah k němu, důraz na citový zážitek • Vaječná tempera • Kombinované techniky	Osobnostní a sociální výchova – kreativita, sebepoznání a sebepojetí	
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	• Základní proporce a pohyb lidské postavy • Skupinové práce • Volný přepis fantazie, představ a pocitů • Kresba : stínování, studie hlavy, kombinované techniky, zátiší • Vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, v prostoru a čase	Environmentální výchova – základní podmínky života	
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; Porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	• Ilustrace (komiks) • Prostorové vytváření • Kašírování postav • Asambláže, prostorové objekty z netradičních materiálů (pet láhve, dřevo ...) • Koláže, práce s textilem		

Rozliší působení vizuálně obrazného v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	• Drhání – provázky, textil (pružný, pevný) • Druhy drhání • Umístění hodového objektu • Grafika : linoryt – technika, prostředky • Modelování • Předměty – zachycení skutečnosti		
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; Vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	• Odlévání částí těla – technika, sádra • Dějiny umění • Romantismus, Realismus, Impresionismus, Symbolismus, Postimpresionismus, Secese	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení	Dějepis
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; Vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Výtvarná výchova - 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	• Malba : funkce barev • (nálady, vztahy), • výrazová malba • Abstrakce, geometrická abstrakce • Kombinované techniky • Skupinová práce • Vaječná tempera(šerosvit) • Zobrazování umělých a přírodních forem – malba v plenéru	Osobnostní a sociální výchova – kreativita Multikulturní výchova – kulturní diference, multikulturalita	
Užívá vizuálně obrazná vyjádření zkušeností k zaznamenání vizuálních zkušeností, získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	• Lidská hlava, portrét – studie i volný přepis • Inspirace v malířství 20. a 21. století • Kresba : stínování, studie hlavy, studie postavy, ilustrace knih • Prostorové vytváření • Kaširované objekty	Environmentální výchova – základní podmínky života	
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; Porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	• Objekty z netradičních materiálů (papír, pet láhve, igelit, dřevo ... nálezy) • Asambláže a koláže • Práce s textilem • Patchwork – sbírání informací o technice, pomůcky, vzory kolektivní práce	Osobnostní a sociální výchova – poznávání lidí, mezilidské vztahy, kooperace a kompetice	

Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médií – počítačová grafika, fotografie, video, animace	• Výzdoba vlastního bytu – vkus • Grafika • Linoryt – několikabarevný – technika, prostředky, možnosti • Modelování : volné zpracování daných témat		
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; Vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	• Dějiny umění • Expresionismus, Fauvismus, Kubismus, Futurismus, Abstrakce, Dadaismus, Surrealismus, Bauhaus, umění po 2. SV		Dějepis
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; Vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	• Malba • Kresba • Grafika • Modelování	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané	
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; Nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	• Volné zpracování výběrových témat dle schopností žáka z dějin umění		

Vzdělávací oblast:
Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět:
TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je určen pro žáky 1. – 9. ročníku. Je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho zdraví. Hodinová týdenní dotace je pro 1. – 5. ročník 2 hodiny týdně, v 6. ročníku jsou 3 hodiny týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na rozvoj pohybových schopností a dovedností, zdravý rozvoj tělesné zdatnosti a výkonnosti, získávání informací o pohybových činnostech, regeneraci jednostranně zaměřené zátěže působené pobytem ve škole a její kompenzaci, navození duševní a sociální pohody, bezpečnost při pohybových činnostech, poznávání nejdůležitější hodnoty – zdraví. Pohybové vzdělání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb a zájmů. Pohybová činnost je propojena s dalšími oblastmi vzdělávání jako je Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a jeho svět.

Zařazená průřezová témata

Zařazená průřezová témata na I. stupni

- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** –tematický okruh Osobnostní rozvoj –části „Rozvoj schopností poznávání“,tematický okruh Sociální rozvoj – část „Kooperace a kompetice“,tematický okruh Morální rozvoj –část „Řešení problémů a rozhodovací dovednosti“

Zařazená průřezová témata na II.stupni

- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** – tematický okruh Osobnostní rozvoj – části „Rozvoj schopností poznávání“, „Sebepoznání a sebepojetí“, „Seberegulace a sebeorganizace, „Psychohygiena“, „Kreativita“, tematický okruh Sociální rozvoj – části „Poznávání lidí“, „Mezilidské vztahy“, „Komunikace“, „Komunikace a kompetice“, tematický okruh Morální rozvoj – části „Řešení problémů a rozhodovací dovednosti“, „Hodnoty, postoje“, „Praktická etika“
- Průřezové téma **Environmentální výchova** – tematický okruh Vztah člověka k prostředí

Klíčové kompetence

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy v předmětu Tělesná výchova směřují k utváření těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj
- systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti
- prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou

Kompetence k řešení problémů

- přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

- vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva
- otevírání prostoru diskusi o taktice družstva
- pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace

Kompetence sociální a personální

- dodržování pravidel fair play
- rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva
- rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva
- prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí

Kompetence občanské

- podpora aktivního sportování
- objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách

Kompetence pracovní

- příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu i v celém životě
- zpracovávání a prezentace naměřených výkonů
- vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace
- vysvětlení nutnosti ochrany svého zdraví i zdraví druhých, zejména při sportovních aktivitách

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**

Tělesná výchova - 1. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	• Znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání	Prvouka Český jazyk Výtvarná výchova Matematika
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině	• činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů • pořadová cvičení • kondiční cvičení s využitím švihadla, lana, plných míčů, laviček, žebřin, kladiny, bedny, šplh na tyči • průpravná cvičení • rytmická gymnastika a tanec • akrobacie • atletika • základní činnosti sportovních her • drobné hry	Osobnostní a sociální výchova - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodování	Prvouka Matematika
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	• pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek • sportovní hry (kopaná vybíjená)	Osobnostní a sociální výchova -sociální rozvoj-kooperace a kompetice	Prvouka Český jazyk Matematika
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	• základní hygiena po Tělesné výchově a při jiných pohybových aktivitách • správné držení těla	Osobnostní a sociální výchova -rozvoj schopnosti poznávání	Prvouka Český jazyk

	• správné dýchání při sportovních činnostech		
Reaguje na základní povely a pokyny a povely k osvojené činnosti a její organizaci	• znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech	Osobnostní a sociální výchova - morální rozvoj- řešení problémů a rozhodování	Prvouka Matematika

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Tělesná výchova - 2. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	• Znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost	Osobnostní a sociální výchova -rozvoj schopnosti poznávání	Prvouka Český jazyk Výtvarná výchova Matematika
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině	• činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů • pořadová cvičení • kondiční cvičení s využitím švihadla, lana, plných míčů, laviček, žebřin, kladiny, bedny, šplh na tyči • průpravná cvičení • rytmická gymnastika a tanec • akrobacie • atletika • základní činnosti sportovních her • drobné hry • plavání	Osobnostní a sociální výchova - morální rozvoj- řešení problémů a rozhodování	Prvouka Matematika

Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	• pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek • sportovní hry(kopaná vybíjená)	Osobnostní a sociální výchova -sociální rozvoj-kooperace a kompetice	Prvouka Český jazyk Matematika
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	• základní hygiena po Tělesné výchově a při jiných pohybových aktivitách • správné držení těla • správné dýchání při sportovních činnostech	Osobnostní a sociální výchova -rozvoj schopnosti poznávání	Prvouka Český jazyk
Reaguje na základní povely a pokyny a povely k osvojené činnosti a její organizaci	• znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech	Osobnostní a sociální výchova - morální rozvoj- řešení problémů a rozhodování	Prvouka Matematika

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Tělesná výchova - 3. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy	• správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech • pokyny a názvosloví • kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení • prevence a korekce vad • dechová cvičení	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání	Prvouka Český jazyk Výtvarná výchova Matematika

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupin; usiluje o jejich zlepšení	• vyhýbání se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení • pravidla her, závodů, soutěží • kondiční cvičení s využitím švihadla, lana, plných míčů, laviček, žebřin, kladiny, bedny, šplh na tyči • gymnastika - kotoul vpřed, kotoul vzad, jednoduché sestavy, jednoduché cviky na nářadí • průpravná cvičení • rytmická gymnastika a tanec • akrobacie • atletika, rozvoj rychlosti, nácvik nízkého startu • základní činnosti sportovních her • drobné hry • chůze v terénu,ochrana přírody • rozvoj vytrvalosti	Osobnostní a sociální výchova - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodování	Prvouka Hudební výchova Matematika
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	• pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek • sportovní hry (kopaná vybíjená)	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - kooperace a kompetice	Prvouka Český jazyk Matematika
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách	• základní hygiena po Tělesné výchově a při jiných pohybových aktivitách • správné držení těla	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání	Prvouka Český jazyk

školy	• správné dýchání při sportovních činnostech		
Reaguje na základní povely a pokyny a povely k osvojené činnosti a její organizaci	• znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech	Osobnostní a sociální výchova - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodování	Prvouka Matematika

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Tělesná výchova - 4. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti Zařazuje do pohybového režimu konkrétní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a	• Cvičení průpravná, kondiční, koordinační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá • Správné držení těla, správné zvedání zátěže, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • Gymnastika - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním, přeskoky, cvičení na náradí, rozvoj síly, kotouly, cvičení se švihadlem • Úpoly- přetahy, přetlaky • Zdravotní tělesná výchova • Atletika-rychlý běh-50 m, vytrvalostní běh -1000m, skok do dálky ,hod míčkem • Pohybové hry a netradiční	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání	Přírodověda Český jazyk Výtvarná výchova Matematika Hudební výchova

reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí ,adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka Jedná v duchu fair play- dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	pohybové činnosti-manipulace s míčem a jiným herním náčiním,hry s jednoduchými pravidly, hodnocení • Sportovní hry-spolupráce ve hře rozpozná a reaguje na jednoduchá pravidla • Komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost-pravidla hygieny a bezpečnosti, organizace, reakce na úraz kamaráda, bezpečnost při práci s náčiním a náradím a jeho ukládání • Zásady fair play, soutěživé hry s náčiním i bez něho • Bruslení, sáňkování, hry na sněhu • Turistika- pobyt v přírodě, orientace v terénu, chování v dopravních prostředcích,táboření, ochrana přírody • Soutěže ve skupinách,dvojicích • Měření a posuzování výkonů-evidence,vyhodnocování • Cvičení podle jednoduchého nákresu, popis cvičení, organizace a bezpečnost cvičebního prostoru • Rytmické a kondiční cvičení, cvičení s hudbou-základy		

Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky Užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	estetického pohybu, základní tělocvičná názvosloví, povely, signály		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Tělesná výchova - 5. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti Zařazuje do pohybového režimu konkrétní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	• Cvičení průpravná, kondiční, koordinační, relaxační, pořadová, kompenzační • Správné držení těla, správné zvedání zátěže, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, upozornit na nevhodné cviky • Gymnastika - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání	Přírodověda Český jazyk Výtvarná výchova Matematika Hudební výchova Anglický jazyk

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti,vytváří varianty osvojených pohybových her Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí ,adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka Jedná v duchu fair play- dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně	s náčiním, přeskoky(koza, bedna), cvičení na nářadí, rozvoj síly, kotouly, cvičení se švihadlem, dopomoc, záchrana • Úpoly- přetahy, přetlaky • Zdravotní tělesná výchova, význam cvičení • Atletika - pojmy, povely, běh v terénu, vytrvalostní běh -1000 m, překážkový běh skok do dálky, hod míčkem • Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti -manipulace s míčem a jiným herním náčiním, hry s jednoduchými pravidly, hodnocení • Sportovní hry - spolupráce ve hře rozpozná a reaguje na pravidla hry • Komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost -pravidla hygieny a bezpečnosti, organizace, reakce na úraz kamaráda, bezpečnost při práci s náčiním a nářadím a jeho ukládání • Zásady fair play, soutěživé hry s náčiním i bez něho • Bruslení, lyžování, hry na sněhu • Turistika - pobyt v přírodě,		

reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky Užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště	orientace v terénu, chování v přírodě, táboření, ochrana přírody • Průpravná cvičení • Měření a posuzování výkonů - evidence, vyhodnocování • Cvičení podle jednoduchého nákresu, popis cvičení, organizace a bezpečnost cvičebního prostoru • Rytmické a kondiční cvičení, cvičení s hudbou -základy estetického pohybu, základní tělocvičná názvosloví, povely, signály • Informace o sportovních akcích v místě bydliště • Samostatné získávání informací • Významné sportovní soutěže a sportovci		

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**

Tělesná výchova - 6. – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu,některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím.	Správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní a rehabilitační pohybová činnost, správné zapojení dechu.	Seberegulace a sebeorganizace	Přírodopis
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti,z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	Celkové posilování svalového aparátu, organizace vlastního času,rozvoj vytrvalosti.		Fyzika
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly.	Žák je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatěžovanějších partií těla.	Sebepoznání a sebepojetí	
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	Drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty)	Psychohygiena	Chemie Přírodopis

Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým.	• Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit.		
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	• Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích ve škole i mimo školu. • Zásady bezpečného používání konkrétních potřeb a nářadí	Mezilidské vztahy Poznávání lidí	Výchova k občanství a ke zdraví
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	• Pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením.	Kooperace a kompetice	Přírodopis

	• Turistika + pobyt v přírodě (v případě zotavovacího pobytu) • Orientace na mapě, měřítko mapy, vytýčení tras, podle mapy dle zdatnosti žáků, uplatňování pravidel bezpečného silničního provozu v roli chodce, ochrana přírody, základy orientačního běhu, topografické značky, práce s buzolou.	Poznávání lidí Vztah člověka k prostředí	Zeměpis Fyzika
	• Sportovní hry • Vybíjená- taktika, rozhodnost, pohotovost.	Mezilidské vztahy	Výchova k občanství a ke zdraví Dějepis
	• Košíková- správný postoj při přihrávce, dribling pravou, levou rukou bez očního kontaktu s balonem, driblingová abeceda(kroužení míčem okolo těla, osmička mezi nohama, prohazování, v lehu, sedu).		
	• Doplnkové sportovní hry- minikopaná, házená, florbal, ringo, ringet • Průpravná cvičení	Komunikace, kooperace a kompetice	
	• Sportovní hry- fotbal, podle podmínek hokej, hry na sněhu a ledu	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
	• Odbíjená- nácvik přihrávek vrchem, odbíjení spodem.		

• Přehazovaná- přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka, prudké odehrání míče do soupeřova pole ve výskoku (smeč) jednoruč i obouruč.		
• Atletika- atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou)		Fyzika
• Rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování. • Hody granátem a kriketovým míčkem, skok do dálky.		Fyzika
• Skok do výšky (středlem, flopem).		
• Rychlé starty - ze stoje, ze sedu, z lehu)		
• Gymnastika - kotoul vpřed a kotoul vzad	Kreativita Seberegulace a sebeorganizace	
• Stoj na rukou se záchranou.		
• Přemet stranou se záchranou		
• Přeskok kozy v základní výšce, přeskok švédské bedny.		
• Hrazda - vzpor na rukou, přešvihem únožmo(pravou, levou), kotoul vpřed a vzad.		Fyzika
• Šplh na laně a tyči.		

	• Sebehodnocení v dané pohybové činnosti • Sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny	Sebepoznání a sebepojetí	Přírodopis Přírodopis
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů., uživatele internetu.	• Komunikace v Tělesné výchově (názvosloví osvojovaných činností)		
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření,pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví,ochranu přírody při sportu.	• Historie olympijských her. MOV,ČOV,ODM(olympiáda dětí a mládeže)	Rozvoj schopnosti poznávání Mezilidské vztahy	Dějepis
Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	• Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel,	Hodnoty, postoje, praktická etika	Občanská výchova
Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	• Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli	Rozvoj schopností poznávání	
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	• Statistická zjištění – měření délky, rychlosti, výšky, práce se stopkami.		Fyzika Matematika
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	• Aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohybových činností.		Výtvarná výchova Matematika
Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• Práce s tabulkou, doplňování příslušných dat.		Matematika

Vzdělávací oblast:
Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět:
PRACOVNÍ A PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je určen pro žáky 1. – 5. ročníku a vyučovací předmět Praktické činnosti je určen pro žáky 6. – 9. ročníku. Je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Hodinová týdenní dotace na I. i II. stupni je 1 hodina týdně. Na I. stupni výuka umožňuje žákům získat základní praktické pracovní dovednosti a návyky, poznat vybrané materiály a jejich užití, osvojit si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, vytvořit si vztah k práci. V 6. ročníku se výuka zaměřuje na práci s technickými materiály, v 7. ročníku se zabývají domácností a přípravou pokrmů a v 8. a 9. ročníku se zaměřují pro žáky velmi důležitou oblastí a to, na volbu povolání.

Praktické činnosti umožňují žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě a pomáhá při formování jejich osobnosti, rozvíjení některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností. Dále k získání zásad bezpečnosti a ochrany při práci, získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické i duševní práce.

Zařazená průřezová témata

Zařazená průřezová témata na I. stupni

- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** – tematický okruh Osobnostní rozvoj - části „Rozvoj schopnosti poznávání“, „Kreativita“, tematický okruh Sociální rozvoj, části „Mezilidské vztahy“, tematický okruh Morální rozvoj – části „Řešení problémů a rozhodovací dovednosti“
- Průřezové téma **Environmentální výchova**- tematický okruh Vztah člověka k prostředí, tematický okruh Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí

Zařazená průřezová témata na II. stupni

- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** – tématický okruh Osobnostní rozvoj – části „Sebepoznání a sebepojetí“, „Seberegulace a sebeorganizace, „Psychohygienu“, tématický okruh Sociální rozvoj – část „Kooperace a kompetice“
- Průřezové téma **Environmentální výchova** – tématický okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Klíčové kompetence

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacích předmětech Pracovní činnosti a Praktické činnosti směřují k utváření klíčových kompetencí :

Kompetence k učení

- Nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- Vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- Umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok, porovnávat získané výsledky
- Na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání
- Poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
- Ukázat žákům různé zdroje informací, aplikace řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci
- Otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci

Kompetence komunikativní

- Rozvíjet u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- Seznamování s přesným významem pojmů se vztahem k práci a výklad pojmů souvisejících s volbou povolání
- Vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů
- Předkládat žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování, zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti
- Individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- Umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat
- Ukázat žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku

Kompetence pracovní

- Vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- Naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup
- Poukázat na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci
- Předkládání srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Pracovní činnosti - 1. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• práce s drobným materiálem • práce s modelovací hmotou • práce s papírem a kartonem • dodržování zásad hygieny a bezpečnosti	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání	Prvouka Český jazyk Výtvarná výchova Matematika
Pracuje podle slovního návodu a předlohy	• práce s drobným materiálem • práce s modelovací hmotou, hlinou • práce s papírem a kartonem	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita	Prvouka Tělesná výchova
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• práce montážní a demontážní (bez předlohy, podle předlohy) • sestavování modelů • využití volného času	Osobnostní a sociální výchova - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Prvouka Český jazyk Matematika

Provádí pozorování přírody,zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování	• význam vody a světla pro rostliny • význam tepla a vzduchu pro rostliny	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání	Prvouka Český jazyk Matematika
Pečuje o nenáročné rostliny	• založení koutku přírody • význam pokojových rostlin • zalévání, otírání prachu • estetická úprava	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita	Prvouka

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Pracovní činnosti - 2. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• práce s drobným materiálem • práce s modelovací hmotou, hlinou • práce s papírem a kartonem • dodržování zásad hygieny a bezpečnosti	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání	Prvouka Český jazyk Výtvarná výchova Matematika
Pracuje podle slovního návodu a předlohy	• práce s drobným materiálem • práce s modelovací hmotou,hlinou • práce s papírem a kartonem • lidové zvyky, tradice • šití - uzlík, přední steh, obnitkovací steh	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita	Prvouka Tělesná výchova Výtvarná výchova
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• práce montážní a demontážní (bez předlohy, podle předlohy)	Osobnostní a sociální výchova - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Prvouka Český jazyk Matematika

	• sestavování modelů • využití volného času		
Provádí pozorování přírody	• význam vody pro rostliny • význam tepla a vzduchu pro rostliny • význam přihnojování	Osobnostní a sociální výchova -osobnostní rozvoj- rozvoj schopnosti poznávání	Prvouka Český jazyk Matematika
Pečuje o nenáročné rostliny	• založení koutku přírody • význam pokojových rostlin • zalévání, otírání prachu • estetická úprava • kypření, přihnojování	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj-kreativita	Prvouka Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Pracovní činnosti - 3. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• Práce kombinované • práce s modelovací hmotou • práce s papírem a kartonem • šití (polštářek na jehly) • dodržování zásad hygieny a bezpečnosti	Osobnostní a sociální výchova -rozvoj schopnosti poznávání Environmentální výchova -vztah člověka k prostředí	Prvouka Český jazyk Výtvarná výchova Matematika
Pracuje podle slovního návodu a předlohy	• práce kombinované • práce s modelovací hmotou, hlinou • práce s papírem a kartonem • šití (navlékání jehly, uzlík, přišívání knoflíků, přední steh, obnitkovací steh)	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj-kreativita Environmentální výchova -vztah člověka k prostředí	Prvouka Tělesná výchova

Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• práce montážní a demontážní (bez předlohy, podle předlohy) • sestavování pohyblivých modelů • prostorové modely • využití volného času	Osobnostní a sociální výchova -morální rozvoj- řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Prvouka Český jazyk Matematika
Provádí pozorování přírody,zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování	• založení koutku přírody • kypření půdy • přesazování rostlin • rychlení - zelenina se zelenou natí (petržel, pažitka, řeřicha)	Osobnostní a sociální výchova -osobnostní rozvoj- rozvoj schopnosti poznávání Environmentální výchova -ekosystémy,základní podmínky života	Prvouka Český jazyk Matematika
Pečuje o nenáročné rostliny	• význam pokojových rostlin • zalévání, otírání prachu • estetická úprava	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj-kreativita	Prvouka Výtvarná výchova
Chová se vhodně při stolování	• základy společenského chování při jídle • pravidla chování ve školní jídelně	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj-mezilidské vztahy	Prvouka Výtvarná výchova Český jazyk
Připraví tabuli pro jednoduché stolování	• příprava jednoduché tabule	Osobnostní a sociální výchova- Sociální rozvoj-mezilidské vztahy	Prvouka Český jazyk

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Pracovní činnosti - 4. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce;poskytuje první pomoc při úrazu	• Práce s daným materiálem (textil, papír, karton, kůže, vlna), vlastnosti materiálu • práce s modelovací hmotou, hlinou • seznámení se základy aranžování (suchá vazba, vánoční svícen) • šití - různé druhy stehů (přední, zadní, ozdobný) • seznámení s lidovými tradicemi • pomůcky a nástroje ke zpracování různých materiálů • dodržování zásad hygieny a bezpečnosti při práci • první pomoc při zranění	Osobnostní a sociální výchova -rozvoj schopnosti poznávání Environmentální výchova -vztah člověka k prostředí	Prvouka Český jazyk Výtvarná výchova Matematika
Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž Pracuje podle slovního návodu,předlohy, jednoduchého náčrtu Dodržuje zásady hygieny a	• práce se stavebnicí, montáž a demontáž, použití logiky • využívání návodu při postupech práce • využívání stavebnic z různého materiálu (dřevo, plast, kov) • práce ve skupinách, dvojicích • dodržování pracovní hygieny • první pomoc při zranění	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj-kreativita Environmentální výchova -vztah člověka k prostředí	Prvouka Tělesná výchova Matematika

bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu			
Provádí jednoduché pěstitelské činnosti,samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky,nástroje a náčiní Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce;poskytuje první pomoc při úrazu	• práce s rostlinami, pěstování pokojových rostlin • jedovaté rostliny • rostliny jako drogy, alergie • pěstování zeleniny (rajče, paprika) • péče o rostliny • hydroponické pěstování rostlin • využití náradí při práci s rostlinami • ochranné pomůcky při práci s rostlinami • dodržování bezpečnosti a hygieny při práci • první pomoc při úrazu	Osobnostní a sociální výchova -morální rozvoj- řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova- základní podmínky života na zemi, vztah člověka k prostředí	Prvouka Český jazyk Matematika
Orientuje se v základním vybavení kuchyně Připraví samostatně jednoduchý pokrm Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch,dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce;poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	• základní vybavení kuchyně, využití • výběr, nákup a skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla stolování • technika v kuchyni pro ulehčení práce,správná obsluha, údržba • příprava jednoduchých pokrmů • dodržování bezpečnosti a hygieny při práci • první pomoc při úrazu	Osobnostní a sociální výchova -osobnostní rozvoj- rozvoj schopnosti poznávání Environmentální výchova -ekosystémy,základní podmínky života	Prvouka Český jazyk Matematika

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Pracovní činnosti - 5. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce;poskytuje první pomoc při úrazu	• Práce s daným materiálem (textil, papír, karton, kůže, vlna), vlastnosti materiálu • Vyřezávání, děrování, polepování, tapetování • práce s hlinou • aranžování, využití samorostů (suchá vazba, kytice, vánoční svícen) • šití - různé druhy stehů (přední, zadní, obnitkovací, křížkový, ozdobný) • seznámení s lidovými tradicemi, řemesla • pomůcky a nástroje ke zpracování různých materiálů • dodržování zásad hygieny a bezpečnosti při práci • první pomoc při zranění	Osobnostní a sociální výchova -rozvoj schopnosti poznávání Environmentální výchova -vztah člověka k prostředí	Prvouka Český jazyk Výtvarná výchova Matematika
Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž Pracuje podle slovního návodu,předlohy, jednoduchého náčrtu Dodržuje zásady hygieny a	• práce se stavebnicí, montáž a demontáž, použití logiky • využívání návodu při postupech práce • využívání stavebnic z různého materiálu (dřevo, plast, kov) • práce ve skupinách, dvojicích • dodržování pracovní hygieny	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj-kreativita Environmentální výchova -vztah člověka k prostředí	Prvouka Tělesná výchova Matematika

bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	• první pomoc při zranění		
Provádí jednoduché pěstitelské činnosti,samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky,nástroje a náčiní Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce;poskytuje první pomoc při úrazu	• práce s rostlinami, pokusy, zápis, pozorování • péče o rostliny • hydroponické pěstování rostlin • využití náradí při práci s rostlinami • ochranné pomůcky při práci s rostlinami • jedovaté rostliny • rostliny jako drogy, alergie • dodržování bezpečnosti a hygieny při práci • první pomoc při úrazu	Osobnostní a sociální výchova -morální rozvoj- řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova- základní podmínky života na zemi, vztah člověka k prostředí	Prvouka Český jazyk Matematika
Orientuje se v základním vybavení kuchyně Připraví samostatně jednoduchý pokrm Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch,dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce;poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	• základní vybavení kuchyně, využití • výběr, nákup a skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla stolování • technika v kuchyni pro ulehčení práce, správná obsluha, údržba • historie a význam • příprava jednoduchých pokrmů • dodržování bezpečnosti a hygieny při práci • první pomoc při úrazu	Osobnostní a sociální výchova -osobnostní rozvoj- rozvoj schopnosti poznávání Environmentální výchova -ekosystémy,základní podmínky života	Prvouka Český jazyk Matematika

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Praktické činnosti - 6. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	řád dílen základy technického kreslení, promítání na tři průměty, kótování, měřítko výkresu		Matematika - tělesa
sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	čtení technického výkresu, technické zobrazování sestavení náčrtku plánovaného výrobku		
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	výrobek ze dřeva podle technického výkresu a vlastního návrhu		
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí	výroba vánočních ozdob výroba vánočních přání uplatnění dřevěných materiálů druhy dřev vlastnosti dřeva		
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	bezpečnost při práci se dřevem	osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygienu	Výchova k občanství a ke zdraví – poskytování první pomoci
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	zpracování dřeva rašplování, pilování broušení a vrtání povrchová úprava dřeva	osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - kooperace	

organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	• výrobek ze dřeva • výroba přání ke Dni učitelů • výroba přání ke Dni matek		
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a náradí	• základní technologie výroby plastů • výhody a nevýhody plastů		Fyzika – vlastnosti látek
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím, poskytne první pomoc při úrazu	• bezpečnost při práci s plasty	osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena	Výchova k občanství a ke zdraví – poskytování první pomoci
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	• zpracování plastů • řezání • broušení	osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - kooperace	
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	• vlastní výrobek z plastu • zpracování vlastního výrobku ze dřeva či plastu • závěrečné hodnocení práce		

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Praktické činnosti - 7. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	• provoz domácnosti • financování • rozpočet domácnosti – příjmy, výdaje, platby, úspory • hotovostní a bezhotovostní platební styk • ekonomika domácnosti		Matematika
ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných spotřebičů	• materiální vybavení domácnosti • elektrické spotřebiče • elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití • odpad a jeho ekologická likvidace	environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Fyzika Chemie
správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu	• údržba oděvů a textilií • úklid domácnosti – postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí • domácí spotřebiče • ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu	environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Chemie
dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně elektrickým proudem	• základy první pomoci • základní vybavení domácí lékárničky • praktické ukázky poskytnutí první pomoci, včetně úrazu elektrickým proudem		Výchova k občanství a ke zdraví

používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	• základní vybavení kuchyně • pravidla chování v kuchyni • bezpečnost práce se základními spotřebiči		
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	• zásady zdravé výživy • alternativní způsoby výživy • zásady sestavování jídelníčku • výběr, nákup a skladování potravin • druhy potravin • úprava pokrmů za studena • tepelné úpravy pokrmů • základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů • praktické lekce	osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygiena osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice	Přírodopis
dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	• zásady správného stolování • jednoduché prostírání • obsluha a chování u stolu • slavnostní stolování v rodině • ozdobné prvky a květiny na stole	osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice	Výchova k občanství a ke zdraví
dodržuje zásady hygieny a bezpečnost práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	• udržování pořádku a čistoty • bezpečnost a hygiena provozu • první pomoc při úrazech v kuchyni.		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Praktické činnosti - 8. a 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Profese a jejich charakteristika	Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí	
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	Sebepoznávání, sebehodnocení, cíle a zájmy		
Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Informace o trhu práce, úřady práce, sociální zajištění, práva a povinnosti		
Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Průběh pohovoru, požadavky životopisu, prezentace své osoby, modelové situace		

Povinně volitelné předměty

Sportovní hry

Žáci si na konci 6. ročníku vybírají z aktuální nabídky jeden z povinně-volitelných předmětů. V 7., 8. a příp. i 9. ročníku se tento PVP („Sportovní hry“) vyučuje 1 hodinu týdně. Vše se řídí zájmem ze strany žáků a personálními možnostmi školy. Velmi pěkný sportovní areál na míčové sporty v těsné blízkosti školy se k tomu přímo nabízí. Vedení dětí ke sportu je naším cílem a zároveň prevencí proti negativním vlivům současnosti. Právě proto naše škola využila navýšení hodin pro tělesnou výchovu (v 6.ročníku tři hodiny týdně), na kterou následně navazuje možnost rozšířit si tělovýchovné zaměření o sportovní hry. Zde se žáci připravují herní formou na různé sportovní soutěže, kterých se účastní. Jedná se hlavně o míčové sporty jako je odbíjená, basketbal, házená, fotbal, navíc se také zdokonalí v základních atletických disciplínách (běh na 60 a 1500m, skok do dálky, skok do výšky a další. V zimních měsících mohou využívat školní posilovnu, či se připravovat na pravidelně školou pořádanou soutěž ve skoku vysokém „Velikonoční laťka“.

Společenskovední seminář

Tento povinně-volitelný předmět je nabízen žákům na konci 6. ročníku, jako jeden z nabídky, kterou vždy určí ředitel školy. V průběhu 7., 8 a příp. i 9. ročníku (pokud je zájem ze strany žáků) je vyučován 1 hodinu týdně. Cílem tohoto semináře je upevnění vědomostí z humanitních předmětů, jejichž množství informací se neustále rozšiřuje. Pomocí videoprojekcí a srovnávacích úkolů si tak žáci nenásilnou formou osvěží již dříve probrané učivo. Těmito humanitními předměty mám na mysli dějepis, výchovu k občanství, zeměpis či přírodopis. Také tím dosáhneme zacelení mezer mezi předmětovými vazeb. Konkrétně mám na mysli například: historii a současnost zajímavých etnik z různých míst naší planety, nové objevy při výzkumu vesmíru, důvody konfliktů v současnosti i minulosti (Baskové a ETA, Palestina a Izrael, Severní Irsko a IRA, atp.). V těchto hodinách je možné využít času na rozšiřující učivo z předmětů již výše uvedených. V neposlední míře jsou tyto hodiny určeny pro základní pravidla společenského chování a vystupování. Cílem je vštípit žákům základy společenského taktu, chování při stolování a i způsoby chování a vystupování na veřejnosti.

Aplikace komunikačních technologií

Předmět „Aplikace komunikačních technologií“ je zařazen jako povinně volitelný předmět na druhém stupni základní školy a je určen pro žáky 7. – 9. ročníku. Hodinová týdenní dotace je 1 vyučovací hodina v každém ročníku.

Tento předmět je určen pro zájemce o pokročilejší zpracování dat na počítači a je propojen se všemi předměty na základní škole.

Cílem předmětu je získání rozvinutějších návyků pro práci počítačem v návaznosti na předmět INFORMATIKA. Dále je to pokročilejší zpracování různých dat – textů, obrázků, fotografií, zvuku a podle možností školy i videa. Více pozornosti v tomto předmětu je věnováno tvorbě prezentačních dokumentů. Cílem je také naučit pracovat žáky v týmu a termínově. Hlavní úkol je tvorba a zpracování projektu školního zpravodaje či novin.

Technické činnosti

Předmět „Technické činnosti“ je zařazen jako povinně volitelný předmět na druhém stupni základní školy a je určen pro žáky 7. – 9. ročníku. Hodinová týdenní dotace je 1 vyučovací hodina v každém ročníku.

Cílem školy je rozvíjet schopnosti žáků s manuálním nadáním formou práce s dřevem, plasty, či kovy. To umožňuje i školní dílna v areálu školy. Výuka navazuje na předmět „Praktické činnosti“ v 6. ročníku, kde se žáci seznamují s technickými materiály a jejich vlastnostmi. V tomto PVP si žáci mohou prakticky vyzkoušet výrobu dřevěných, plastových či podobných jednoduchých výrobků, případně i jiných dle vlastního zájmu. Jedná se tedy o výuku ryze praktickou s možností žáků v budoucnu rozvíjet svou zručnost na středních školách.

Cvičení z českého jazyka

Žáci si v rámci toho předmětu rozšiřují znalosti získané v hodinách českého jazyka, zejména v oblasti gramatiky a komunikace. Důraz bude kladen na kultivované dorozumívání a výstižnými jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. Formou zpravidla ústního procvičování, doplňujícími texty z učebnice si žáci fixují již probrané učivo. Zvláště intenzivně a individuálně bude učivo procvičováno na výukových programech PC. Předmět bude sloužit dle zájmu žáků k utvrzení a procvičování učiva, popř. k prohloubení a přípravě na studium na středních školách.

Konverzace v anglickém jazyce

Povinně-volitelný předmět „Konverzace v Aj“ bude nabízen žákům jako jedna z možností ve výběru, který se uskuteční na konci 6. ročníku. Od 7. ročníku se je nabízena hodinová dotace pro tento PVP. Cílem zařazení tohoto předmětu je neustále se zvyšující poptávka po znalosti cizích jazyků a hlavně schopnosti komunikace v cizím jazyce. Bude rozšiřovat učivo anglického jazyka a připravovat žáky studijních předpokladů na přijímací řízení či na výuku v jazykových školách. Množství žáků v jednotlivých třídách neumožňuje zapojení se všech a tento předmět tak částečně vyplní tuto mezeru.

Konverzace v anglickém jazyce bude zařazována do nabídky PVP v případě personálních možností učitelského sboru.

Domácnost

Tento PVP je nabízen žákům na druhém stupni ZŠ od 7. třídy. Je mu poskytována hodinová časová dotace.

Předmět je zaměřen na problematiku vývoje, estetiky a funkčního bydlení. V neposlední řadě také na základy šití, péči o květiny i financování domácího účetnictví. Žáci se postupně seznámí se zásadami jednoduchých technik vaření ke kterému využívají i žákovskou kuchyňku. Cílovou skupinou jsou především dívky, které tato problematika by mohla zajímat nejvíce.

Přírodovědný seminář

Přírodovědný seminář je zaměřen na environmentální témata z oblasti člověk a jeho životní prostředí. Žáci se těmito tématy zabývají formou pozorování, měření a experimentování.

V semináři se řeší problémové úlohy z fyziky, chemie a přírodopisu. Důraz je kladen na zkoumání souvislostí mezi činností člověka a prostředím v němž žije.

Náplní praktik jsou tyto celky:

- měření různých fyzikálních veličin
- určování rychlosti těles
- energie a její přeměny
- elektromagnetické jevy
- směsi a jejich oddělování
- složení roztoků
- redoxní reakce
- složení vody
- počasí a podnebí
- fenomenologická pozorování
- pedologie

Ročníkové a celoškolní projekty

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu celé školy. Jsou zařazováni dle aktuální potřeby jednotlivých předmětů. Jejich příprava a realizace zvyšuje efektivitu celého vyučovacího procesu, motivuje žáky k práci a podporuje spolupráci učitelů a žáků.

Projekt „Moje maminka“

Projekt se zaměřuje na poznání maminky, jako člověka, který nás vychovává a ovlivňuje i náš další život. Tento projekt probíhá v 1. – 3. ročníku krátkodobě před Svátkem matek. V projektu jsou propojeny tyto předměty: Český jazyk, Prvouka, Výtvarná výchova, Pracovní činnosti a Hudební výchova.

Projekt plní průřezové téma **Osobnostní a sociální rozvoj** – tématický okruh Sociální rozvoj část „Mezilidské vztahy“ Projekt bude ukončen výstavou prací žáků na téma Moje maminka a školní besídkou k Svátku matek.

Projekt „Těšíme se na vánoce“

Projekt „Těšíme se na Vánoce“, žákům více přiblíží jaké tradice a zvyky jsou spojeny s Vánocemi, jaké zvyky se dodržovaly dříve a dnes, o historii Vánoc a proč je slavíme. Co si mohou vyrobit za ozdoby na stromeček a čím mohou potěšit své nejbližší a známé. Dále se dozví, co všechno patří ke Štědrému dni, vyzkouší si prostřít a nachystat slavnostní tabuli, jak se připravuje vánoční cukroví. Mohou porovnat co všechno souvisí s Vánocemi u nás a v zahraničí, a jak tam se Vánoce slaví.

Projekt bude probíhat od 1. – 4. třídy po dobu 3 dnů, kdy v tomto projektu se budou prolínat mnohé předměty, jako jsou: Čj, M, Prv, Vv, Pč, Hv.

Z průřezových témat budou zahrnuty: Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace; Kreativita.

V každé třídě třídní učitel si se žáky promluví, zazpívá, vyrobí si různé ozdoby a dárečky, a tak žáky připraví na období klidu, pohody a štěstí nejen z přijatých dáreků, ale že myslíme i na druhé.

Projekt „Svátky jara“

Tyto svátky patří k tak významným svátkům, jako jsou např. Vánoce. Svátky jara dávají prostor pro ožívování a upevňování zvyků a zvyklostí. Děti si mohou rozšiřovat a prohlubovat podvědomí o starých velikonočních tradicích, vytvářet novodobý pohled na tradice, ale i dodržování jistých zvyklostí z minulosti.

Žáci se mohou naučit různé říkanky, říkadla i písničky, pranostiky a symboly. Mohou si vyzkoušet práci s křehkým materiálem, jarně si vyzdobit např. pokojíček, okno či dveře. Poznají různé formy úpravy vajíček a ozdob.

Projekt bude probíhat jednotlivě ve třídách 1. stupně a to po dobu 1 dne a promítne se to do předmětů : Pč, Vv, Hv, Čj, Prv, i M.

Třídní učitel zařadí z průřezových témat : Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání ; Seberegulace a sebeorganizace ; Sebepoznání a sebepojetí ; Kreativita.

S jarem přichází všechno to pěkné, milé a příjemné na co v mrazivých dnech všichni čekáme – hřejivé sluneční paprsky, probouzející se příroda, barevný svět kolem nás.

Projekt „Pohybem ke zdraví“

Tento projekt se zaměřuje na sportovní činnost, propojenou s přírodou . Žáci si hravou formou zdokonalí svou fyzickou zdatnost, procvičí zásady první pomoci při úrazech, které mohou nastat při pobytu v přírodě. Rovněž si zopakují i zásady správného chování v přírodě , její ochranu a přímo se seznámí s rostlinami a živočichy našeho kraje. *Projekt probíhá krátkodobě v 1. až 5. ročníku (jeden den v období května nebo června)* Je vázaný na pěkné počasí. V projektu jsou propojeny tyto předměty: Tělesná výchova, Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda, Český jazyk, Výtvarná výchova, Pracovní činnost a Hudební výchova. Projekt plní průřezová témata

- Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** – tematický okruh Osobnostní rozvoj - části „Rozvoj schopnosti poznávání“, „Kreativita“, tematický okruh Sociální rozvoj - části „Mezilidské vztahy“, tematický okruh Morální rozvoj – části „Řešení problémů a rozhodovací dovednosti“
- Průřezové téma **Environmentální výchova**- tematický okruh Vztah člověka k prostředí, tematický okruh Ekosystémy, Základní podmínky života.

Projekt bude ukončen celkovým vyhodnocením splněných úkolů v jednotlivých ročnících a prezentací celkových výsledků. Cílem projektu je začlenit tyto aktivity do běžného života dětí a naučit je vhodně využívat volný čas.

Projekt „Naše obec“

Projekt se zaměřuje na poznávání obce, ve které žáci žijí, samosprávy obce, životního prostředí v obci. Projekt probíhá ve 3. a 4. ročníku a je dlouhodobý. Projekt je určen pro výuku prvouky, vlastivědy a přírodovědy a plní průřezové téma **Environmentální výchova** – tématický okruh Vztah člověka k prostředí. Projekt bude ukončen prezentací žákovských prací s návrhem na zlepšení životního prostředí v obci.

Projekt „Kouření a já“

Projekt je zaměřen na výchovu dětí a mládeže k nekuřáctví. Vychází z úspěšného programu univerzity v Minnesotě, USA. Program se skládá ze 2 bloků, každý po šesti lekcích a je určen žákům 6. a 7. tříd. Jednotlivé lekce jsou zaměřeny k rozšíření informační problematiky kouření.

Hlavní cílem projektu je, že :

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá k zvládnutí vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- formuje studijní předpoklady
- pomáhá k utváření pozitivního postoje k sobě samému a k druhým
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Tento projekt je zařazen do výuky předmětu Výchova k občanství a ke zdraví, je veden jako ročníkový a dlouhodobý.

V průběhu jednotlivých lekcí budou plněna následující průřezová témata:

- sebepoznání a sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace
- psychohygiena
- kreativita
- poznávání lidí
- mezilidské vztahy

- komunikace
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- hodnoty, postoje a praktická etika
- lidské vztahy
- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Lekce projektu 6. ročník

1. úvodní
2. kouření a zdraví
3. proč lidé kouří
4. děkuji, ne
5. reklama kouření
6. budu nekuřákem, protože

Lekce projektu 7. ročník

1. náš nový spolužák / opakovací/
2. i jedna cigareta stačí
3. nekouřit se vyplatí
4. jak říci ne
5. proč nekouřit
6. nekouřit je moudré

Projekt je určen žákům 6. a 7. ročníků a bude realizován v tématu Člověk a zdraví.

Program je založen na aktivitě všech žáků, kteří budou pracovat ve skupinách formou peer programu. Žáci budou plnit různé domácí úkoly, jako anketní šetření, eseje či plakáty na dané téma. Součástí bude také příprava a nácvik situačních her odmítaného chování. Všechny jednotlivé náměty jsou formovány dle zásady pozitivního přístupu, tj. vyhýbání se kouření.

Za vedení projektu odpovídá vyučující. Obsah jednotlivých lekcí je zaměřen na získání informací o problematice kouření, vytvoření žádoucích postojů k nekouření, nácvik sociálně akceptovaných dovedností, jak odmítnout kouření. Informativní složka programu se neklade za cíl, aby děti měly podrobné znalosti o zdravotních důsledcích kouření. Úspěšnost programu bude hodnocena dotazníkem, hlavním kritériem úspěšnosti je prevalence kuřáků, její krátkodobé a dlouhodobé změny.

Projekt „Školní zpravodaj“

- Projekt je zaměřen na tvorbu a následnou publikaci školních novin či zpravodaje.
- Projekt školního časopisu je určen pro žáky 7. – 9. tříd a bude realizován v povinně volitelném předmětu APLIKACE INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ
- Projekt je dlouhodobý, realizován bude po celý školní rok
- Zařazená průřezová témata : Osobnostní a sociální výchova – tématický okruh Sociální rozvoj, část „Komunikace“, tématický okruh Morální rozvoj, část „Hodnoty, postoje, praktická etika“ , Mediální výchova – tématické okruhy Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality a Tvorba mediálního sdělení

Projekt je založen na aktivitě žáků, kteří budou pracovat ve skupinách či jednotlivě na tvorbě jednotlivých částí školního zpravodaje, žáci 9. ročníku budou vykonávat funkci jakýchsi redaktorů a provádět konečné korektury textů a jiných materiálů. Materiály a podklady k novinám budou si žáci chystat i ve volném čase. Důraz bude kladen na objektivnost a také na estetickou podobu časopisu. K tomuto žáci využijí svých znalostí z předmětu INFORMATIKA. Projekt si neklade za cíl jen informace a zábavu pro žáky školy, ale také vytvářet pocit kolektivní práce, zásady této práce a vnímání vlivu mediálních sdělení.

Projekt „Den evropských jazyků“

Projekt se zaměřuje na rozšíření zeměpisného učiva „Evropa“, snaží se vytvořit nový pohled žáků na jednotlivé evropské státy (především členy Evropské unie) a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i jazykového, historického, kulturního a politického. Vede žáky k hlubšímu poznání života obyvatel jednotlivých evropských zemí, jejich tradic, historie, jazyka a kultury, k pochopení současného postavení těchto zemí v Evropě a nacházení nových souvislostí a zajímavostí o těchto státech.

Tento projekt je určen pro žáky **8.ročníků**, kteří mají již probrané zeměpisné učivo o Evropě a jsou tedy schopni toto téma zpracovat.

Je to projekt **krátkodobý (1den)**, časová dotace samotného projektu je **5 – 6 hodin**. Nejvhodnější doba jeho realizace je ve **2.čtvrtletí** školního roku. Projekt se bude pravidelně opakovat jedenkrát ročně.

Projekt se bude vypracovávat v těchto předmětech: **cizí jazyk, zeměpis, dějepis, občanská výchova** (popř. český jazyk, informatika, výtvarná výchova).

Tento projekt by měl plnit tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova** - tematický okruh Osobnostní rozvoj – části „Rozvoj schopností poznávání“, „Seberegulace a sebeorganizace“, „Kreativita“, tematický okruh Sociální rozvoj – části „Poznávání lidí“, „Mezilidské vztahy“, „Komunikace“, „Kooperace a kompetice“, tematický okruh Morální rozvoj – část „Řešení problémů a rozhodovací dovednosti“, „Hodnoty, postoje, praktická etika“.
- **Výchova demokratického občana** – tematický okruh Občan, občanská společnost a stát
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – tematické okruhy Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané
- **Multikulturní výchova** – tematické okruhy Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita
- **Environmentální výchova** – tematický okruh Vztah člověka k prostředí
- **Mediální výchova** – tematické okruhy Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu

Projekt bude vypracováván ve skupinách se 4 – 5 členy. Žáci budou předem seznámeni s daným tématem a cílem projektu a budou tedy při vypracovávání využívat školní, ale i přinesené knihy, encyklopedie, časopisy a další zdroje informací a samozřejmě i informace z internetu na počítačích v počítačových učebnách. Tyto informace pak ve skupině zpracují do formy nástěnného plakátu a výsledek budou veřejně prezentovat.

Projekt „Zdravá výživa“

Projekt se zaměřuje na rozšíření učiva Zdravá výživa v předmětu výchova k občanství a ke zdraví a v předmětu praktické činnosti v **7. ročníku**. Snaží se propojit teoretické poznatky o zdravé výživě s praktickými zkušenostmi při vaření pokrmů. Seznamuje žáky s bio potravinami, jejich využitím ve zdravé výživě, možnostmi nákupu a jejich cenovou dostupností a výrobky značka Klasa. Snaží se ovlivnit žáky ve prospěch větší konzumace ovoce a zeleniny, správného pitného režimu a učí je připravovat jídla, která patří do jídelníčku zdravé výživy. Vede žáky k zamyšlení nad tradičními jídly v každé domácnosti z hlediska zdravé výživy. Umožňuje žákům srovnání nabídky potravin z hlediska zdravé výživy v místní samoobsluze a supermarketu „Hypernova“. Zároveň se snaží žákům vysvětlit strategii velkých obchodů, aby u nich zákazník nakoupil co nejvíce.

Tento projekt je **dlouhodobý**. Vyplývá ze školního vzdělávacího programu **Škola pro všechny** a tematických plánů obou předmětů. Nejvhodnější doba jeho realizace je v 1. pololetí školního roku. Bude se pravidelně opakovat jedenkrát ročně. Projekt se bude vypracovávat v předmětech **výchova ke zdraví a občanství** a předmětu **praktické činnosti**.

Tento projekt by měl plnit tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova** – tematický okruh Osobnostní rozvoj – části „Rozvoj schopností poznávání“, „Sebepoznání a sebepojetí“, „Seberegulace a sebeorganizace“, Kreativita“, tematický okruh Sociální rozvoj – části „Mezilidské vztahy“, „Komunikace“, „Kooperace a kompetice, tematický okruh Morální rozvoj – část „Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, „Hodnoty, postoje, praktická etika“
- **Enviromentální výchova** – tematický okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k životnímu prostředí
- **Mediální výchova** – tematické okruhy Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Tvorba mediálních sdělení, Práce v realizačním týmu

Projekt bude vytvářen ve skupinách se 4 – 5 členy. Žáci budou předem seznámeni s daným tématem a cílem projektu. Budou při jeho vypracovávání používat knihy, encyklopedie, časopisy a internet, ale i zařízení kuchyňky. Důležitým zdrojem informací budou také rodiče či prarodiče. Projekt bude završen buď celodenní exkurzí do biofarmy nebo půldenní exkurzí do Hypernovy a vypracováním nástěnného plakátu s jeho následnou prezentací před ostatními spolužáky.

Zařazená průřezová témata

Průřezová témata tvoří ve vzdělávacím programu souhrn aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Směřují k utváření postojů a hodnot žáků a jsou povinná na prvním i druhém stupni školy.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Proto se naše škola rozhodla nevytvářet pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrovat je do jiných vyučovacích předmětů, případně je realizovat formou projektů. V nich musí žáci používat znalostí a dovedností z různých vzdělávacích oborů.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů. Pro lepší orientaci uvádíme ještě přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů s jejich začleněním v předmětech jednotlivých ročníků.

Vysvětlivky zkratk projektů:

p:MM – projekt „Moje maminka“

p:TSNV – projekt „Těšíme se na vánoce“

p:SJ - projekt „Svátky jara“

p:PkZ - projekt „Pohybem ke zdraví“

p:NO - projekt „Naše obec“

p:KaJ - projekt „Kouření a já“

p:ŠZ - projekt „Školní zpravodaj“

p:DEJ - projekt „Den evropských jazyků“

p:ZdV - projekt „Zdravá výživa“

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Osobnostní rozvoj										
Rozvoj schopností poznávání	Hv, Pč, Tv, Čj, M <i>p:TSNV</i> <i>p: SJ</i> <i>p:PkZ</i>	Hv, Pč, Vv, Tv, Čj, M <i>p:TSNV</i> <i>p: SJ</i> <i>p:PkZ</i>	Hv, Pč, Vv, Tv, Čj, M <i>p:TSNV</i> <i>p: SJ</i> <i>p:PkZ</i>	Pč, Tv, M <i>p:TSNV</i> <i>p: SJ</i> <i>p:PkZ</i>	I, Pč, Tv, M <i>p: SJ</i> <i>p:PkZ</i>	I, Hv, F, Tv, Čj, M <i>p: SJ</i> <i>p:PkZ</i>	I, Nj, F, Tv, Čj, M <i>p: SJ</i> <i>p:PkZ</i>	I, Tv, Čj, M, Ov <i>p: SJ</i> <i>p:PkZ</i>	I, Nj, Tv, Čj, M <i>p: SJ</i> <i>p:PkZ</i>	
Sebepoznání a sebepojetí	Prv, Čj <i>p:TSNV</i> <i>p: SJ</i>		Hv <i>p:TSNV</i> <i>p: SJ</i>	Hv, Vv <i>p:TSNV</i> <i>p: SJ</i>	Př, Hv, Vv <i>p: SJ</i>	Tv, Zdr <i>p: KaJ</i>	Tv, Zdr <i>p:ZdV</i> <i>p: KaJ</i>	Vv, Tv, Pč, Ov, Zdr <i>p: DEJ</i>	Tv, Pč	
Seberegulace a sebeorganizace		Tv <i>p:TSNV</i> <i>p: SJ</i>				Z, Tv, Ov <i>p: KaJ</i>	Tv, Pč <i>p:ZdV</i> <i>p: KaJ</i>	Tv <i>p: DEJ</i>	Tv	
Psychohygiena	Prv <i>p:TSNV</i> <i>p: SJ</i>	Prv <i>p:TSNV</i> <i>p: SJ</i>	Čj <i>p:TSNV</i> <i>p: SJ</i>		I, Př <i>p: SJ</i>	Tv, Pč, Ov <i>p: KaJ</i>	I, Tv, Pč, Zdr. <i>p: KaJ</i>	Tv, Zdr. <i>p: DEJ</i>	Tv	

Kreativita	Hv, Vv, M <i>p:TSNV</i> <i>p: SJ</i> <i>p:PkZ</i>	Hv, Pč, Vv, Tv, M, Čj <i>p:TSNV</i> <i>p: SJ</i> <i>p:PkZ</i>	Hv, Pč, Vv, M, Čj <i>p:TSNV</i> <i>p: SJ</i> <i>p:PkZ</i>	Pč, Vv, M <i>p:TSNV</i> <i>p: SJ</i> <i>p:PkZ</i>	I, Hv, Pč, Vv, M <i>p: SJ</i> <i>p:PkZ</i>	I, Z, F, Tv, Vv, M, Zdr <i>p: KaJ</i>	Tv, Vv, M, Zdr <i>p: ZdV</i> <i>p: KaJ</i>	Tv, Vv, M <i>p: DEJ</i>	I, Tv, Vv, M
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí	Hv	Hv	Hv	Vl		Hv, Tv <i>p: KaJ</i>	Tv, Vv, D <i>p: KaJ</i>	Tv, Zdr <i>p: DEJ</i>	Tv, Vv,
Mezilidské vztahy	Prv, Čj <i>p:MM</i> <i>p:PkZ</i>	Prv, Pč, Čj <i>p:MM</i> <i>p:PkZ</i>	Pč, Čj <i>p:MM</i> <i>p:PkZ</i>	Hv <i>p:PkZ</i>	Čj <i>p:PkZ</i>	Tv <i>p: KaJ</i>	Tv, Vv <i>p:ZdV</i> <i>p: KaJ</i>	Tv <i>p: DEJ</i>	Nj, Z, Tv, Vv, D
Komunikace	Prv, M, Čj	M, Čj	Aj, M, Čj	Aj, M, Čj	I, Aj, Př, M, Čj	I, Aj, Tv, Čj, D, Zdr <i>p: KaJ</i>	Nj, Tv, Čj, Zdr <i>p:ZdV</i> <i>p: KaJ</i> <i>p:ŠZ</i>	I, Nj, Aj, Tv, Čj <i>p: DEJ</i> <i>p:ŠZ</i>	I, Nj, Aj, Tv, Čj <i>p:ŠZ</i>
Kooperace a kompetice	Tv	Tv, Čj	Tv, Čj		Př	Tv, Pč	F, Tv, Vv, Pč <i>p.:ZdV</i>	Tv, M <i>p: DEJ</i>	Tv, Vv, M
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Tv <i>p:PkZ</i>	Pč, Tv <i>p:PkZ</i>	Pč, Tv <i>p:PkZ</i>	Pč <i>p:PkZ</i>	I, Pč <i>p:PkZ</i>	I, Tv, Zdr <i>p: KaJ</i>	Tv <i>p:ZdV</i> <i>p: KaJ</i>	I, Tv, Čj <i>p: DEJ</i>	Tv, Čj
Hodnoty, postoje, praktická etika				Čj		Tv <i>p: KaJ</i>	Tv <i>p:ZdV</i> <i>p:ŠZ</i> <i>p: KaJ</i>	Tv <i>p: DEJ</i> <i>p:ŠZ</i>	Tv <i>p:ŠZ</i>

VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola					I	Ov			I
Občan, občanská společnost a stát					Př	Ov	Ov	Z, D, Ov <i>p: DEJ</i>	Z, Ov
Formy participace občanů v politickém životě				Vl		Ov	Ov		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování						D, Ov	D, Ov	D, Ov	D

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá			Aj	Aj, Hv, Čj	Aj, Vl, Hv	Aj	Nj, Aj	Aj, Čj <i>p: DEJ</i>	I, Nj, Aj, Z, Čj, Ov
Objevujeme Evropu a svět					I, Vl	Z	Z	Z <i>p: DEJ</i>	Nj, Z, Ov
Jsme Evropané						Hv, D	Hv, D	Hv, Vv, D <i>p: DEJ</i>	Z, Hv, Vv, D, Ov

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference				Hv	Hv		Vv	p: DEJ	Z, Vv
Lidské vztahy			Hv, Vv		Hv	Tv	I, Tv	Tv	Z, Tv
Etnický původ			Prv	Vl		Z, Ov	Z	Z	Z, D
Multikulturalita			Aj, Vv	Aj, Čj	Aj	Z, Čj, Ov	Z, Vv, Čj	Z, Čj, Ov	Nj, Aj, Z, Vv, Čj
Princip sociálního smíru a solidarity						Z, Ov	Z	Z	D

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy		Prv	Pč	Pč	Pč	Z, Př	Př	Z, Př, Ch	Př
	<i>p:PkZ</i>	<i>p:PkZ</i>	<i>p:PkZ</i>	<i>p:PkZ</i>	<i>p:PkZ</i>				
Základní podmínky života			Prv, Pč	Pč	Pč	Z, Př, D	Vv, D	F, Ch, Vv	Vv
	<i>p:PkZ</i>	<i>p:PkZ</i>	<i>p:PkZ</i>	<i>p:PkZ</i>	<i>p:PkZ</i>				
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				Př, Vl		Z	Pč	Z, F, Ch	Z
							<i>p:ZdV</i>		
Vztah člověka k prostředí			Prv, Pč, Vv	Př, Pč, Vv, Čj	I, Př, Pč, Vv	Z, Tv, D	Tv	I, F, Ch, Tv	Z, Tv
	<i>p:PkZ</i>	<i>p:PkZ</i>	<i>p:PkZ</i>	<i>p:PkZ</i>	<i>p:PkZ</i>		<i>p:ZdV</i>	<i>p: DEJ</i>	
			<i>p:NO</i>	<i>p:NO</i>					

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Tematické okruhy receptivních činností:									
kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					I, Čj	I, Z, Čj, D, Zdr <i>p: KaJ</i>	Čj, Zdr <i>p: ZdV p: ŠZ p: KaJ</i>	I, Čj, Zdr <i>p: ŠZ p: DEJ</i>	Z, F <i>p: ŠZ</i>
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality						D	<i>p: ŠZ</i>	<i>p: ŠZ</i>	Z <i>p: ŠZ</i>
stavba mediálních sdělení							I, Čj	I, Čj	Čj
vnímání autora mediálních sdělení							Čj	Čj	Čj
fungování a vliv médií ve společnosti					I			I, Čj, Zdr	I, Z, Čj
Tematické okruhy produktivních činností:									
tvorba mediálního sdělení					Čj	Čj	I, Čj, Vv <i>p: ŠZ P: ZdV</i>	I, Čj, Vv <i>p: ŠZ p: DEJ</i>	F, Čj, M <i>p: ŠZ</i>
práce v realizačním týmu				Vv	Vv		<i>p: ZdV</i>	I <i>p: DEJ</i>	F

Hodnocení žáků

Velmi důležitou součástí vyučovacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce po celý školní rok. Základem hodnocení zůstává klasifikace pomocí známek, kde cílem není žáka stresovat, ale poskytnout mu zpětnou vazbu prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku ovládá. Neméně důležité je umění zacházet s tím co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby nedostatky odstranil.

Hodnocení nesmí být v žádném případě zaměřeno primárně na srovnání žáka s jeho spolužáky. Mělo by se naopak zaměřit na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Součástí hodnocení žáka je též hodnocení jeho chování a projevu. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka.

Další změnou je klást důraz na motivaci vnitřní, která je podporována žakovým vlastním sebehodnocením. Sebehodnocení je nutné pěstovat u žáků od první třídy, aby si na něho žák zvykl a neztratilo svůj efekt.

Kromě klasifikace je také čtvrtletně podáváno rodičům na třídních schůzkách i žákům ve třídě na třídnických hodinách obšírné slovní hodnocení, které dokáže lépe postihnout individuální pokrok žáka a poskytnout celistvější informace o silných či slabých stránkách jeho výkonů.

Většina testových prací žáků (kromě hlavních čtvrtletních prací z českého jazyka a matematiky, které jsou ukládány zvlášť), které jsou nástrojem jeho hodnocení, je zapsána v jediném dokumentu, aby měl žák lepší přehled. Výjimku tvoří některé předměty výchovného charakteru jako tělesná výchova či výtvarná výchova, atp. Tyto práce dokumentují stav vědomostí a dovedností žáka, případně úroveň osvojení jednotlivých kompetencí ve vzdělávání. Dokumenty či materiály mají papírovou či sešitovou podobu a kromě klasifikace může učitel zařadit i slovní dodatek k hodnocení práce (zlepšil se v, zhoršil se proti prvnímu čtvrtletí, atp.).

Závazné formy hodnocení

Průběžné hodnocení žáka

Vždy dvakrát v průběhu každého pololetí školního roku je žákům podávána komplexní informace na třídnických hodinách o úrovni osvojení očekávaných výstupů v daném období. Žák je motivován také k sebehodnocení, které je přiměřené věku žáka. Učitel pak má toto sebehodnocení doplnit o své názory a doporučení na jakou vzdělávací oblast se má žák v budoucnu zaměřit. Měl by také ocenit píli a úsilí žáka k zvládnutí očekávaných výstupů a jiné úspěchy v soutěžích či olympiádách.

Vysvědčení, resp. výpis z vysvědčení

Klasifikace žáka spolu s ústním hodnocením žáka třídním učitelem musí vystihnout úroveň rozvoje, které žák dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých vzdělávacích oblastí v daném pololetí školního roku. Snahou třídního učitele je, aby doplňkové ústní hodnocení bylo co nejvíc všestranné a postihlo co nejvíce vyučovacích předmětů. V případě problémů žáka obsahuje doporučení, jak neúspěchy odstranit, případně jak jim předcházet.

Výstupní hodnocení

Výstupní hodnocení vydávané žákům v pololetí devátého ročníku mimo jiné obsahuje vyjádření o možnostech a nadání, předpokladech pro další vzdělávací dráhu, o chování v průběhu povinné školní docházky, o osvojování klíčových kompetencí, případně o dalších významných skutečnostech ve vzdělávání.

Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků

a) Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

- 1) Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník (dále jen „učitel“) uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- 2) Žáci se klasifikují ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku podle dále uvedených kritérií dle charakteru vyučovacímho předmětu.
- 3) Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
- 4) Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Z určeného stupně prospěchu musí být zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl vzhledem k očekávaným výstupům, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Stupeň prospěchu zahrnuje i hodnocení píle a přístup žáka ke vzdělávání. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
- 5) Při klasifikaci bere učitel v úvahu i souvislosti, které ovlivňují výkon žáka. Žák například mohl zakolísat v učebních výkonech pro indispozici způsobenou vlivem rodinného či sociálního zázemí nebo aktuálního zdravotního stavu.

- 6) Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce žáka objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.
- 7) Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě. U žáků, kteří jsou za 1. nebo 3. čtvrtletí školního roku hodnoceni jako neprospívající, jsou tyto výsledky po pedagogické radě oznámeny zákonným zástupcům dopisem.
- 8) Nejpozději 24 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu (katalogového listu žáka). Po pedagogické radě zapíše tyto výsledky třídní učitelé do centrální počítačové evidence klasifikace žáků. Dále připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

b) Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- 1) Sebehodnocení žáků je dovedností, jejíž rozvíjení podporují učitelé po celou dobu školní docházky.
- 2) Metody a formy sebehodnocení žáku jsou voleny s ohledem na věk a schopnosti žáků. **V prvním vzdělávacím období** (1. – 3. třída) je kladen důraz na vytvoření kompetence žáků k sebehodnocení. **Ve druhém vzdělávacím období** (4. – 5. třída) se zaměřujeme na prohloubení této dovednosti u žáků a na její praktické využití v jednotlivých předmětech. **Ve třetím vzdělávacím období** (6. – 9. třída) je sebehodnocení běžnou součástí hodnocení výsledků a průběhu vzdělávání, pedagog je využívá při stanovení vzdělávacích cílů jednotlivých tříd.
- 3) Sebehodnocení žáka se vztahuje ke konkrétním cílům a úkolům dohodnutým s učitelem nebo učiteli.
- 4) Sebehodnocení se týká jednak samotných výsledků práce žáků, ale zejména umožňuje zhodnotit proces, kterým žák k žádanému výsledku došel.

c) Stupně hodnocení chování a prospěchu při použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Klasifikace chování

Klasifikace chování na vysvědčení

- 1) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní pedagogická rada.
- 2) Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování dle školního řádu během klasifikačního období.
- 3) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka. K uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

4) Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevnování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování a pro výchovu mimo vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v podstatě v souladu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Dopustí se buď závažnějšího přestupku, nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Narušuje činnost kolektivu. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit. Za závažný přestupek se vždy považuje neomluvená absence 7 a více vyučovacích hodin (každý případ s vyšší absencí hodin vyžaduje individuální posouzení), nošení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy a při akcích pořádaných školou, opakovaný podvod v ŽK, hrubé slovní útoky žáka vůči zaměstnancům školy.

Stupeň 3 (méně uspokojivé)

Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům chování nebo školního řádu, zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesku v mravním chování. Tento stupeň z chování bude vždy udělen za zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy.

Výchovná opatření

a) Pochvaly a jiná ocenění

- 1) Pochvaly a jiná ocenění navrhuje třídní učitel nebo ředitel školy.
- 2) Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo z podnětu ostatních vyučujících udělit žákovi pochvalu za:
 - příkladnou práci pro třídu,
 - aktivní účast v jednotlivých soutěžích
 - aktivní účast a reprezentaci třídy a školy v soutěžích a olympiádách z jednotlivých předmětů,
 - dlouhodobou úspěšnou školní práci (v oblasti prospěchu i chování).
- 3) Třídní učitel může udělit pochvalu kdykoliv v průběhu školního roku, pochvalu žákovi uděluje před kolektivem třídy. O udělených pochvalách si vede evidenci, informuje ředitele školy a pedagogickou radu. Zákonný zástupce žáka je o udělení pochvaly informován zápisem do žákovské knížky nebo deníčku.
- 4) Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu třídního učitele udělit žákovi pochvalu za:
 - dlouhodobou příkladnou školní práci a chování,
 - aktivní zapojení do různých soutěží

- úspěšnou reprezentaci školy v druhém a dalším postupovém kole soutěží a olympiád (okresní, krajská a celostátní kola),
 - za mimořádný projev lidskosti a občanské nebo školní iniciativy,
 - za mimořádný čin ve školním i mimoškolním prostředí.
- 5) Ředitel školy může udělit pochvalu kdykoliv v průběhu školního roku a o jejím udělení informuje pedagogickou radu. Pochvalu žákovi jménem ředitele školy uděluje třídní učitel před kolektivem třídy. O udělení pochvaly vede evidenci třídní učitel.
- 6) Za mimořádné úspěchy a skutky může být žákovi udělena pochvala na vysvědčení. Návrh na udělení pochvaly na vysvědčení dává třídní učitel za:
- vynikající prospěch (samé výborné); žák musí být zároveň svým chováním a vystupováním vzorem pro ostatní žáky,
 - mimořádný úspěch v soutěžích na okresní, krajské či celostátní úrovni
 - mimořádné skutky ve školním i mimoškolním prostředí.
- 7) Třídní učitel navrhuje pochvalu na vysvědčení na pololetní nebo závěrečné pedagogické radě. O udělení pochvaly vede evidenci třídní učitel. Pochvala se zapisuje do katalogového listu a žákovské knížky.
- 8) Ve zvlášť odůvodněných případech (např. statečný čin při záchraně lidského života či majetku značné hodnoty) mohou udělit žákovi pochvalu či jiná ocenění orgány samosprávy či ministr školství České republiky.
- 9) Udělení pochvaly či jiného ocenění se zaznamenává do dokumentace školy. Třídní učitel ji po pedagogické radě za každé čtvrtletí zapisuje do katalogového listu žáka.

b) Opatření k posílení kázně

- 1) Opatření k posílení kázně žáků se ukládá za závažné nebo opakované provinění proti školnímu řádu. Toto opatření předchází zpravidla před snížením stupně z chování.
- 2) Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření: napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy.
- 3) Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo z podnětu ostatních vyučujících udělit žákovi napomenutí třídního učitele za:
 - opakované drobné přestupky proti školnímu řádu (např.. neplnění domácích úkolů, nenošení žákovské knížky a pomůcek do vyučování, rušení vyučování, pozdní příchody do vyučování apod.)
 - za jeden závažnější přestupek proti školnímu řádu
- 4) Třídní učitel může udělit napomenutí kdykoliv v průběhu školního roku, napomenutí žákovi uděluje před kolektivem třídy. O udělených napomenutích si vede evidenci, informuje pedagogickou radu. Zákonný zástupce žáka je o udělení napomenutí třídního učitele informován zápisem do žákovské knížky nebo deníčku.
- 5) Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo z podnětu ostatních vyučujících udělit žákovi důtku třídního učitele za:
 - opakované drobné přestupky proti školnímu řádu a to v případě, že udělení napomenutí třídního učitele nebylo účinné,
 - jeden závažnější přestupek proti školnímu řádu.

- 6) Třídní učitel může udělit důtku kdykoliv v průběhu školního roku a neprodleně informuje ředitele školy. udělení důtky třídního učitele nemusí předcházet udělení napomenutí třídního učitele. Důtku třídní učitel žákovi uděluje před kolektivem třídy. O udělených důtkách vede třídní učitel evidenci, informuje pedagogickou radu. Zákonný zástupce žáka je o udělení důtky třídního učitele informován zápisem do žákovské knížky nebo deníčku.
- 7) Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo z podnětu třídního učitele udělit žákovi důtku ředitele školy za:
 - opakované drobné přestupky proti školnímu řádu a to v případě, že udělení napomenutí a důtky třídního učitele nebylo účinné
 - jeden hrubý přestupek proti školnímu řádu (např. 1 – 6 neomluvených hodin, podvod v ŽK, nevhodné chování vůči spolužákům nebo pracovníkům školy apod.)
- 8) Ředitel školy může udělit žákovi důtku po projednání v pedagogické radě. Udělení důtky ředitele školy nemusí předcházet udělení napomenutí nebo důtky třídního učitele. Důtku ředitel školy uděluje žákovi prostřednictvím třídního učitele před kolektivem třídy. O udělených důtkách ředitele školy vede evidenci třídní učitel. Zákonný zástupce žáka je informován formou zápisu do žákovské knížky, který provede třídní učitel.
- 9) Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.
- 10) Udělení opatření k posílení kázně se zaznamenává do dokumentace školy. Třídní učitel je po pedagogické radě za každé čtvrtletí zapíše do katalogového listu žáka.
- 11) Při hrubém porušení školního řádu žákem je třídní učitel vždy povinen vyvolat jednání se zákonným zástupcem žáka za přítomnosti žáka. K jednání si může přizvat dalšího pracovníka školy (nejlépe školního metodika prevence). Z jednání vždy pořídí zápis, který podepíše třídní učitel i zákonný zástupce žáka. Originál zápisu předá do evidence metodikovi prevence, jednu kopii vloží do katalogového listu žáka a jednu kopii dá zákonnému zástupci žáka.
- 12) Vzhledem ke sjednocení hodnocení a klasifikace chování žáku jsou vyučující povinni se v předmětových komisích snažit o maximální sjednocení hodnocení a klasifikace.

Klasifikace prospěchu

Vyučovací předměty s převahou teoretického zaměření

- 1) Převahu teoretického zaměření mají **jazykové, společenskovední a přírodovědné předměty.**
- 2) Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech uvedených v odstavci 1 se v souladu s požadavky školního vzdělávacího programu (dále ŠVP) hodnotí:
 - ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů,
 - kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,

- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti, při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- schopnost využívat a zobecňovat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

3) Výchovné vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevu a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevu a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledku činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3(dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevu a zákonitostí podle podnětu učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se

vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky v uplatňování osvojených poznatků a dovedností. Při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevu je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností, při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činností a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Vyučovací předměty s převahou praktického zaměření

- 1) Převahu praktického zaměření mají na základní škole předměty **pracovní či praktické činnosti**, některé **povinně-volitelné předměty** (domácnost).
- 2) Při klasifikaci v předmětech uvedených v odstavci 1 v souladu s požadavky ŠVP se hodnotí:
 - vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
 - osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
 - využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
 - aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
 - kvalita výsledků činností,
 - organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
 - dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,

- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

3) Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce, dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažných nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálu a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být častěji podněčován, překážky v práci překonává jen častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. při volbě

postupu a způsobu práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Vyučovací předměty s převahou výchovného zaměření

- 1) Převahu výchovného zaměření mají: **výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova** a výchova k občanství a ke zdraví (část **výchova ke zdraví**).
- 2) Při klasifikaci v předmětech uvedených v odstavci 1 se v souladu s požadavky ŠVP hodnotí:
 - stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
 - osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
 - poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
 - kvalita projevu,
 - vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
 - estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
 - v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.
- 3) Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně, podle požadavků očekávaných výstupů je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný v hudební a

tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavku očekávaných výstupů. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku, tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projevy jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení

- 1) Celkové hodnocení žáka na vysvědčení se vyjadřuje stupni:
 - prospěl(a) s vyznamenáním,
 - prospěl(a),
 - neprospěl(a).

- 2) Žák je hodnocen stupněm prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré.
- 3) Žák je hodnocen stupněm prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.
- 4) Žák je hodnocen stupněm neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Hodnocení výsledků práce v nepovinných předmětech

Výsledky práce v nepovinných předmětech organizovaných školou se v případě použití klasifikace řídí stejným principem, jako výše uvedené běžné předměty výchovného zaměření. Žáci jsou hodnoceni běžnou pětistupňovou škálou.

Hodnocení výsledků práce v zájmových útvarech

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) pracoval(a) úspěšně
- b) pracoval(a)

d) Zásady pro používání slovního hodnocení

- 1) Ve škole mohou být integrováni žáci s postižením smyslovým, tělesným, mentálním nebo s vývojovými poruchami učení a chování.
- 2) Při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů PPP a hodnocení je vždy zcela individuální. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován individuální pokrok. Žáci integrováni na základě doporučení PPP jsou vzděláváni i hodnoceni na základě plnění individuálního vzdělávacího plánu. Na žádost zákonných zástupců a při doporučení poradenského zařízení mohou být hodnoceni slovně.
- 3) Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Při slovním hodnocení se uvádí:

- 1) **ovládnutí učiva předepsaného osnovami**
 - ovládá bezpečně (1)
 - ovládá (2)

- podstatně ovládá (3)
 - ovládá se značnými mezerami (4)
 - neovládá (5)
- 2) **úroveň myšlení**
- pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti (1)
 - uvažuje celkem samostatně (2)
 - menší samostatnost myšlení (3)
 - nesamostatné myšlení (4)
 - odpovídá nesprávně i na návodné otázky (5)
- 3) **úroveň vyjadřování**
- výstižné, poměrně přesné (1)
 - celkem výstižné (2)
 - nedostatečně přesné (3)
 - vyjadřuje se s obtížemi (4)
 - nesprávné i na návodné otázky (5)
- 4) **úroveň aplikace vědomostí**
- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností (1)
 - dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb (2)
 - s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští (3)
 - dělá podstatné chyby, nepadno je překonává (4)
 - praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele (5)
- 5) **píle a zájem o učení**
- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem (1)
 - učí se svědomitě (2)
 - k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů (3)
 - malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty (4)
 - pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné (5)

Závěr:

Použití slovního hodnocení není pouhé mechanické převádění číselného klasifikačního stupně do složitější slovní podoby. Smyslem hodnocení je objektivně posoudit jednotlivé složky školního výkonu dítěte.

e) Způsob získávání podkladů pro hodnocení

- 1) Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
 - soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
 - soustavným sledováním výkonu žáka a jeho připravenosti na vyučování,
 - různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové),
 - kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami,
 - analýzou výsledků různých činností žáka, např. zapojení do projektu, výsledky skupinové práce
 - konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických služeb, zejména u žáka s trvalejšími psychickými a zdravotními potížemi a poruchami,
 - rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.
- 2) Žák 6. až 9. ročníku základní školy musí být z předmětu vyzkoušen ústně nebo písemně alespoň dvakrát za každé pololetí, z toho nejméně jednou ústně.
- 3) Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonu, výtvaru. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Výsledek zkoušky vyučující vždy zapíše do žakovské knížky (deníčku).
- 4) Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
- 5) Termín písemné zkoušky, která má trvat celou vyučovací hodinu, oznámí vyučující žákům minimálně týden předem a zapíše její konání do třídní knihy. V případě potřeby koordinuje plán zkoušení třídní učitel. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- 6) Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka.
- 7) Při dlouhodobé nepřítomnosti žáka ze zdravotních důvodů je zajištěno individuální vzdělávání žáka, aby dané učivo zvládl.

f) Komisionální a opravné zkoušky

Komisionální zkoušky

- 1) Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím daného předmětu ředitel školy, pak krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- 2) Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy. V případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- 3) Komise je tříčlenná. Její složení se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání..., § 22, odst. 2.
- 4) Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu.
- 5) Výsledek přezkoušení je konečný a nelze ho již napadnout novou žádostí o přezkoušení.

Opravné zkoušky

- 1) Opravné zkoušky konají žáci, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětu výchovného zaměření.
- 2) Opravné zkoušky jsou vždy komisionální a platí pro ně ustanovení platná pro komisionální zkoušky.
- 3) O zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
- 4) Opravné zkoušky se konají v tzv. přípravném týdnu v měsíci srpnu (posledních pracovních 5 dnů před zahájením nového školního roku).
- 5) Termín opravné zkoušky určí ředitel školy po dohodě s vyučujícími (zpravidla v tzv. přípravném týdnu, což bývá poslední týden v srpnu).
- 6) Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl.

g) Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- 1) Žáci se specifickými vzdělávacími potřebami učení a žáci integrovaní mohou být hodnoceni tradičně pětistupňovou klasifikační stupnicí nebo na základě doporučení PPP a žádosti zákonných zástupců slovně.
- 2) Slovní hodnocení je zaměřeno na poskytování zpětné vazby v průběhu činností a jejich výsledků. Žák dostává souhrnnou informaci o tom, kde má problematické oblasti a jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků.
- 3) Integrovaní žáci mohou na základě doporučení PPP a podle možností školy pracovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který zpracovává třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími jednotlivých předmětů a výchovným poradcem.
- 4) Učitel hodnotí osobní pokrok žáka, porovnává jeho aktuální výkon s předchozími výsledky.
- 5) Hodnocení je adresné, obrací se k tomu, komu je určeno – k žákovi samému.

Zásady při hodnocení a klasifikaci žáků se SPU

- vhodným způsobem vysvětlit ostatním dětem rozdílný přístup k hodnocení žáků se specifickou poruchou učení
- důležité je dát dítěti s touto poruchou zažít pocit úspěchu
- chválit jej za snahu, dítě často vynaloží velké úsilí při zvládnutí školních úkolů, ale výsledný efekt je minimální
- hodnocení a klasifikace musí vycházet ze znalosti postižení
- při hodnocení a klasifikaci je třeba zvýraznit motivační složku hodnocení
- hodnotit pouze jevy, které žák zvládl
- hledat i jiné vhodné formy hodnocení (např. bodové, ad.)
- na základě souhlasu zákonných zástupců žáka upřednostňovat širší slovní hodnocení
- tento specifický přístup je třeba uplatňovat ve všech předmětech, do kterých se promítají příznaky postižení
- držet se třech hlavních zásad –
 - a) zásada pozitivnosti (hlavně u perfekcionista zaměřených dětí dbát na kladné stránky řešení)
 - b) zásada diskretnosti (výsledky žáka konzultovat vždy přímo s žákem nikoli před celou třídou)
 - c) zásada individuálního přístupu (dbát na pedagogický takt, seznamovat s výsledky vždy mezi čtyřma očima)

Asistent pedagoga a jeho význam

- konkrétní činnost asistenta pedagoga je zaznamenávána v individuálním vzdělávacím plánu
- asistent pedagoga se řídí výukovým plánem učitele, pomáhá žákovi se sociálními, jazykovými, řečovými, pohybovými schopnostmi a dovednostmi a v neposlední řadě i se smyslovým vnímáním

- učitel sestavuje po dohodě s výchovným poradcem příslušný individuální vzdělávací plán
- asistent pedagoga pomáhá naplňovat vzdělávací cíle, zajišťuje dítěti předvídatelnost změn, upravuje učební materiál tak, aby byl pro žáka lépe pochopitelný, jistí chápání verbálních instrukcí, hlavně hromadných pokynů, připravuje žáka na přechody v činnostech, řeší individuálně problémové chování
- asistent pedagoga vede žáka k samostatnosti

Individuální vzdělávací plán

- jde o důležitý prvek ze systému podpůrných intervencí a služeb, zabezpečující optimální vzdělávání žáka se zdravotním postižením, začleněného do běžného školního prostředí.
- vychází ze školního vzdělávacího programu
- závazný dokument pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka
- vypracovává jej výchovný poradce ve spolupráci s SPC či PPP a třídním učitelem
- je vypracován před nástupem žáka do školy a je možné ho upravovat i v průběhu školního roku

Obsah individuálního vzdělávacího plánu

- obecně formulovaný vzdělávací cíl a dále konkrétní cíle v jednotlivých předmětech (dovednosti, znalosti, výkony, atd.)
- vzdělávací cíle musí být časově i obsahově rozvrženy
- musí obsahovat základní údaje o žákovi, podstatné pro řešení problému a také prostředky speciálně pedagogické podpory (údaje o obsahu, rozsahu, průběhu a způsobu poskytování individuálně pedagogické péče, včetně zdůvodnění)
- pravidla spolupráce se speciálním pedagogickým centrem
- možnost využití asistenta pedagoga a stanovení jeho činností, včetně zásad spolupráce s třídním učitelem
- v případě potřeby vést seznam kompenzačních učebních pomůcek či speciálních pomůcek nezbytných pro potřeby výuky
- způsob hodnocení a organizace péče (reedukace), případné úpravy učebního plánu (úlevy v návštěvě vybraných předmětů)
- úpravu učebních osnov, výběr podstatného a základního učiva
- pravidla komunikace s rodiči žáka
- podpisy těch, kteří se na IVP podíleli či podílí

Mapování realizace ŠVP

Na základě kontrolních mechanismů (hospitace, kontrola školní dokumentace) se snažíme mapovat průběh výuky v 1. a 6. ročnících, kde ve školním roce 2007/2008 začínají se školním vzdělávacím programem.

a) ankety

Do autoevaluačního procesu se také snažíme zapojit rodiče žáků, jejichž připomínky jsou někdy velice podnětné. Rodiče se měli možnost vyjádřit také ke skladbě vyučovacích předmětů, zda mají zájem o druhý cizí jazyk či nikoli. Ze 37 žáků pouze devět rodičů nemělo zájem o druhý cizí jazyk, a tak se budou žáci budoucí 7. třídy učit povinně druhý cizí jazyk (německý jazyk). Později se situace změnila a od školního roku 2011/12 bude vyučován předmět německý jazyk jako povinně-volitelný. Také si rodiče ve spolupráci se svými dětmi volí povinně-volitelné předměty, podle nabídky a personálních možností školy. Projevil se zvýšený zájem o informatiku, která se bude vyučovat nejen jako povinný předmět, ale další hodinu budou mít zájemci o tento obor, která se bude učit jako povinně-volitelná pod názvem „Aplikace komunikačních technologií“. Rodiče žáků nám jasně ukázali, kam je dnes třeba směřovat žáky. Hyperaktivní žáci či sportovně nadaní zase využívají nabídku „Sportovních her“, které se mají možnost výborně realizovat v přílehlém a dobře vybaveném sportovním areálu.

b) výsledky průzkumu vedení školy

Na školních poradách jsou pravidelně probírány výsledky využití školního programu, snažíme se pracovat na jeho zdokonalování a vylepšení. Vyučující sami přichází s podněty, které se objeví v nové verzi školního programu na rok 2008/2009. Změnu registrujeme u anglického jazyka, kde bude možné učivo více rozmělnit, v souvislosti s navýšenými disponibilními hodinami. Také předmět výchova k občanství a ke zdraví, který je integrován, bude upraveno množství učiva v 7. ročníku.

Probíhá pravidelná kontrola využití průřezových témat ve vyučování těch ročníků, které najely na školní vzdělávací program. Učitelé mají povinnost zapisovat průřezová témata do poznámek v třídní knize. Stejně tak probíhá kontrola projektové činnosti v 1. a 6. ročníku. Naším cílem je také co nejlepší prezentace těchto projektů v areálu školy a sami žáci zde mohou vidět, co již dokázali.

Všichni vnímáme, že školní vzdělávací program není uzavřeným dílem. Každý rok přijímá koordinátor připomínky, které eviduje, aby se mohly v novém školním roce uplatnit dle potřeby vyučujících a potažmo i žáků. A to je hlavní cíl. Když se bude podle ŠVP dobře učit vyučujícím a bude je práce bavit, věříme, že to přinese zvýšený zájem i žáků samotných.

Školní vzdělávací program „Základní školy Otnice“ vznikl pod vedením paní ředitelky Mgr. Hany Krautové.

Na jeho vzniku a kompletaci se podílel koordinátor celého programu a zástupce ředitelky Mgr. Hynek Zavřel, od 1. 10. 2009 byl jmenován ředitelem školy.

Školní vzdělávací program vznikl za přispění celého pedagogického sboru v tomto složení :

Iva Benušová,

Mgr. Marie Bůbelová,

Mgr. Ivana Čermáková,

Mgr. Kateřina Halouzková,

Mgr. Šárka Hanáková,

Lenka Kurdíková,

Mgr. Dagmara Mácová,

Mgr. Dana Matyášová,

Mgr. Jan Novák,

Mgr. Zdeňka Swierková,

Mgr. Drahomíra Floriánová,

Mgr. Hana Třetinová,

Mgr. Hana Veselá,

Mgr. Lenka Vojáčková,

Mgr. Ludmila Vojáčková

